

DIAGNOZA ZJAWISK KRYZYSOWYCH

Gminy Powidz

Powidz, 2017

Niniejsze opracowanie powstaje dzięki wsparciu finansowemu Unii Europejskiej

MINISTERSTWO
ROZWOJU

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Fundusz Spójności

OPRACOWALI:

---

mgr inż. Dariusz Kałużny

mgr. inż. Angelika Paczesna

mgr inż. Daria Jarońska

ADRES BIURA:

NUVARRO Sp. z o. o.

ul. Reymonta 23, Posada

62-530 Kazimierz Biskupi

tel. (63) 233 00 15

e-mail: biuro@nuvarro.pl

www.nuvarro.pl

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	3
1. Położenie geograficzne	5
2. Sfera społeczna	7
2.1. Demografia	7
2.2. Bezrobocie	15
2.3. Ubóstwo.....	18
2.4. Uzależnienia.....	22
2.5. Przemoc	22
2.6. Bezpieczeństwo	22
2.7. Edukacja.....	24
2.8. Aktywność obywatelska	25
2.9. Kultura i turystyka.....	26
2.10. Badanie ankietowe	28
2.11. PODSUMOWANIE	32
3. Sfera gospodarcza	36
3.1. Rynek pracy	36
3.2. Turystyka	42
3.3. Badanie ankietowe	43
3.4. PODSUMOWANIE	46
4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	48
4.1. Infrastruktura wodociągowa	48
4.2. Infrastruktura kanalizacyjna	49
4.3. System elektroenergetyczny	52
4.4. Zaopatrzenie w ciepło	52
4.5. Sieć gazowa.....	52
4.6. Telekomunikacja.....	52
4.7. Transport i komunikacja	53
4.8. Ochrona zdrowia	57
4.9. Dostępność sklepów	57
4.10. Dziedzictwo kulturowe i zabytki	57
4.11. Analiza infrastruktury sportowej dostępnej w poszczególnych sołectwach gminy	59

4.12.	Badanie ankietowe	60
4.13.	PODSUMOWANIE	63
5.	Sfera techniczna.....	66
5.1.	Mieszkalnictwo	66
5.2.	Budynki użyteczności publicznej	68
5.3.	Odnawialne źródła energii.....	69
5.4.	Badanie ankietowe	73
5.5.	PODSUMOWANIE	75
6.	Sfera środowiskowa	77
6.1.	Podział powierzchni geodezyjnej gminy według kierunków wykorzystania.....	77
6.2.	Środowisko przyrodnicze i warunki klimatyczne.....	78
6.3.	Złoża naturalne w gminie Powidz	83
6.4.	Gospodarka odpadami	84
6.5.	Emisja CO ₂	87
6.6.	PODSUMOWANIE	90
7.	Spis rysunków	92
8.	Spis tabel	93
9.	Spis wykresów	95

1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Powidz jest gminą o charakterze wiejskim, położoną w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie słupeckim między największymi jeziorami tego regionu – Jeziorem Powidzkim i Jeziorem Niedzięgiel. Siedziba gminy oddalona jest od miasta powiatowego Słupca o ok. 19 km, zaś od miasta wojewódzkiego Poznań o ok. 90 km. Gmina graniczy z czterema jednostkami samorządowymi powiatu słupeckiego oraz jedną jednostką powiatu gnieźnieńskiego – gminą Witkowo, a także jedną jednostką samorządową powiatu konińskiego – gminą Kleczew.

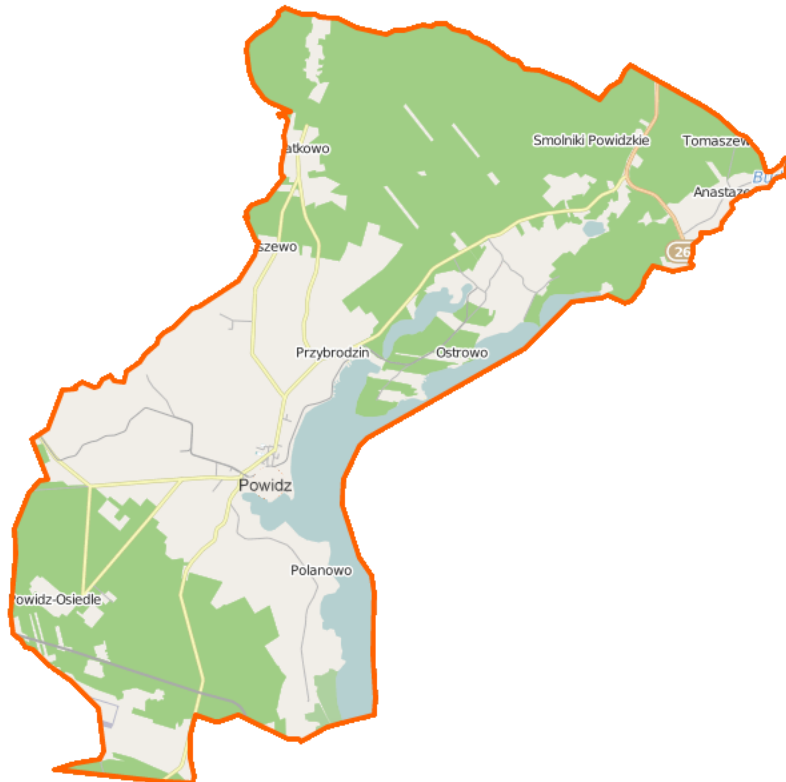

Rysunek 1. Położenie gminy Powidz na tle powiatu słupeckiego

Źródło: <http://www.gminy.pl>

System przestrzenny gminy swym zasięgiem obejmuje 10 sołectw, do których należą: Anastazewo, Charbin, Ługi, Ostrowo, Polanowo, Powidz, Powidz-Osiedle, Przybrodzin, Smolniki Powidzkie, Wylatkowo. Podział ten został również przyjęty jako podział na jednostki analityczne do celów procesu rewitalizacji. Taki podział został dokonany na podstawie Ustawy o samorządzie gminnym, Statutu Gminy Powidz oraz Statutów poszczególnych sołectw.

Powierzchnia gminy Powidz jest równa 8 069 ha, co stanowi 9,63% powierzchni powiatu słupeckiego oraz 0,27% województwa wielkopolskiego.

Rysunek 2. Plan gminy Powidz
Źródło: wikipedia.org

Dokument programowy „Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Operacyjnego (Uszczegółowienie WRPO)” opracowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego zalicza gminę Powidz do obszarów wymagających wsparcia procesów rozwojowych, co oznacza że cechuje się najniższymi wskaźnikami w regionie w zakresie dostępu mieszkańców do edukacji, zdrowia, usług komunalnych i kultury, co z kolei negatywnie wpływa na poziom włączenia społecznego mieszkańców. Gmina należy również do obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodka wojewódzkiego. Oznacza to, że mieszkańcy gminy Powidz w relacjach komunikacyjnych mają bardziej niż na innych obszarach ograniczone możliwości korzystania nie tylko z dóbr i usług wyższego rzędu, które koncentrują się w większych ośrodkach osadniczych, przede wszystkim w miastach, ale także z usług podstawowych o słabej dostępności czasowej.

2. SFERA SPOŁECZNA

2.1. DEMOGRAFIA

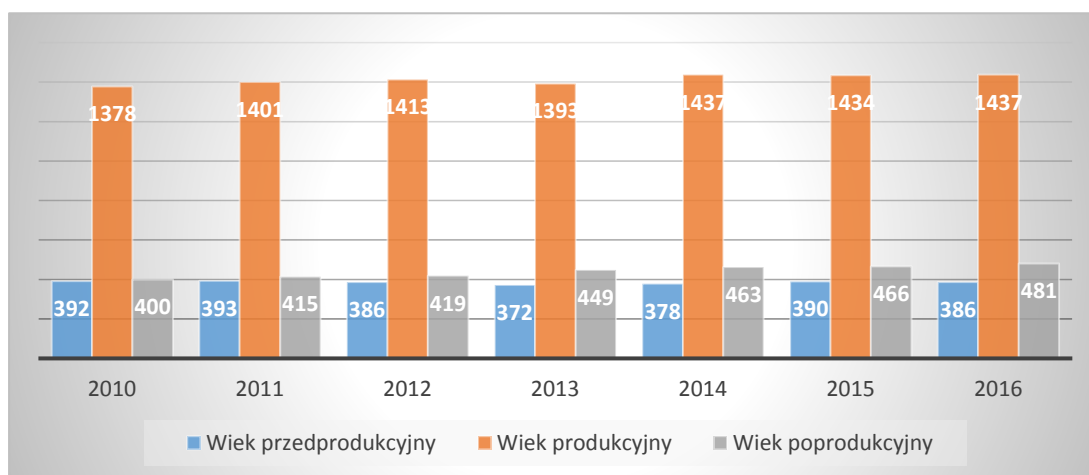
Gminę Powidz pod koniec 2016 r. zamieszkiwało 2 304 mieszkańców, co stanowi 3,86% ludności powiatu słupeckiego i 0,07% ludności województwa wielkopolskiego. Gęstość zaludnienia wynosi 29 os./km². W ostatnich kilku latach w gminie Powidz odnotowywany jest wzrost liczby mieszkańców. Dynamika zmian pokazuje, że liczba ta wzrosła o 134 osoby, w ciągu 6 lat. Sytuację tę przedstawia wykres poniżej.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Powidz na przestrzeni lat 2010-2016
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Powidz na 100 mężczyzn przypada 97 kobiet, wskaźnik ten jest niższy od średniej krajowej, gdzie na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,6 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Według danych statystycznych GUS 62,37% mieszkańców gminy Powidz jest w wieku produkcyjnym, 16,75% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,88% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Na przestrzeni ostatnich sześciu lat wzrósł udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, natomiast maleje udział ludności w wieku przedprodukcyjnym. To negatywne zjawisko jest zauważalne zarówno w gminie Powidz, jak i powiecie słupeckim, województwie wielkopolskim oraz w kraju.

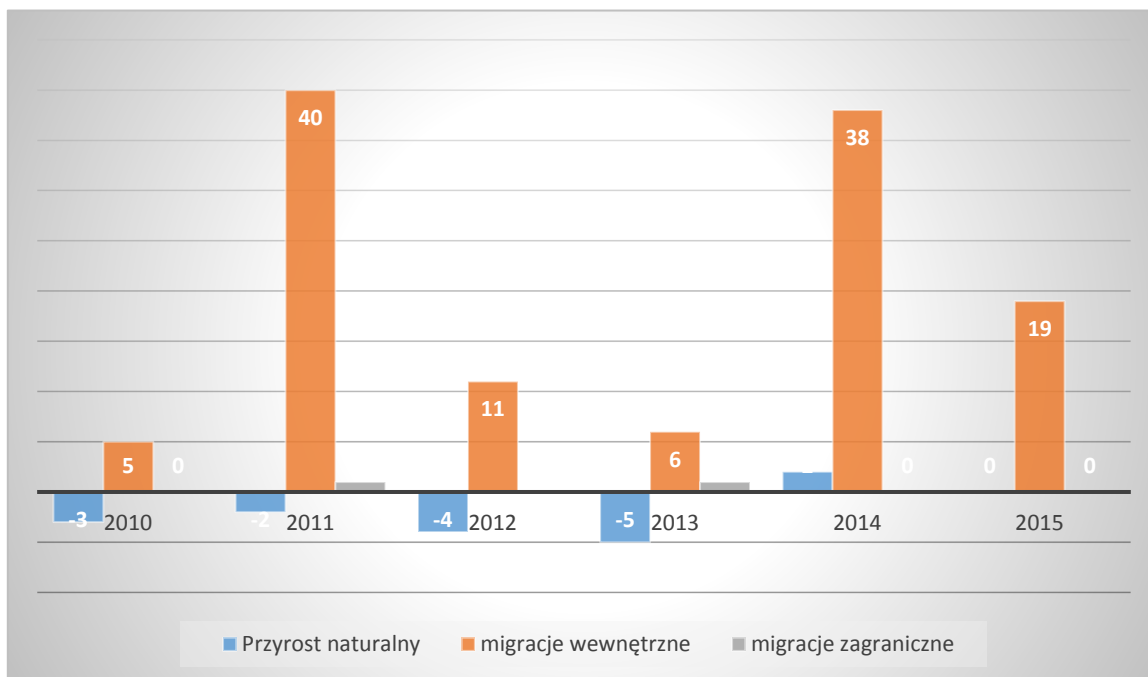
Wykres 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w latach 2010-2016
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mieszkańcy gminy Powidz zawarli w 2015 roku 14 małżeństw, co odpowiada 6,1 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,6 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 29,7% mieszkańców gminy Powidz jest stanu wolnego, 58,2% żyje w małżeństwie, 2,8% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,1% to wdowy/wdowcy.

Gmina Powidz ma zerowy przyrost naturalny. W 2015 roku urodziło się 27 dzieci, w tym 59,3% dziewczynek i 40,7% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,03 i jest mniejszy do średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2015 roku zarejestrowano 29 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 10 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych dla gminy Powidz wynosi 19. W tym samym czasie nie wystąpiły zameldowania z zagranicy i wymeldowania za granicę – daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0.

Wykres 3. Przyrost naturalny, migracje wewnętrzne i migracje zagraniczne w gminie Powidz w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rozkład ludności według ulic, przy których zamieszkują przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba ludności w gminie Powidz (stan na 31.12.2016 r.)

Sołectwa	Ulica	Liczba ludności	Wiek przedprodukcyjny	Wiek przedprodukcyjny na 1000 mieszkańców	Wiek produkcyjny	Wiek produkcyjny na 1000 mieszkańców	Wiek poprodukcyjny	Wiek poprodukcyjny na 1000 mieszkańców
Anastazewo		142	29	13,13	75	33,95	38	17,20
Charbin		124	34	15,39	65	29,43	25	11,32
Ługi		31	8	3,62	19	8,60	4	1,81
Ostrowo		167	24	10,86	117	52,97	26	11,77
Polanowo		54	4	1,81	37	16,75	13	5,89
Powidz		1191	208	94,16	691	312,81	288	130,38
	29 Grudnia	185	31	26,03	114	95,72	40	33,59
	Baldwina	51	11	9,24	26	21,83	14	11,75
	Bolesława Chrobrego	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Dąbrówki	4	2	1,68	2	1,68	0	0,00
	Dolina	24	5	4,20	18	15,11	1	0,84
	Henryka Pobożnego	4	1	0,84	3	2,52	0	0,00
	Jeziorna	9	3	2,52	6	5,04	0	0,00
	Józefa Bilskiego	7	1	0,84	4	3,36	2	1,68
	Kazimierza Jagiellończyka	27	5	4,20	17	14,27	5	4,20
	Kazimierza Wielkiego	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Klonowa	9	2	1,68	7	5,88	0	0,00
	Kolejowa	80	13	10,92	46	38,62	21	17,63
	Kościelna	40	6	5,04	22	18,47	12	10,08
	ks. Ignacego Gepperta	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	ks. Infulata Kazimierza Dorszewskiego	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Krótką	3	1	0,84	2	1,68	0	0,00
	Królowej Jadwigi	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Księżycowa	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Lokacji Powidza	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00

	1243 r.							
	Mielżyńskiego	39	8	6,72	24	20,15	7	5,88
	Mieszka I	11	3	2,52	6	5,04	2	1,68
	Nowa	37	7	5,88	22	18,47	8	6,72
	Ogrodowa	44	6	5,04	23	19,31	15	12,59
	Park Powstańców Wlkp.	80	12	10,08	46	38,62	22	18,47
	Piaski	37	4	3,36	12	10,08	21	17,63
	Plac Piaskowy	29	3	2,52	20	16,79	6	5,04
	Polna	28	7	5,88	15	12,59	6	5,04
	Radońskiego	24	3	2,52	15	12,59	6	5,04
	Skośna	10	3	2,52	7	5,88	0	0,00
	Słoneczna	5	3	2,52	2	1,68	0	0,00
	Strzałkowska	108	13	10,92	72	60,45	23	19,31
	Topolowa	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Warszawska	107	22	18,47	57	47,86	28	23,51
	Wąska	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Widokowa	10	1	0,84	9	7,56	0	0,00
	Witkowska	50	4	3,36	24	20,15	22	18,47
	Władysława Łokietka	5	1	0,84	3	2,52	1	0,84
	Wodna	56	11	9,24	30	25,19	15	12,59
	Wojska Polskiego	41	8	6,72	26	21,83	3	2,52
	Wojskowa	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Wybudowanie	27	8	6,72	11	9,24	8	6,72
	Powidz-Osiedle	122	25	11,32	75	33,95	22	9,96
	Przybrodzin	120	23	10,41	71	32,14	26	11,77
	Smolniki Powidzkie	53	9	4,07	35	15,84	9	4,07
	Wylatkowo	205	42	19,01	116	52,51	47	21,28
	SUMA	2209	406		1301		498	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy

W porównaniu do ogółu mieszkańców najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje w sołectwach Anastazewo, Powidz i Wylatkowo. W Powidzu najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje ulice: 29 Grudnia, Kolejową, Park Powstańców Wlkp., Piaski, Strzałkowską, Warszawską i Witkowską.

Urodzenia, zgony oraz wymeldowania i zameldowania w 2016 roku w gminie Powidz według sołectw przedstawia poniższa tabela. Wynika z niej, że w 2016 roku w gminie Powidz odnotowano niewiele więcej urodzeń niż zgonów. Najwięcej dzieci urodziło się w sołectwie Powidz, Charbin, Wylatkowo i Ostrowo. Natomiast najwięcej zgonów nastąpiło w sołectwie Powidz (szczególnie przy ulicy Kolejowej i 29 Grudnia), a następne w sołectwie Powidz-Osiedle. Jeśli chodzi o wymeldowania to najwięcej nastąpiło w sołectwie Powidz, Powidz-Osiedle i Przybrodzin. Zameldowań zaś najwięcej odnotowano w sołectwie Powidz, Wylatkowo i Anastazewo.

Tabela 2. Urodzenia, zgony, zameldowania i wymeldowania w gminie Powidz w 2016 roku

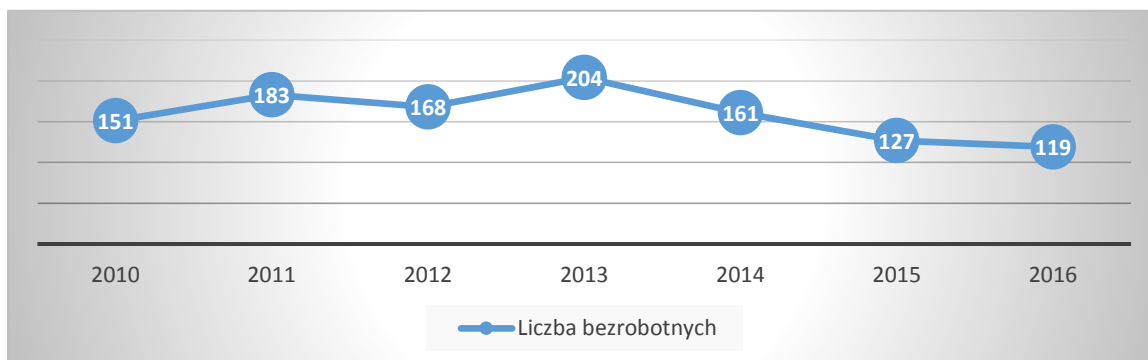
Nazwa sołectwa	Ulice	Urodzenia	Urodzenia na 1000 mieszkańców	Zgony	Zgony na 1000 mieszkańców	Wymeldowania	Wymeldowania na 1000 mieszkańców	Zameldowania	Zameldowania na 1000 mieszkańców
Anastazewo		0	0,00	2	0,91	0	0,00	8	3,62
Charbin		3	1,36	2	0,91	0	0,00	6	2,72
Ługi		1	0,45	0	0,00	0	0,00	4	1,81
Ostrowo		3	1,36	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Polanowo		0	0,00	1	0,45	0	0,00	3	1,36
Powidz		11	4,98	10	4,53	3	1,36	48	21,73
	29 Grudnia	1	0,84	3	2,52	0	0,00	3	2,52
	Baldwina	1	0,84	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Bolesława Chrobrego	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Dąbrówki	1	0,84	0	0,00	0	0,00	4	3,36
	Dolina	0	0,00	1	0,84	0	0,00	0	0,00
	Henryka Pobożnego	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Jeziorna	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Józefa Bilskiego	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Kazimierza Jagiellończyka	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Kazimierza Wielkiego	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Klonowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Kolejowa	0	0,00	2	1,68	2	1,68	5	4,20
	Kościelna	0	0,00	1	0,84	0	0,00	5	4,20
	ks. Ignacego Gepperta	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	ks. Infułata Kazimierza Dorszewskiego	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Krótką	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Królowej Jadwigi	0	0,00	0	0,00	0	0,00		0,00
	Księżycowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,84
	Lokacji Powidza	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

	1243 r.								
	Mielżyńskiego	1	0,84	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Mieszka I	0	0,00	1	0,84	0	0,00	0	0,00
	Nowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Ogrodowa	1	0,84	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Park Powstańców Wlkp.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	1,68
	Piaski	0	0,00	1	0,84	0	0,00	0	0,00
	Plac Piaskowy	1	0,84	1	0,84	0	0,00	1	0,84
	Polna	1	0,84	0	0,00	0	0,00	2	1,68
	Radońskiego	1	0,84	0	0,00	0	0,00	2	1,68
	Skośna	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Słoneczna	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Strzałkowska	1	0,84	0	0,00	1	0,84	11	9,24
	Topolowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Warszawska	1	0,84	0	0,00	0	0,00	4	3,36
	Wąska	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Widokowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	3,36
	Witkowska	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	3,36
	Władysława Łokietka	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Wodna	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Wojska Polskiego	1	0,84	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Wojskowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Wbudowanie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Powidz-Osiedle		1	0,45	3	1,36	1	0,45	5	2,26
Przybrodzin		1	0,45	0	0,00	1	0,45	0	0,00
Smolniki Powidzkie		0	0,00	2	0,91	0	0,00	0	0,00
Wylatkowo		3	1,36	2	0,91	0	0,00	10	4,53
SUMA		23		22		5		84	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy

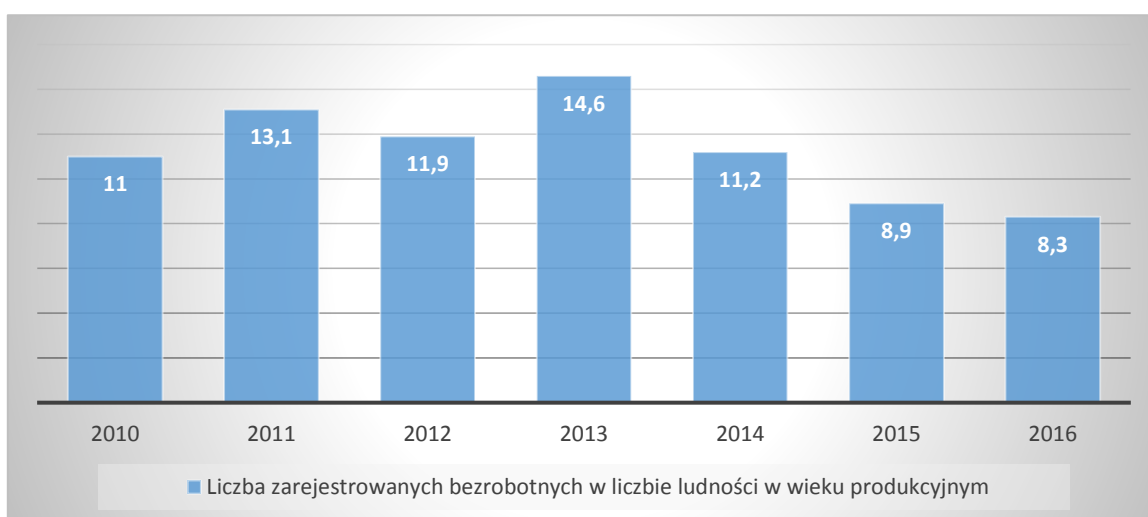
2.2. BEZROBOCIE

Liczba bezrobotnych w gminie Powidz w roku 2016 wynosiła 119 osób (55 kobiet i 64 mężczyzn). Liczba ta spadła od roku 2013 o 85, ponieważ wcześniej (w latach 2010-2013) utrzymywał się trend wzrastający.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych w gminie Powidz w latach 2010-2016
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najbardziej miarodajną informacją o intensywności bezrobocia jest wskaźnik udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wartości wskaźnika wskazują, że najbardziej niekorzystna sytuacja w gminie Powidz występowała w 2013 roku (14,6%). Należy jednak podkreślić, że liczba zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym stanowczo zmalała od roku 2013 (14,6%) do roku 2016 (8,3%).

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Powidz w latach 2010-2016
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według statystyk w 2015 roku udział kobiet w strukturze osób bezrobotnych w gminie Powidz stanowił 51,2%, co jest wartością mniejszą niż dla powiatu słupeckiego (56,4%) oraz mniejszą niż w województwie wielkopolskim – 57,7%.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Słupcy wynika, że w gminie Powidz mieszka wiele osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy) – 60 osób.

Tabela 3. Bezrobocie w gminie Powidz w 2016 roku

Nazwa sołectwa	Ulice	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale	Liczba bezrobotnych długotrwale na 1000 mieszkańców
Anastazewo		6	2,72	3	1,36
Charbin		8	3,62	4	1,81
Ługi		1	0,45	0	0,00
Ostrowo		0	0,00	0	0,00
Polanowo		0	0,00	0	0,00
Powidz		80	36,22	41	18,56
	29 Grudnia	18	15,11	9	7,56
	Baldwina	2	1,68	2	1,68
	Bolesława Chrobrego	0	0,00	0	0,00
	Dąbrówki	0	0,00	0	0,00
	Dolina	9	7,56	4	3,36
	Henryka Pobożnego	0	0,00	0	0,00
	Jeziorna	0	0,00	0	0,00
	Józefa Bilskiego	2	1,68	1	0,84
	Kazimierza Jagiellończyka	0	0,00	0	0,00
	Kazimierza Wielkiego	0	0,00	0	0,00
	Klonowa	0	0,00	0	0,00
	Kolejowa	2	1,68	0	0,00
	Kościelna	7	5,88	4	3,36
	ks. Ignacego Gepperta	0	0,00	0	0,00
	ks. Infułata Kazimierza Dorszewskiego	0	0,00	0	0,00
	Krótką	1	0,84	1	0,84
	Królowej Jadwigi	0	0,00	0	0,00
	Księżycowa	0	0,00	0	0,00
	Lokacji Powidza 1243 r.	0	0,00	0	0,00
	Mielżyńskiego	2	1,68	1	0,84
	Mieszka I	0	0,00	0	0,00
	Nowa	0	0,00	0	0,00

	Ogrodowa	0	0,00	0	0,00
	Park Powstańców Wlkp.	4	3,36	3	2,52
	Piaski	0	0,00	0	0,00
	Plac Piaskowy	0	0,00	0	0,00
	Polna	5	4,20	2	1,68
	Radońskiego	0	0,00	0	0,00
	Skośna	0	0,00	0	0,00
	Słoneczna	0	0,00	0	0,00
	Strzałkowska	12	10,08	7	5,88
	Topolowa	0	0,00	0	0,00
	Warszawska	3	2,52	1	0,84
	Wąska	0	0,00	0	0,00
	Widokowa	0	0,00	0	0,00
	Witkowska	3	2,52	3	2,52
	Władysława Łokietka	0	0,00	0	0,00
	Wodna	4	3,36	1	0,84
	Wojska Polskiego	3	2,52	1	0,84
	Wojskowa	3	2,52	1	0,84
	Wbudowanie	0	0,00	0	0,00
Powidz- Osiedle		4	1,81	2	0,91
Przybrodzin		9	4,07	5	2,26
Smolniki Powidzkie		0	0,00	0	0,00
Wylatkowo		11	4,98	5	2,26
SUMA		119		60	

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Słupcy

Jak wynika z powyżej tabeli najwięcej bezrobotnych zamieszkuje w Powidzu przy ulicach: 29 Grudnia, Kościelnej, Parku Powstańców Wlkp., Polnej, Strzałkowskiej i Wodnej, a także w sołectwach: Charbin, Wylatkowo i Przybrodzin. Rozkład tego problemu według ulic przedstawia mapa poniżej. Należy również zauważyć, że w większości ww. sołectw mamy do czynienia z osobami będącymi długotrwale bezrobotnymi.

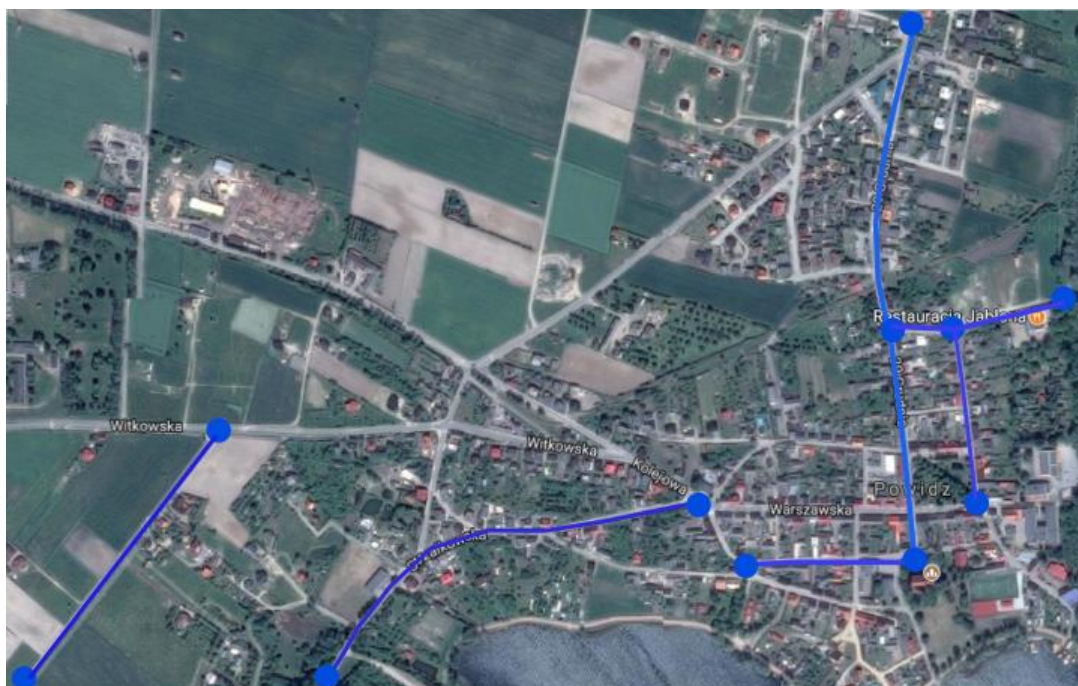
Wg danych Urzędu Gminy na terenie gminy występuje również znaczne bezrobocie ukryte, ponieważ część osób nie jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy. Najwięcej bezrobotnych niezarejestrowanych zamieszkuje w sołectwie Powidz oraz Wylatkowo.

Tabela 4. Bezrobocie ukryte w gminie Powidz (stan na 2016 r.)

Nazwa sołectwa	Liczba osób dotkniętych problemem	Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 mieszkańców
Anastazewo	6	2,72
Charbin	8	3,62
Ługi	1	0,45
Ostrowo	1	0,45

Polanowo	2	0,91
Powidz	121	54,78
Powidz-Osiedle	4	1,81
Przybrodzin	9	4,07
Smolniki Powidzkie	0	0,00
Wylatkowo	15	6,79
SUMA	167	

Źródło: opracowanie własne

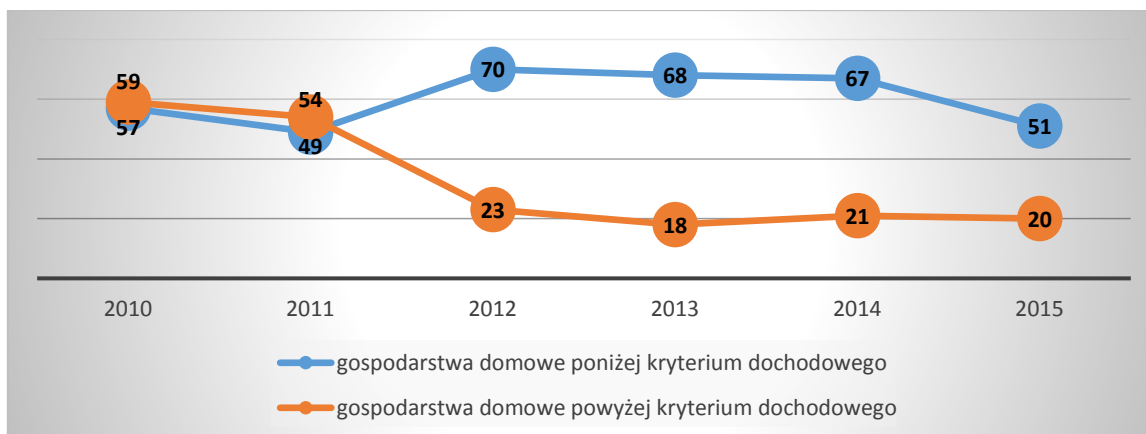

Rysunek 3. Rozkład największej liczby osób bezrobotnych w Powidzu według ulic

Źródło: opracowanie własne

2.3. UBÓSTWO

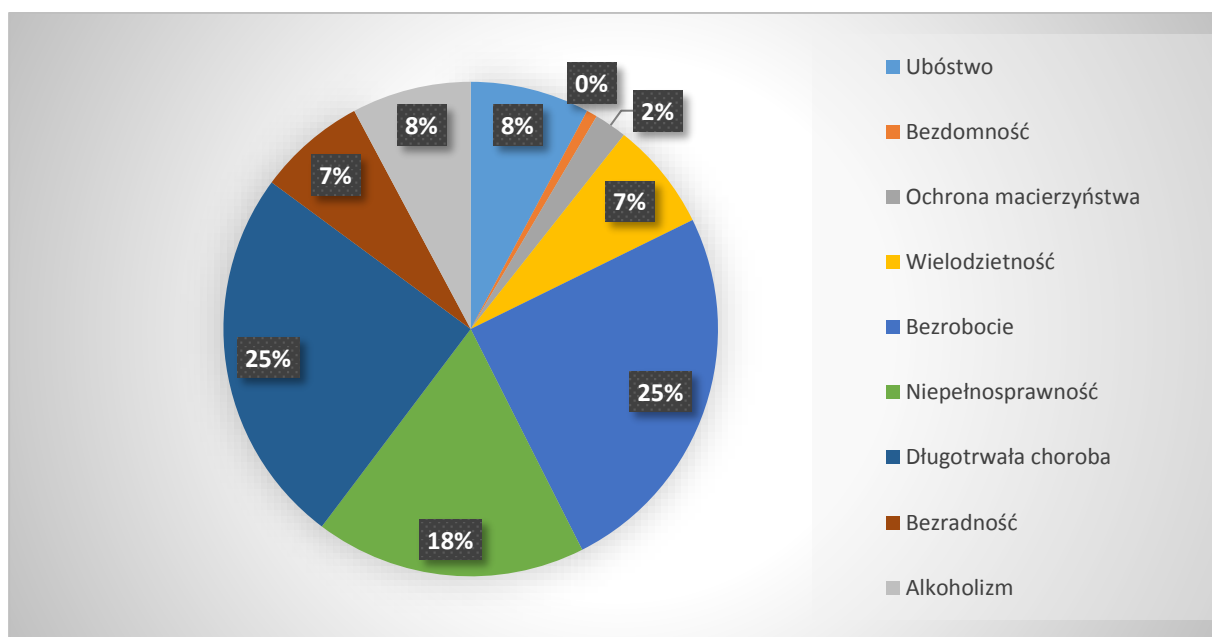
W 2015 roku wsparciem systemu pomocy społecznej w gminie Powidz objęto 71 gospodarstw domowych. Powyżej kryterium dochodowego jest 20 gospodarstw domowych, a poniżej 51. Poniżej kryterium dochodowego znajduje się aż 141 osób korzystających z pomocy społecznej, a powyżej 63 osoby.

Wykres 6. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w gminie Powidz w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2016 roku w gminie Powidz z pomocy społecznej korzystano głównie z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby (35 rodzin) oraz bezrobocia (35 rodzin). Kolejnymi powodami były: ubóstwo (11 rodzin), bezdomność (1 rodzina), ochrona macierzyństwa (3 rodziny), wielodzietność (10 rodzin), niepełnosprawność (25 rodzin), bezradność (10 rodzin) oraz alkoholizm (11 rodzin).

Wykres 7. Powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Powidz w 2016 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W gminie Powidz najwięcej rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej zamieszkuje w sołectwach: Powidz, Charbin, Powidz-Osiedle, Ostrowo i Wylatkowo. W Powidzu problem ten uwidacznia się najbardziej przy ulicach: 29 Grudnia, Kościelnej, Strzałkowskiej, Witkowskiej i Wodnej. Sytuację przedstawia tabela poniżej.

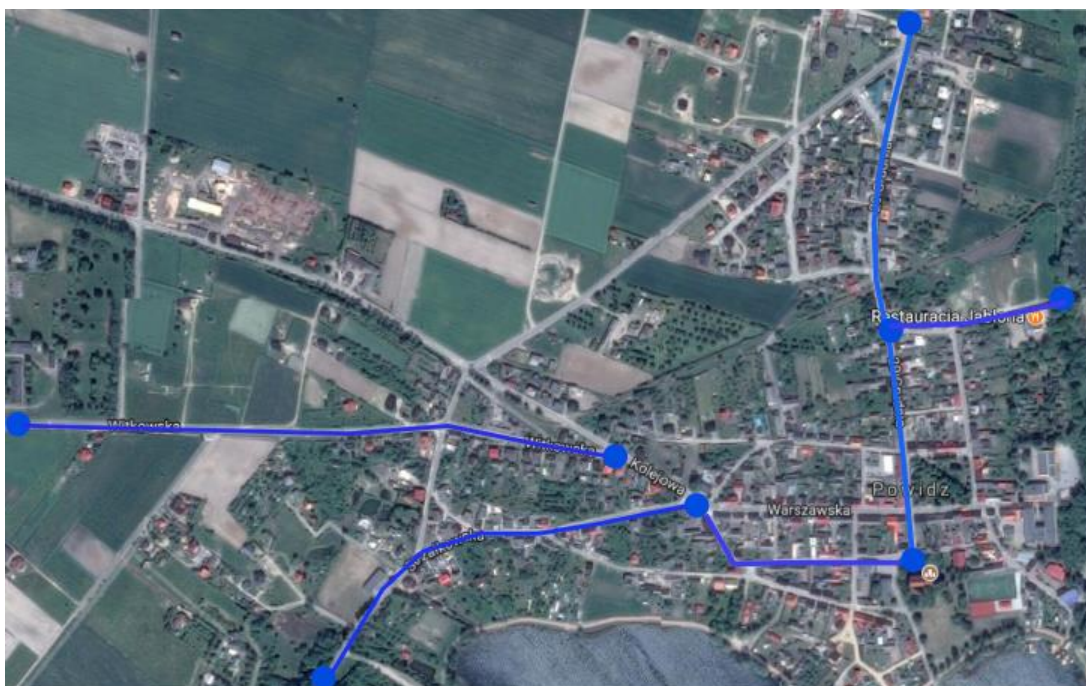
Tabela 5. Pomoc społeczna w gminie Powidz w 2016 roku

Nazwa sołectwa	Ulice	Liczba osób, którym udzielono zasiłki	Liczba osób, którym udzielono zasiłki na 1000 mieszkańców	Liczba rodzin, którym udzielono zasiłki	Liczba rodzin, którym udzielono zasiłki na 1000 mieszkańców
Anastazewo		3	1,36	3	1,36
Charbin		12	5,43	9	4,07
Ługi		4	1,81	1	0,45
Ostrowo		16	7,24	9	4,07
Polanowo		8	3,62	4	1,81
Powidz		48	21,73	28	12,68
	29 Grudnia	7	5,88	4	3,36
	Baldwina	0	0,00	0	0,00
	Bolesława Chrobrego	0	0,00	0	0,00
	Dąbrówki	0	0,00	0	0,00
	Dolina	0	0,00	0	0,00
	Henryka Pobożnego	0	0,00	0	0,00
	Jeziorna	0	0,00	0	0,00
	Józefa Bilskiego	0	0,00	0	0,00
	Kazimierza Jagiellończyka	0	0,00	0	0,00
	Kazimierza Wielkiego	0	0,00	0	0,00
	Klonowa	0	0,00	0	0,00
	Kolejowa	0	0,00	0	0,00
	Kościelna	6	5,04	4	3,36
	ks. Ignacego Gepperta	0	0,00	0	0,00
	ks. Infulata Kazimierza Dorszewskiego	0	0,00	0	0,00
	Krótką	2	1,68	2	1,68
	Królowej Jadwigi	0	0,00	0	0,00
	Księżycowa	0	0,00	0	0,00
	Lokacji Powidza 1243 r.	0	0,00	0	0,00
	Mielżyńskiego	3	2,52	2	1,68
	Mieszka I	0	0,00	0	0,00
	Nowa	0	0,00	0	0,00
	Ogrodowa	0	0,00	0	0,00
	Park Powstańców Wlkp.	6	5,04	2	1,68
	Piaski	0	0,00	0	0,00
	Plac Piaskowy	0	0,00	0	0,00
	Polna	0	0,00	0	0,00
	Radońskiego	2	1,68	1	0,84
	Skośna	0	0,00	0	0,00
	Słoneczna	0	0,00	0	0,00
	Strzałkowska	5	4,20	3	2,52
	Topolowa	0	0,00	0	0,00
	Warszawska	3	2,52	2	1,68
	Wąska	0	0,00	0	0,00

	Widokowa	0	0,00	0	0,00
	Witkowska	7	5,88	4	3,36
	Władysława Łokietka	0	0,00	0	0,00
	Wodna	3	2,52	3	2,52
	Wojska Polskiego	0	0,00	0	0,00
	Wojskowa	0	0,00	0	0,00
	Wybudowanie	4	3,36	1	0,84
	Powidz-Osiedle	22	9,96	11	4,98
	Przybrodzin	6	2,72	3	1,36
	Smolniki Powidzkie	3	1,36	2	0,91
	Wylatkowo	12	5,43	11	4,98
	SUMA	133		81	

Źródło: Dane udostępnione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Rozkład problemu ubóstwa w sołectwie Powidz według ulic przedstawia mapa poniżej.

Rysunek 4. Rozkład przestrzenny rodzin pobierających zasiłki wg ulic w Powidzu

Źródło: opracowanie własne

2.4. UZALEŻNIENIA

Z danych Urzędu Gminy w Powidzu wynika, że liczba osób, które mierzą się z problemami alkoholowymi w gminie wynosi 45. Osób współuzależnionych jest 110. Najwięcej rodzin z problemem alkoholowym i osób współuzależnionych zamieszkuje w sołectwach: Powidz, Anastazewo oraz Charbin.

W sołectwie Powidz pojawia się również problem narkomani, który wg danych gminy dotyka ok. 12 osób.

Tabela 6. Uzależnienia w gminie Powidz

Nazwa sołectwa	Liczba osób dotkniętych problemem alkoholowym	Liczba osób współuzależnionych	Liczba osób z problemem narkomani
Anastazewo	4	16	0
Charbin	5	10	0
Ługi	2	5	0
Ostrowo	1	0	0
Polanowo	1	0	0
Powidz	23	78	12
Powidz-Osiedle	3	0	0
Przybrodzin	4	1	0
Smolniki Powidzkie	1	0	0
Wylatkowo	1	0	0
SUMA	45	110	12

Źródło: dane Urzędu Gminy w Powidzu

2.5. PRZEMOC

Z danych Urzędu Gminy w Powidzu wynika, że na terenie gminy Powidz w 2016 roku założono 4 Niebieskie Karty – 2 rodziny dotknięte przemocą w sołectwie Powidz-Osiedle oraz 1 rodzina przy w sołectwie Ostrowo i 1 w Powidzu.

2.6. BEZPIECZEŃSTWO

Wg danych Posterunku Policji w Strzałkowie (Komenda Powiatowa w Słupcy) w 2016 roku ogólna liczba przestępstw na terenie gminy Powidz wyniosła 24, natomiast wykroczeń – 20. Liczba przestępstw w porównaniu z rokiem 2015 zmniejszyła się o 15. Ogólna wykrywalność przestępstw zaistniałych na terenie gminy Powidz w 2016r. wyniosła 82,7. W sołectwie Ostrowo miało miejsce najwięcej przestępstw (12). Na drugim miejscu znalazł się Powidz (7 przestępstw – najwięcej przy ulicy Strzałkowskiej). Całość obrazuje tabela poniżej.

Tabela 7. Przestępstwa i wykroczenia w gminie Powidz w 2016 roku

Sołectwa	Ulica	Przestępstwa	Przestępstwa na 1000 mieszkańców	Wykroczenia	Wykroczenia na 1000 mieszkańców
Anastazewo		0	0,00	1	0,45
Charbin		1	0,45	0	0,00
Ługi		1	0,45	1	0,45
Ostrowo		12	5,43	0	0,00
Polanowo		0	0,00	1	0,45
Powidz		7	3,17	12	5,43
	29 Grudnia	0	0,00	4	3,36
	Baldwina	0	0,00	0	0,00
	Bolesława Chrobrego	0	0,00	0	0,00
	Dąbrówki	0	0,00	0	0,00
	Dolina	0	0,00	0	0,00
	Henryka Pobożnego	0	0,00	0	0,00
	Jeziorna	1	0,84	0	0,00
	Józefa Bilskiego	1	0,84	0	0,00
	Kazimierza Jagiellończyka	0	0,00	1	0,84
	Kazimierza Wielkiego	0	0,00	0	0,00
	Klonowa	0	0,00	0	0,00
	Kolejowa	1	0,84	0	0,00
	Kościelna	0	0,00	0	0,00
	ks. Ignacego Gepperta	0	0,00	0	0,00
	ks. Infulata Kazimierza Dorszewskiego	0	0,00	0	0,00
	Krótką	0	0,00	0	0,00
	Królowej Jadwigi	0	0,00	0	0,00
	Księżycowa	0	0,00	0	0,00
	Lokacji Powidza 1243 r.	0	0,00	0	0,00
	Mielżyńskiego	0	0,00	0	0,00
	Mieszka I	0	0,00	0	0,00
	Nowa	0	0,00	0	0,00
	Ogrodowa	0	0,00	0	0,00
	Park Powstańców Wlkp.	0	0,00	1	0,84
	Piaski	0	0,00	0	0,00
	Plac Piaskowy	0	0,00	0	0,00
	Polna	0	0,00	0	0,00
	Radońskiego	0	0,00	0	0,00
	Skośna	0	0,00	0	0,00
	Słoneczna	0	0,00	0	0,00
	Strzałkowska	3	2,52	2	1,68
	Topolowa	0	0,00	0	0,00
	Warszawska	0	0,00	0	0,00
	Wąska	0	0,00	0	0,00
	Widokowa	0	0,00	0	0,00

	Witkowska	1	0,84	4	3,36
	Władysława Łokietka	0	0,00	0	0,00
	Wodna	0	0,00	0	0,00
	Wojska Polskiego	0	0,00	0	0,00
	Wojskowa	0	0,00	0	0,00
	Wbudowanie	0	0,00	0	0,00
	Powidz-Osiedle	0	0,00	1	0,45
	Przybrodzin	2	0,91	4	1,81
	Smolniki Powidzkie	1	0,45	0	0,00
	Wylatkowo	1	0,45	0	0,00
	SUMA	24		20	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej w Słupcy

W 2016 r. na terenie gminy Powidz zaistniało 29 zdarzeń drogowych, w tym 29 kolizji drogowych. Nie odnotowano wypadku drogowego. Ponadto miało miejsce 5 przestępstw kierowania w stanie nietrzeźwym pojazdami mechanicznymi oraz 9 wykroczeń kierowania pojazdami w stanie po użyciu alkoholu.

2.7. EDUKACJA

Na terenie gminy Powidz funkcjonuje Zespół Szkolno-Przedszkolny, mieszczący oddział Przedszkola, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum, zlokalizowany w Powidzu przy ul. Park Powstańców Wielkopolskich 1. Liczba uczniów przypisana do poszczególnych oddziałów została przedstawiona w tabeli poniżej.

Tabela 8. Liczba uczniów w placówkach oświatowych w gm. Powidz w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	trend 2015/2010
Liczba dzieci w przedszkolach	55	65	69	67	59	59	wzrost
Liczba uczniów w szkołach podstawowych	111	115	114	114	123	124	wzrost
Liczba uczniów gimnazjów	66	57	50	47	60	63	spadek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyższa tabela przedstawia liczbę dzieci uczęszczających do przedszkoli, a także liczbę uczniów kształcących się w szkołach podstawowych i gimnazjalnych. Niepokojącym trendem jest spadek liczby uczniów gimnazjum. Ważnym podkreślenia jest fakt, że liczba miejsc w przedszkolach jest porównywalna do liczby dzieci. Sytuację tę przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Wychowanie przedszkolne w gminie Powidz w latach 2010-2015

	Liczba dzieci	Liczba miejsc
2010	55	55
2011	65	65
2012	69	69
2013	67	66
2014	59	75
2015	59	59

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Powidz nie ma szkół ponadgimnazjalnych. Brak też żłobków.

2.8. AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

Ważną rolę w gminie Powidza odgrywają liczne organizacje społeczne działające na terenie gminy – pełniące istotną rolę w aktywizacji mieszkańców.

Mieszkańcy gminy Powidza zrzeszają się i współpracują w różnego rodzaju formach, co ma bardzo pozytywny wpływ na ożywienie życia społeczno-gospodarczego w gminie.

Na terenie gminy funkcjonują między innymi:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Powidzu,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wylatkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ostrowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich,
- Klub Seniora „Złota jesień”,
- Koło Emerytów i Rencistów,
- Klub Sportowy „Libero”,
- Powidzki Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Stowarzyszenie „Wędkarski Powidz”
- Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości we wsi Wylatkowo,
- Stowarzyszenie Właścicieli Domków Letniskowych „Majorka” w Przybrodzinie,
- Stowarzyszenie Letników w Przybrodzinie,
- Kółko Rolnicze w Powidzu,
- Towarzystwo Przyjaciół Powidza.

Frekwencja wyborcza w wyborach do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 roku wynosiła w Powidzu 49,95%. W powiecie słupeckim wskaźnik ten wynosił

44,22%. W wyborach prezydenckich w 2015 roku frekwencja w Powidzu wynosiła 52,51%. Dla powiatu słupeckiego wskaźnik ten był niższy i wyniósł 51,01%.

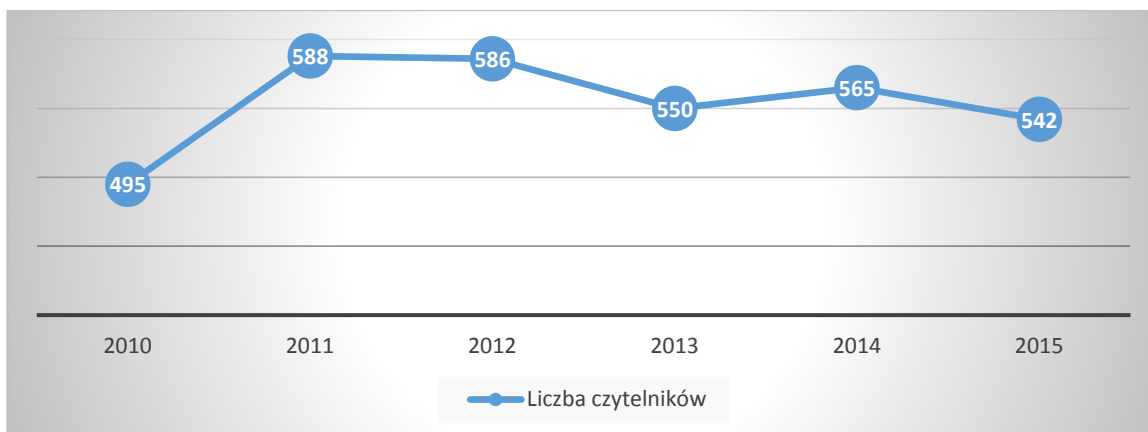
2.9.KULTURA I TURYSTYKA

Gmina Powidz jest atrakcyjnie położona pomiędzy jeziorami Powidzkim i Niedzięgiel, każdego roku przyciąga setki turystów. Atutami gminy jest cisza, czyste powietrze, a także czysta woda. Na jej terenie znajdują się liczne jeziora, Powidzki Park Krajobrazowy, szlaki turystyczno-rowerowe o charakterze ogólnopoznawczym, tematycznym i rekreacyjnym oraz wiele zabytków sakralnych, Gródek Stożkowy – Góra Stożkowa, Zespół pałacowy w Charbinie z XIX w., pomniki, Izba Muzealna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Powidzu, a także rynek. Do ważnych miejsc turystycznych należy również zaliczyć 33 Bazę Lotnictwa Transportowego. Turyści mają możliwość skorzystania z zabytkowej kolei wąskotorowej która działa na trasie Gniezno — Anastazewo. Powidz jest atrakcją dla amatorów kąpieli, wędkarstwa, żeglarstwa, windsurfingu oraz nurkowania. W innych porach roku przyciąga grzybiarzy, łóżwiarzy oraz bojerowców. Gmina organizuje wiele imprez, które z roku na rok przyciągają większą liczbę mieszkańców a także turystów. Niewykorzystany potencjał turystyczny związany z lokalizacją przy dwóch malowniczych jeziorach – Powidzkim i Budziławskim wykazuje sołectwo Anastazewo.

Mieszkańcy gminy mogą także korzystać z Biblioteki Publicznej przy ul. Park Powstańców Wielkopolskich 25. Biblioteka udostępnia: księgozbiór podręczny, encyklopedie, słowniki, leksykony, informatory, czasopisma, gazety codzienne oraz czasopisma regionalne. Organizowane są imprezy czytelnicze, literackie, artystyczne, konkursy, lekcje biblioteczne, inspirują do twórczych poczynań w dziedzinie literatury. We placówce na bieżąco przygotowywane są różnego rodzaju wystawy, wystawki i gazetki związane z rocznicami literackimi, okolicznościowymi.

Szeroko rozwinęła się także współpraca gminnej księżnicy ze szkołami i organizacjami z terenu gminy obfitująca w ciekawe efekty podjętych działań, jakimi były współorganizacja Festiwalu Życie, Dni Powidza w organizacji Pikniku Historycznego oraz wykłady.

Warto podkreślić, że na przestrzeni sześciu lat wzrosła liczba czytelników – o 47. Biblioteka umożliwia korzystanie z komputera i Internetu.

Wykres 8. Liczba czytelników księgozbioru bibliotek w gminie Powidz w latach 2010-2015
 Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Powidz nie ma kina, ale dużą rolę odgrywają wspomniane wcześniej instytucje kultury. Ogólna liczba imprez z roku na rok rośnie, także imprez turystycznych i sportowo-rekreacyjnych.

Ponadto na terenie gminy działają takie organizacje kulturowe, jak:

- Chór „Sonata”,
- Orkiestra dęta OSP,
- Świetlica opiekuńczo wychowawcza.

Do najważniejszych imprez i uroczystości cyklicznych organizowanych na terenie gminy zaliczamy:

- Drzwi Otwarte Koszar na lotnisku w Powidzu,
- Noworoczne spotkanie seniorów gminy Powidz,
- Parafialne kolędowanie,
- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Dzień Babci i Dziadka,
- Dzień Kobiet,
- Dzień Matki,
- Festiwal życia,
- Noc Świętojańska,
- Rajd rowerowy,
- Dni Powidza,
- Powidz JAM Festiwal,

- Biesiada z powidzką sielawą,
- Festiwal chórów,
- Uroczystości związane z Świętem Odzyskania Niepodległości,
- Wigilia dla samotnych,
- Pogotowie Świętego Mikołaja,
- Uroczystości 29 Grudnia.

Tego typu wydarzenia kreują pozytywny wizerunek gminy oraz zwiększają jej atrakcyjność, są także ciekawą formą integracji mieszkańców.

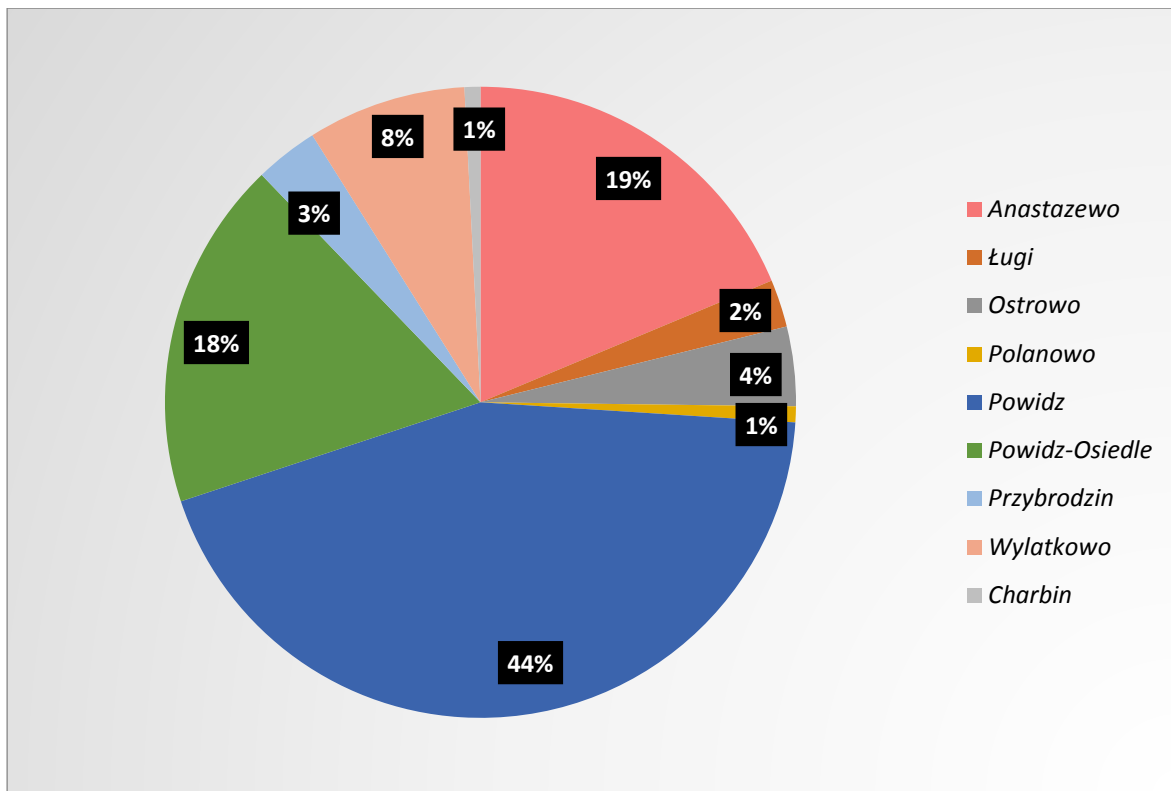
Na terenie gminy Powidz działają ośrodki wypoczynkowe a także pola namiotowe. Gmina również promuje agroturystykę. Atrakcjami turystycznymi Powidza są:

- strzeżone kąpieliska;
- jachty,
- wypożyczalnia sprzętu wodnego,
- nauka pływania na desce surfingowej- OW „Łazienki”,
- boisko do gry w piłkę siatkę plażową – OW „Łazienki”,
- boisko do gry w piłkę nożną OW „Łazienki” – teren utwardzony, teren za salą OSP w Powidzu – teren trawiasty,
- stadnina koni – położona przy trasie Powidz- Przybrodzin- możliwość nauki jazdy konnej oraz wycieczki bryczką,
- plac zabaw dla dzieci- teren OW „Łazienki”.

2.10. BADANIE ANKIETOWE

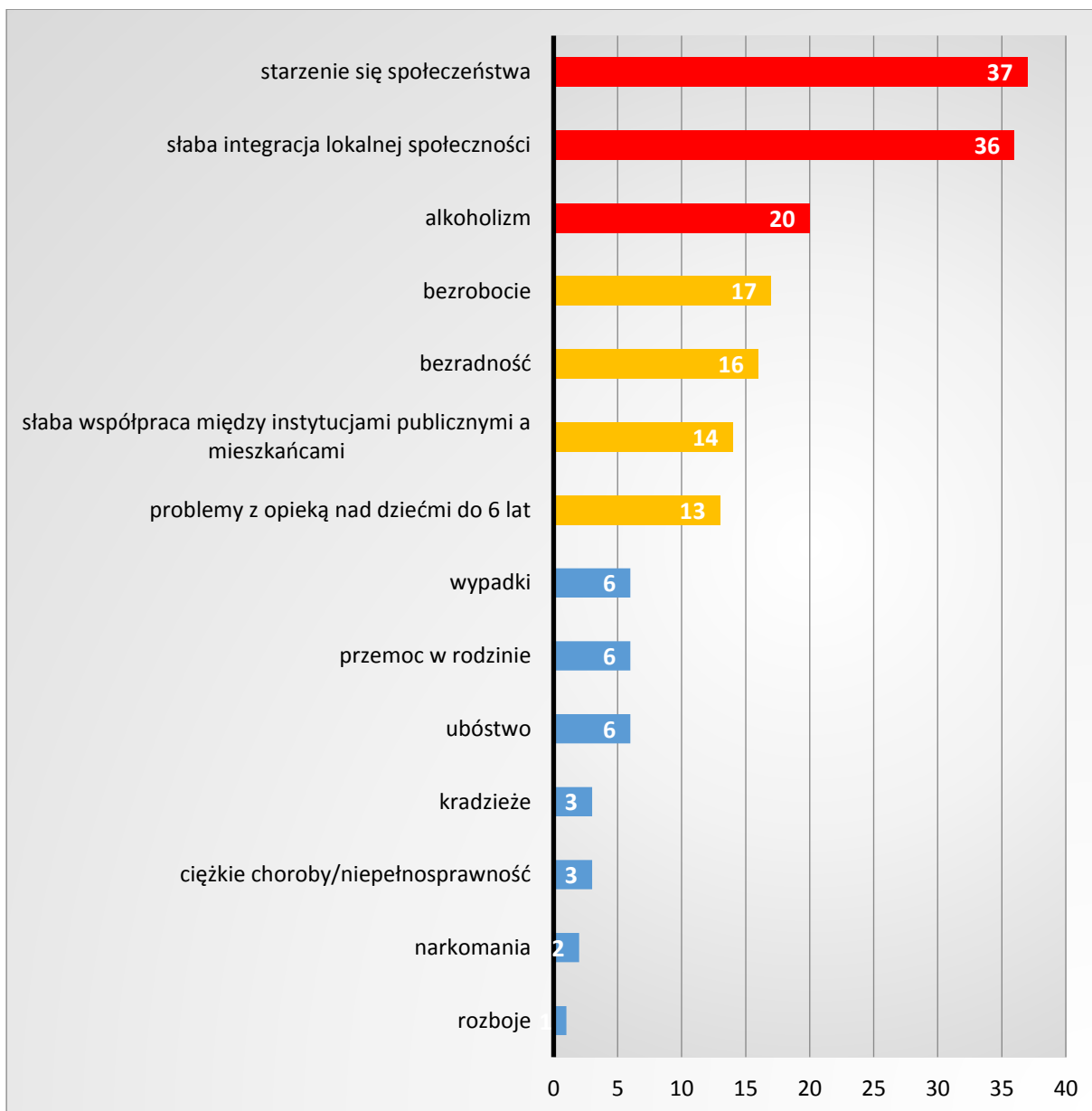
W lipcu i sierpniu 2017 roku zostało przeprowadzone badanie ankietowe, które swym zasięgiem obejmowało mieszkańców gminy Powidz. Miało ono na celu wskazanie przestrzeni, które zdaniem mieszkańców powinny zostać zrewitalizowane, ale także pokazać miało na jakie problemy zwracają uwagę sami mieszkańcy gminy.

Wyniki badania wykazały, że największą uwagę zwraca się na zdegradowane sołectwa Powidz (44%), a także Anastazewo (19%) czy Powidz-Osiedle (18%) oraz w mniejszym Wylatkowo (8%), Ostrowo (4%) i Przybrodzin (3%). Rozkład odpowiedzi dotyczących wskazania miejsca, które należy zrewitalizować przedstawia wykres poniżej.

Wykres 9. Miejsca, które powinny się zrewitalizować według mieszkańców gminy Powidz
 Źródło: opracowanie własne

Zdaniem ankietowanych w Powidzu występują następujące problemy społeczne: starzenie się społeczeństwa, słaba integracja lokalnej społeczności oraz alkoholizm. Rządziej wymieniane były: bezrobocie, bezradność, słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami, a także problemy z opieką nad dziećmi do 6 lat. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły też wypadków, przemocy w rodzinie, ubóstwa, kradzieży, ciężkich chorób/niepełnosprawności, narkomanii i rozbojów. Całość obrazuje wykres poniżej.

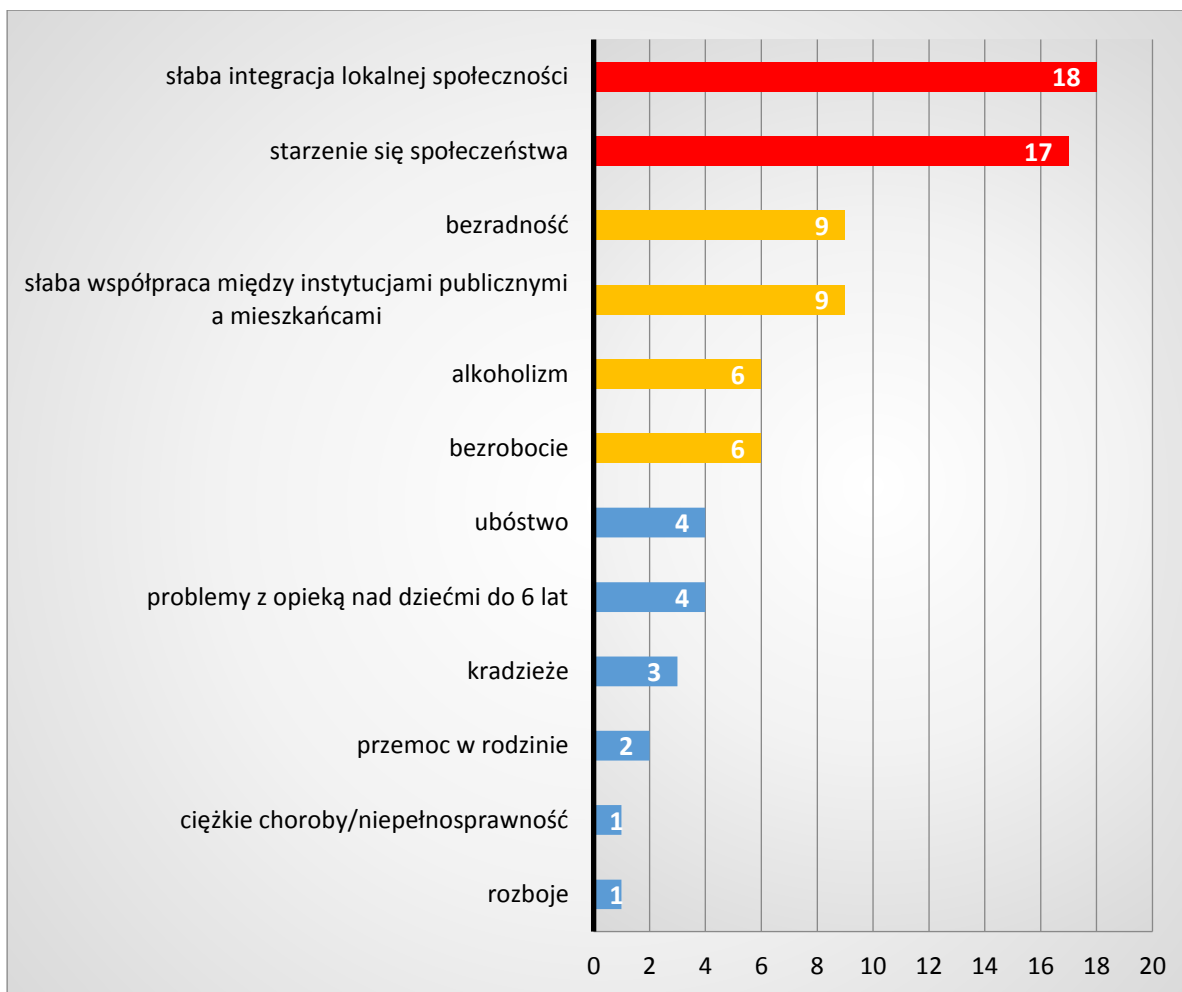
Wykres 10. Problemy społeczne w Powidzu
 Źródło: opracowanie własne

Natomiast w Anastazewie zdaniem ankietowanych występują następujące problemy społeczne: słaba integracja lokalnej społeczności, starzenie się społeczeństwa oraz słaba współpraca między instytucjami publicznymi a mieszkańcami. Rzadziej wymieniane były: problemy z opieką nad dziećmi do 6 lat, bezzadność, alkoholizm i bezrobocie. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły przemocy w rodzinie, ciężkich chorób/niepełnosprawności, kradzieży i ubóstwa. Całość obrazuje wykres poniżej.

Wykres 17. Problemy społeczne w Anastazewie
Źródło: opracowanie własne

W Powidzu-Osiedle zdaniem ankietowanych występują następujące problemy społeczne: słaba integracja lokalnej społeczności i starzenie się społeczeństwa. Rzadziej były wymieniane problemy związane z bezradnością, słabą współpracą między instytucjami publicznymi a mieszkańcami, alkoholizmem i bezrobociem. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły także ubóstwa, problemów z opieką nad dziećmi do 6 lat, kradzieży, przemocy w rodzinie, ciężkich chorób/niepełnosprawności oraz rozbojów. Całość obrazuje wykres poniżej.

Wykres 18. Problemy społeczne w Powidzu-Osiedle
Źródło: opracowanie własne

2.11. PODSUMOWANIE

W sferze społecznej zdiagnozowano następujące problemy:

- wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym;
- spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym;
- 62,37% mieszkańców gminy Powidz jest w wieku produkcyjnym, 16,75% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,88% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym; to negatywne zjawisko jest zauważalne zarówno w gminie Powidz, jak i powiecie słupeckim, województwie wielkopolskim oraz w kraju;
- w porównaniu do ogółu mieszkańców najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje sołectwo Anastazewo, Powidz i Wylatkowo. W Powidzu najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje ulice: 29 Grudnia, Kolejową, Park Powstańców Wlkp., Piaski, Strzałkowską, Warszawską i Witkowską;

- aż 9,1% mieszkańców gminy to wdowy/wdowcy;
- przyrost naturalny w gminie wynoszący 0;
- najwięcej zgonów nastąpiło w sołectwie Powidz (szczególnie przy ulicy Kolejowej i 29 Grudnia), a następne w sołectwie Powidz-Osiedle;
- najwięcej wymeldowań nastąpiło w sołectwie Powidz, Powidz-Osiedle i Przybrodzin;
- w gminie Powidz mieszka wiele osób długotrwale bezrobotnych (pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy) – 60 osób;
- najwięcej bezrobotnych zamieszkuje w Powidzu przy ulicach: 29 Grudnia, Kościelnej, Parku Powstańców Wlkp., Polnej, Strzałkowskiej i Wodnej, a także w sołectwach: Charbin, Wylatkowo i Przybrodzin;
- najwięcej bezrobotnych niezarejestrowanych zamieszkuje w sołectwie Powidz oraz Wylatkowo;
- 71 gospodarstw domowych korzysta z pomocy ośrodka pomocy społecznej;
- duża liczba gospodarstw domowych korzysta z pomocy społecznej z powodu długotrwałej i ciężkiej choroby (35 rodzin) oraz bezrobocia (35 rodzin);
- poniżej kryterium dochodowego jest aż 51 gospodarstw domowych (141 osób);
- najwięcej rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej zamieszkuje w sołectwach: Powidz, Charbin, Powidz-Osiedle, Ostrowo i Wylatkowo. W Powidzu problem ten uwidacznia się najbardziej przy ulicach: 29 Grudnia, Kościelnej, Strzałkowskiej, Witkowskiej i Wodnej;
- z pomocy społecznej korzysta się głównie z powodu: długotrwałej i ciężkiej choroby
- bezrobocia, niepełnosprawności, bezdomności, ubóstwa, wielodzietności, alkoholizmu i ochrony macierzyństwa;
- najwięcej rodzin z problemem alkoholowym i osób współuzależnionych zamieszkuje w sołectwach: Powidz, Anastazewo oraz Charbin;
- w 2016 roku ogólna liczba przestępstw na terenie gminy Powidz wyniosła 24, natomiast wykroczeń – 20;
- w sołectwie Ostrowo miało miejsce najwięcej przestępstw (12), na drugim miejscu znalazł się Powidz (7 przestępstw – najwięcej przy ulicy Strzałkowskiej);
- malejąca liczba uczniów w gimnazjum;
- brak żłobka na terenie gminy;

- spadek liczby czytelników zbiorów bibliotek od 2014 roku;
- frekwencja wyborcza w wyborach do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w 2015 roku wynosiła w Powidzu 49,95%, natomiast w wyborach prezydenckich 52,51%. W obu przypadkach była wyższa niż frekwencja dla powiatu słupeckiego;
- w Powidzu zdaniem ankietowanych głównymi problemami społecznymi są: starzenie się społeczeństwa, słaba integracja lokalnej społeczności oraz alkoholizm. W Anastazewie najczęściej wskazywano na słabą integrację lokalnej społeczności, starzenie się społeczeństwa oraz słabą współpracę między instytucjami publicznymi a mieszkańcami. Natomiast w sołectwie Powidz-Osiedle zdaniem ankietowanych do głównych problemów społecznych należą: słaba integracja lokalnej społeczności i starzenie się społeczeństwa.

W sferze społecznej zdiagnozowano następujące potencjały:

- wzrost liczby mieszkańców – liczba ta wzrosła o 134 osób, w ciągu 6 lat;
- średni wiek mieszkańców wynosi 40,6 lat;
- w 2015 roku mieszkańcy gminy Powidz zawarli 14 małżeństw, co odpowiada 6,1 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa wielkopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski;
- współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,03 i jest znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju;
- w 2015 roku zarejestrowano 29 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 10 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych dla gminy Powidz wynosi 19;
- w 2016 roku w gminie Powidz odnotowano więcej urodzeń niż zgonów. Najwięcej dzieci urodziło się w sołectwie Powidz, Charbin, Wylatkowo i Ostrowo;
- udział kobiet w strukturze osób bezrobotnych w gminie Powidz stanowił 51,2%, co jest wartością mniejszą niż dla powiatu słupeckiego (56,4%) oraz mniejszą niż w województwie wielkopolskim – 57,7%;
- najwięcej zameldowań odnotowano w sołectwie Powidz, Wylatkowo i Anastazewo;
- od 2013 roku maleje liczba bezrobotnych (o 85 osób);

- liczba zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zmalała od roku 2013 (14,6%) do roku 2016 (8,3%);
- liczba przestępstw w 2016 roku w porównaniu z rokiem 2015 spadła o 15;
- wskaźnik wykrywalności przestępstw wynosił w 2016 roku 82,7%;
- rosnąca liczba imprez kulturalnych;
- na terenie gminy znajdują się placówki kultury organizujące i współorganizujące liczne imprezy o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, a także zapewniające mieszkańcom rozrywkę;
- wystarczająca liczba miejsc dla dzieci w przedszkolach;
- ważna rola licznych organizacji społecznych.

3. SFERA GOSPODARCZA

3.1. RYNEK PRACY

Gmina Powidz zgodnie z podziałem administracyjnym i nomenklaturą GUS wliczana jest do subregionu konińskiego (obejmującego powiat koniński, słupecki, kolski, turecki, miasto Konin).

Pracodawcy w powiecie słupeckim najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na zasoby kadrowe w zawodach takich, jak: administratorzy systemów komputerowych, analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych, betoniarze i zbrojarze, blacharze samochodowi, cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, fakturzyści, fotografowie, geodeci i kartografowie, geologowie, geografowie i geofizycy, graficy komputerowi, hydraulicy, inżynierowie mechanicy, kierowcy samochodu ciężarowego, koordynatorzy projektów unijnych, lakiernicy samochodowi, monterzy instalacji budowlanych, monterzy konstrukcji metalowych, nauczyciele praktycznej nauki zawodu i przedmiotów zawodowych, operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych i wózków jezdniowych, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, piekarze, posadzkarze, pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, pracownicy produkcyjni, programiści i administratorzy baz danych, psycholodzy i psychoterapeuci, specjaliści automatyki i robotyki, specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji, specjaliści ds. zastosowań informatyki, ds. elektroniki i telekomunikacji, technicy elektrycy, technicy informatycy.

Według Głównego Urzędu Statystycznego na terenie gminy Powidz w 2015 roku funkcjonowało 198 podmiotów gospodarczych, z czego 185 należy do sektora prywatnego, a 157 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działa w sektorze budownictwa (34), następnie w sektorze w handlu (27), a na końcu w sektorze działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (26).

Liczbę podmiotów gospodarczych według rodzaju prowadzonej działalności na terenie gminy Powidz przedstawia tabela poniżej.

Tabela 10. Podmioty w gminie Powidz według prowadzonej działalności gospodarczej w 2016 roku

Sekcja A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	13
Sekcja B	górnictwo i wydobywanie	0
Sekcja C	przetwórstwo przemysłowe	14
Sekcja D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
Sekcja E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
Sekcja F	budownictwo	34
Sekcja G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	27
Sekcja H	transport i gospodarka magazynowa	8
Sekcja I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	26
Sekcja J	informacja i komunikacja	3
Sekcja K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3
Sekcja L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0
Sekcja M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9
Sekcja N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4
Sekcja O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6
Sekcja P	edukacja	12
Sekcja Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12
Sekcja R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	6
Sekcja S i T	pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniając pracowników, produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	18

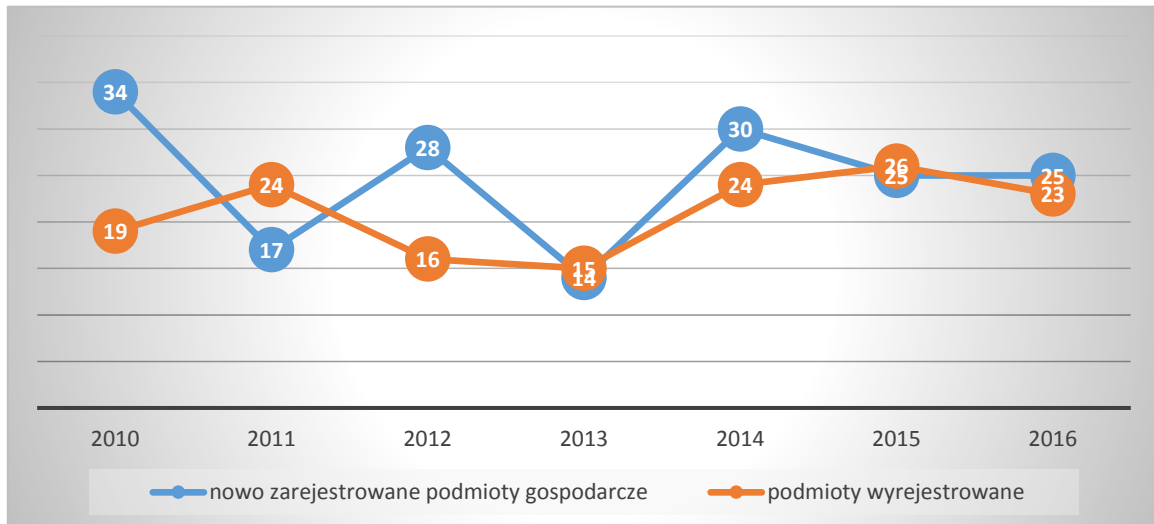
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł w 2016 roku 137,8. W roku 2015 wskaźnik ten kształtował się na poziomie 135,2.

W strukturze przedsiębiorstw dominują mikro przedsiębiorstwa – zatrudniające do 9 osób (191), w tym większość z nich to jednoosobowe działalności gospodarcze. Na terenie

gminy występuje 6 zakładów zatrudniających od 10 do 49 osób. Nie występują zakłady zatrudniające powyżej 50 pracowników.

W latach 2014-2015 widać malejącą liczbę nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, natomiast w latach 2015-2016 zanotowano malejącą liczbę podmiotów wyrejestrowanych. Sytuację tę przedstawia wykres poniżej.

Wykres 11. Podmioty gospodarcze w gminie Powidz na przestrzeni lat 2010-2016
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 11. Aktywne, zawieszono i wykreślono podmioty gospodarcze w gminie Powidz w 2016 roku

Nazwa sołectwa i ulice		Firmy aktywne	Aktywne firmy na 1000 mieszkańców	Firmy zawieszono	Zawieszono firmy na 1000 mieszkańców	Firmy wykreślono	Wykreślono firmy na 1000 mieszkańców
Anastazewo		6	2,72	1	0,45	6	2,72
Charbin		2	0,91	0	0,00	1	0,45
Ługi		0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ostrowo		11	4,98	3	1,36	17	7,70
Polanowo		2	0,91	0	0,00	2	0,91
Powidz		63	28,52	6	2,72	52	23,54
	29 Grudnia	8	6,72	1	0,84	13	10,92
	Baldwina	2	1,68	0	0,00	3	2,52
	Bolesława Chrobrego	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Dąbrówki	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Dolina	0	0,00	1	0,84	0	0,00
	Henryka Pobożnego	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Jeziorna	1	0,84	0	0,00	0	0,00
	Józefa Biłskiego	1	0,84	0	0,00	2	1,68
	Kazimierza Jagiellończyka	0	0,00	0	0,00	1	0,84
	Kazimierza Wielkiego	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Klonowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Kolejowa	1	0,84	0	0,00	1	0,84
	Kościelna	2	1,68	1	0,84	2	1,68
	ks. Ignacego Gepperta	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	ks. Infulata Kazimierza Dorszewskiego	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Krótką	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Królowej Jadwigi	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Księżycowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Lokacji Powidza 1243 r.	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Mielżyńskiego	2	1,68	0	0,00	1	0,84
	Mieszka I	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Nowa	4	3,36	0	0,00	2	1,68
	Orodowa	2	1,68	0	0,00	0	0,00
	Park Powstańców Wlkp.	12	10,08	1	0,84	7	5,88

	Piaski	0	0,00	0	0,00	1	0,84
	Plac Piaskowy	4	3,36	1	0,84	0	0,00
	Polna	2	1,68	0	0,00	0	0,00
	Radońskiego	2	1,68	0	0,00	3	2,52
	Skośna	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Słoneczna	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Strzałkowska	6	5,04	1	0,84	7	5,88
	Topolowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Warszawska	2	1,68	0	0,00	3	2,52
	Wąska	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Widokowa	1	0,84	0	0,00	0	0,00
	Witkowska	2	1,68	0	0,00	2	1,68
	Władysława Łokietka	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Wodna	3	2,52	0	0,00	3	2,52
	Wojska Polskiego	3	2,52	0	0,00	1	0,84
	Wojskowa	0	0,00	0	0,00	0	0,00
	Wybudowanie	3	2,52	0	0,00	0	0,00
	Powidz- Osiedle	1	0,45	0	0,00	1	0,45
	Przybrodzin	9	4,07	1	0,45	13	5,89
	Smolniki Powidzkie	2	0,91	0	0,00	1	0,45
	Wylątkowo	8	3,62	2	0,91	10	4,53
	SUMA	104		13		103	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Powidz

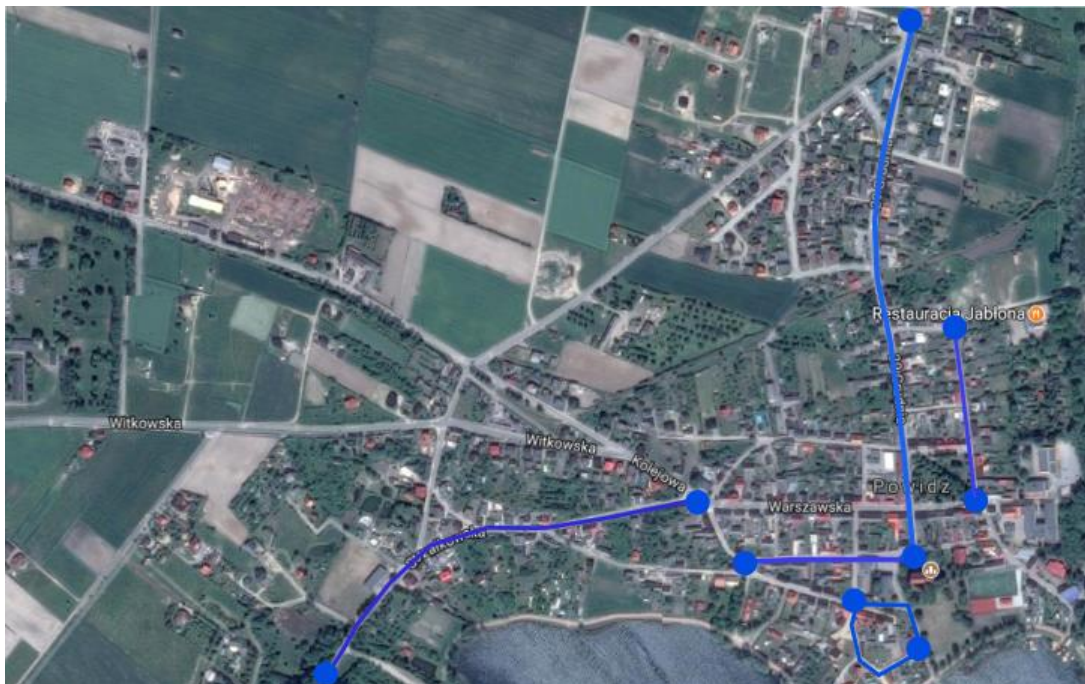
Jak wynika z powyższej tabeli najwięcej aktywnych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sołectwie Powidz przy ulicy: Park Powstańców Wielkopolskich, 29 Grudnia i Strzałkowska.

Najmniej podmiotów funkcjonuje w sołectwach: Ługi, Charbin, Powidz-Osiedle, Polanowo i Smolniki Powidzkie.

Najwięcej zawieszonych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych było w sołectwie Powidz.

W sołectwach Anastazewo, Ostrowo, Powidz, Przybrodzin i Wylatkowo odnotowano najwięcej wykreślonych podmiotów gospodarczych; w Powidzu najwięcej przy ul. 29 Grudnia, Baldwina, Parku Powstańców Wlkp. i Strzałkowskiej.

Rozmieszczenie wg ulic największej liczby zawieszonych podmiotów gospodarczych w Powidzu prezentuje mapa poniżej.

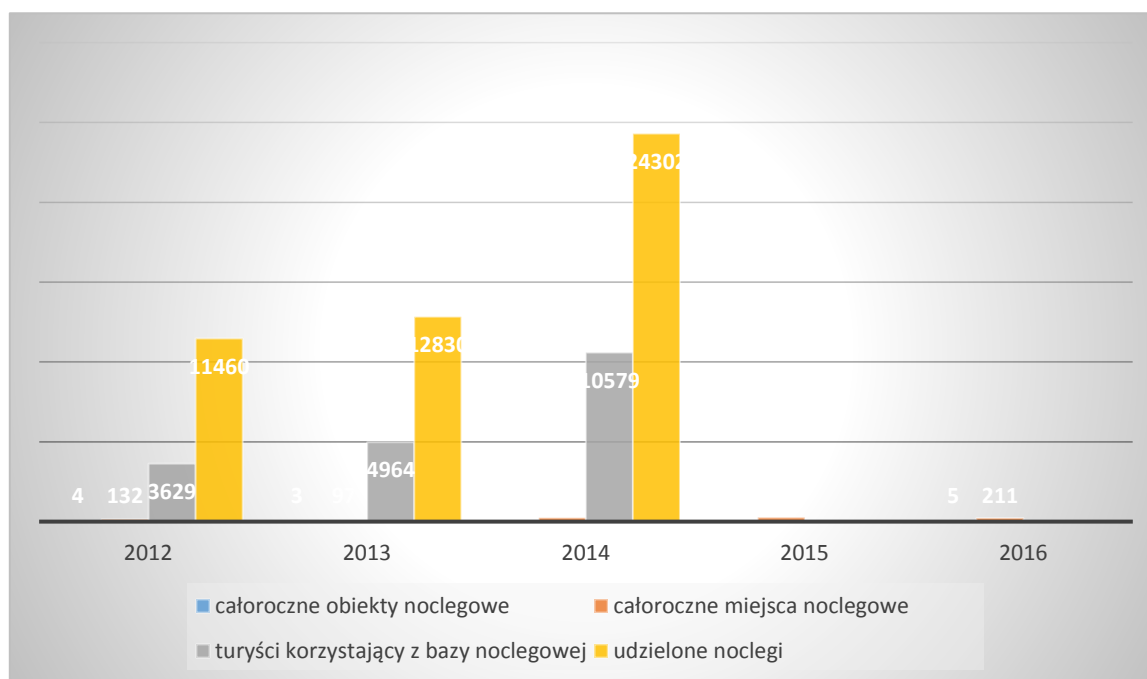

Rysunek 5. Ulice w Powidzu z największą liczbą zawieszonych podmiotów gospodarczych
Źródło: opracowanie własne

3.2. TURYSTYKA

Gmina Powidz ze względu na piękno krajobrazu, nieskazitelną przyrodę oraz warunki do uprawiania sportów wodnych i korzystania z uroków pięknych jezior posiada doskonałe warunki do rozwoju turystyki. Na terenie gminy Powidz od roku 2013 do roku 2015 liczba miejsc noclegowych oferowanych turystom systematycznie wzrastała, natomiast w roku 2016 w porównaniu z rokiem 2015 nastąpił spadek z 252 do 211. Miejsca te oferuje 5 obiektów.

Powidz jest jednym z atrakcyjniejszych obszarów pod względem turystycznym w Wielkopolsce. Prócz zasobów przyrodniczych o wysokich walorach turystycznych, na terenie gminy znajdują się obiekty również obiekty zabytkowe. Ponadto na terenie gminy istnieją dobre warunki do rozwoju turystyki pieszej i rowerowej. Wytyczone szlaki piesze łączą nie tylko wsie na terenie gminy, ale także miejscowości w gminach sąsiadujących. Wyznaczając przebieg tras zwracano szczególną uwagę, aby przebiegały one przez tereny o zróżnicowanym krajobrazie, poprzez obszary rolnicze, leśne, dolinami rzek.

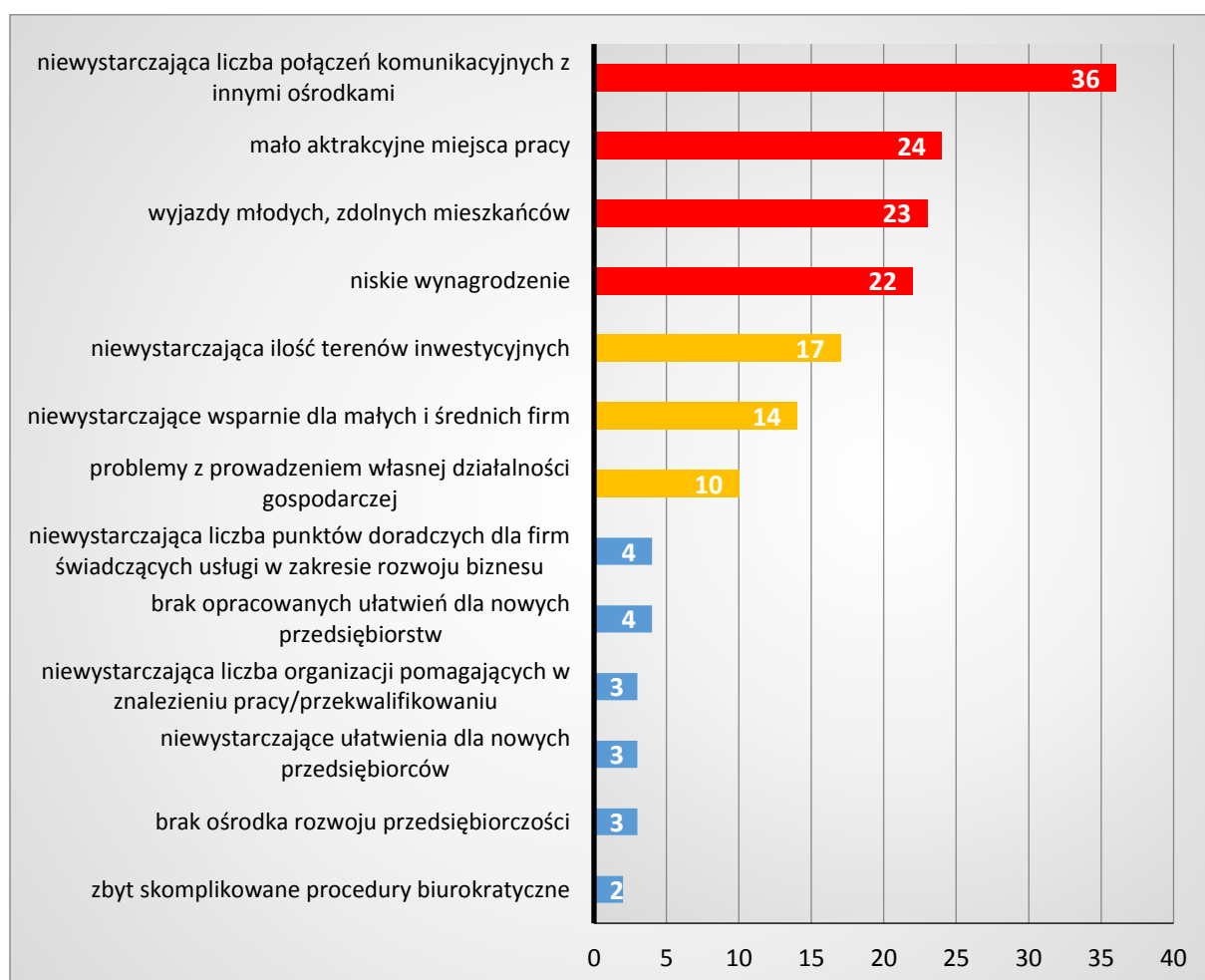

Wykres 12. Turystyczne obiekty noclegowe w gminie Powidz w latach 2012-2016

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.3. BADANIE ANKIETOWE

Wyniki badania wykazały, że w Powidzu występują następujące problemy gospodarcze: niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami, mało atrakcyjne miejsca pracy, wyjazdy młodych, zdolnych mieszkańców oraz niskie wynagrodzenie. Następnie wymieniane były: niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych, niewystarczające wsparcie dla małych i średnich firm, a także problemy z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Mieszkańcy wymieniali też, choć rzadziej, niewystarczającą liczbę punktów doradczych dla firm świadczących usługi w zakresie rozwoju biznesu, brak opracowanych ułatwień dla nowych przedsiębiorstw, niewystarczającą liczbę organizacji pomagających w znalezieniu pracy/przekwalifikowaniu, niewystarczające ułatwienia dla nowych przedsiębiorców, brak ośrodka rozwoju przedsiębiorczości i zbyt skomplikowane procedury biurokratyczne. Problemy gospodarcze w sołectwie Powidz przedstawia wykres poniżej.

Wykres 13. Problemy gospodarcze w Powidzu

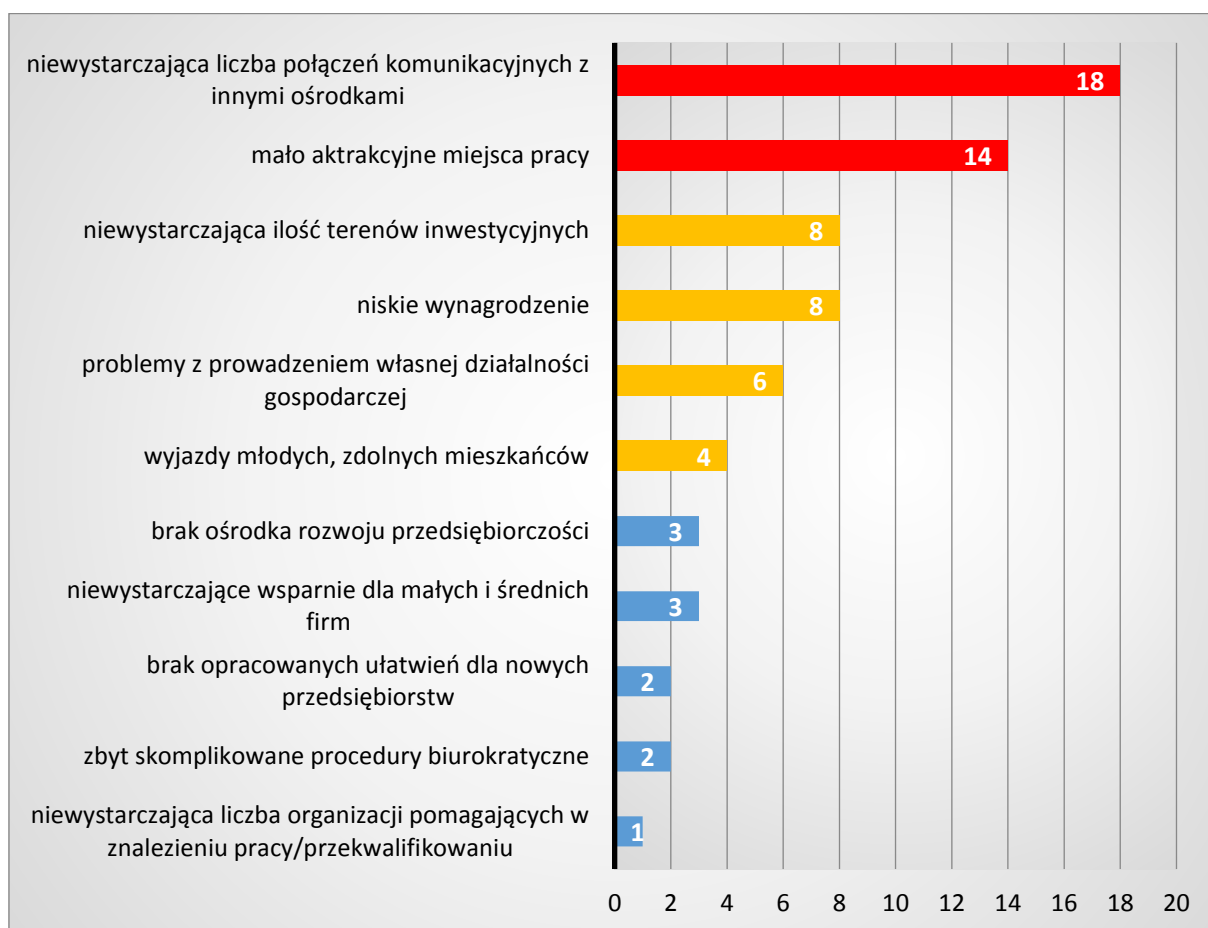
Źródło: opracowanie własne

W Anastazewie badania wykazały, że największe problemy gospodarcze dotyczą: niewystarczającej liczby połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami i mało atrakcyjnych miejsc pracy. Rzadziej mieszkańcy wskazywali na: problemy z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, niskie wynagrodzenie, niewystarczającą ilość terenów inwestycyjnych oraz wyjazdy młodych, zdolnych mieszkańców. Pojedyncze odpowiedzi dotyczyły: braku opracowanych ułatwień dla nowych przedsiębiorstw, niewystarczającego wsparcia dla małych i średnich firm, zbyt skomplikowanych procedur biurokratycznych, niewystarczających ułatwień dla nowych przedsiębiorców, braku ośrodka rozwoju przedsiębiorczości oraz niewystarczającej liczby punktów doradczych dla firm świadczących usługi w zakresie rozwoju biznesu. Problemy gospodarcze w sołectwie Anastazewo przedstawia wykres poniżej.

Wykres 14. Problemy gospodarcze w Anastazewie
Źródło: opracowanie własne

W Powidzu-Osiedle zwrócono szczególną uwagę na następujące problemy gospodarcze: niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami i mało atrakcyjne miejsca pracy. Następnie wymieniane były: niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych, niskie wynagrodzenie, problemy z prowadzeniem własnej działalności gospodarczej oraz wyjazdy młodych, zdolnych mieszkańców. Rzadziej wskazywano na: brak ośrodka rozwoju przedsiębiorczości, niewystarczające wsparcie dla małych i średnich firm, brak opracowanych ułatwień dla nowych przedsiębiorstw, zbyt skomplikowane procedury biurowe oraz niewystarczającą liczbę organizacji pomagających w znalezieniu pracy/przekwalifikowaniu. Problemy gospodarcze w sołectwie Powidz-Osiedle przedstawia wykres poniżej.

Wykres 15. Problemy gospodarcze w Powidzu-Osiedle
Źródło: opracowanie własne

3.4. PODSUMOWANIE

W sferze gospodarczej zdiagnozowano następujące problemy:

- w strukturze przedsiębiorstw dominują mikro przedsiębiorstwa – zatrudniające do 9 osób (191), w tym większość z nich to jednoosobowe działalności gospodarcze; na terenie gminy nie ma dużych zakładów zatrudniającego znaczą liczbę pracowników, a więc nie ma stabilności na rynku pracy, ponieważ nie ma zbyt wielu stałych, dużych pracodawców;
- w latach 2014-2015 odnotowano malejącą liczbę nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych;
- najmniej podmiotów funkcjonuje w sołectwach: Ługi, Charbin, Powidz-Osiedle, Polanowo i Smolniki Powidzkie;
- najwięcej zawieszonych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych jest w sołectwie Powidz;
- w sołectwach Anastazewo, Ostrowo, Powidz, Przybrodzin i Wylatkowo odnotowano najwięcej wykreślonych podmiotów gospodarczych; w Powidzu najwięcej przy ul. 29 Grudnia, Baldwina, parku Powstańców Wlkp. I Strzałkowskiej;
- wyniki badania ankietowego wykazały, że w Powidzu głównymi problemami gospodarczymi są: niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami, mało atrakcyjne miejsca pracy, wyjazdy młodych, zdolnych mieszkańców oraz niskie wynagrodzenie. W przypadku sołectwa Anastazewo najczęściej wskazywano na takie problemy jak: niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami i mało atrakcyjne miejsc pracy, identycznie jak w sołectwie Powidz-Osiedle.

W sferze gospodarczej zdiagnozowano następujące potencjały:

- wzrost wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym;
- malejąca liczba wyrejestrowań firm;
- najwięcej aktywnych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w sołectwie Powidz przy ulicach: 29 Grudnia, Baldwina, Strzałkowskiej i Parku Powstańców Wlkp;
- gmina posiada wiele walorów krajoznawczo-turystycznych, które są podstawą rozwijania działalności turystycznej;

- w roku 2016 w porównaniu z rokiem 2015 nastąpił spadek liczby miejsc noclegowych oferowanych turystom w gminie Powidz z 252 do 211.

4. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Jednym z kluczowych zadań realizowanych przez gminę jest budowa i rozwój infrastruktury przestrzenno-funkcjonalnej zapewniającej mieszkańcom podstawowe potrzeby, w tym dostępu do bieżącej wody, wyposażenia w kanalizację sanitarną, zagospodarowania odpadów. Spełnienie tych wszystkich warunków technicznych wpływa na atrakcyjność inwestycyjną danego regionu. Oprócz tego na atrakcyjność inwestycyjną danego terenu ma wpływ sytuacja, w której dany teren objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. MPZP pełni podstawowe źródło informacji o możliwościach przeznaczenia danego terenu pod konkretne inwestycje. Korzyści wynikające z faktu posiadania MPZP to także uproszczenie procedury administracyjnej oraz skrócenie czasu oczekiwania, ubiegania się o wydanie decyzji w przypadku planowania danej inwestycji.

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęte są fragmenty miejscowości: Ostrowo, Smolniki Powidzkie, Powidz, Przybrodzin i Polanowo.

Tereny objęte MPZP są przeznaczone głównie pod budownictwo jednorodzinne, pod zabudowę rekreacyjną i budownictwa letniskowego i tereny rekreacyjne.

Obecną sytuację na terenie gminy opisano w punktach poniżej.

4.1. INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA

Na terenie gminy Powidz zaopatrzenie w wodę następuje z ujęć podziemnych. Ujęcia wody zlokalizowane są na terenie gminy w miejscowościach Powidz i Anastazewo – po dwa ujęcia w każdej miejscowości. Liczba, wydajność studni oraz zaopatrywane miejscowości w wodę zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 12. Ujęcia wody na terenie gminy Powidz

Lokalizacja ujęć	Wydajność studni	Zaopatrywane miejscowości
Powidz	32m ³ /h 52 m ³ /h	Powidz, Wylatkowo, Ługi, Charbin, Polanowo, Powidz-Osiedle, część m. Przybrodzin
Anastazewo	13 m ³ /h 42 m ³ /h	Anastazewo, Smolniki Powidzkie, Ostrowo, część m. Przybrodzin

Źródło: Dane udostępnione przez Urząd Gminy w Powidzu

Administratorem infrastruktury wodnej na terenie gminy jest Urząd Gminy w Powidzu.

Według danych statystycznych GUS za 2016 rok długość sieci wodociągowej na terenie gminy Powidz wynosi 72,2 km, natomiast liczba przyłączy do budynków mieszkalnych wynosi 805 sztuk. Zużycie wody w ciągu roku przez jednego mieszkańca kształtuje się na poziomie 78,3 m³ i znacznie wzrosło w porównaniu z rokiem 2015.

Stan techniczny sieci wodociągowej określa się jako dobry. Tylko w sołectwie Powidz wymaga ona podjęcia czynności modernizacyjnych.

Z danych statystycznych wynika, że 93,6% ogółu ludności korzysta z instalacji wodociągowej. Dla powiatu słupeckiego wskaźnik ten to 95,9%.

Tabela 13. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Powidz w latach 2013-2016

Kategoria	Jednostka	2013	2014	2015	2016
		ogółem	ogółem	ogółem	ogółem
Korzystający z instalacji	%	85,1	92,6	93,6	-
Długość czynnej sieci	km	70,8	71,4	72,2	72,2
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	1884	2110	2143	-
Przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	563	707	798	805
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³	76,0	69,6	48,0	78,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.2. INFRASTRUKTURA KANALIZACYJNA

Gmina Powidz obsługiwana jest przez mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków typu LEMNA zlokalizowaną w miejscowości Ługi, która do użytku została oddana w 2002 r. Przepustowość oczyszczalni wynosi 600 m³/dobę. Średnia liczba oczyszczonych ścieków rocznie wynosi 52 000 m³/rok. Ludność korzystająca z oczyszczalni – 2 050 osób. Oczyszczalnia wymaga dokonania modernizacji. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest Struga Bawół.

Według danych statystycznych długość czynnej sieci kanalizacyjnej w gminie Powidz wynosi 49,1 km, zaś liczba przyłączy to 800 sztuk. Z danych statystycznych wynika, że 87,8% ogółu ludności korzysta z instalacji kanalizacyjnej. Dla powiatu słupeckiego jest to wartość 54,8%. Poniższa tabela przedstawia sytuację na przestrzeni czterech lat.

Na terenie gminy 5 gospodarstw domowych korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków, natomiast pozostali mieszkańcy gromadzą odpady płynne korzystając ze zbiorników bezodpływowych, których na terenie gminy jest 261 sztuk.

Tabela 14. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Powidz w latach 2013-2016

Kategoria	Jednostka	2013	2014	2015	2016
		ogółem	ogółem	ogółem	ogółem
Korzystający z instalacji	%	61,7	85,9	87,8	-
Długość czynnej sieci	km	42,0	42,4	49,1	49,1
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	1367	1956	2010	-
Przyłącza do budynków mieszkalnych	szt.	549	680	793	800
Ścieki odprowadzone	Dam ³	56,0	54,0	52,0	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W celu zidentyfikowania wyposażenia poszczególnych miejscowości w gminie Powidz zweryfikowano w jakich miejscowościach zlokalizowane są sieć kanalizacyjna i wodociągowa. W poniższej tabeli „TAK” oznaczono występowanie danej infrastruktury, natomiast „NIE” oznaczono braki.

Tabela 15. Wyposażenie w sieć kanalizacyjną i wodociągową na terenie gminy Powidz (stan na 2016 rok)

Sołectwo	Sieć wodociągowa	Sieć kanalizacyjna
	TAK/NIE	TAK/NIE
Anastazewo	TAK	NIE
Charbin	TAK	TAK
Ługi	TAK	NIE
Ostrowo	TAK	TAK (CZĘŚCIOWO)
Polanowo	TAK	NIE
Powidz:	TAK	TAK
29 Grudnia	TAK	TAK
Baldwina	TAK	TAK
Bolesława Chrobrego	TAK	TAK
Dąbrówki	TAK	TAK
Dolina	TAK	TAK
Henryka Pobożnego	TAK	TAK
Jeziorna	TAK	TAK
Józefa Bilskiego	TAK	TAK
Kazimierza Jagiellończyka	TAK	TAK
Kazimierza Wielkiego	TAK	TAK
Klonowa	TAK	TAK
Kolejowa	TAK	TAK
Kościelna	TAK	TAK
ks. Ignacego Gepperta	TAK	TAK
ks. Infułata Kazimierza Dorszewskiego	TAK	TAK

Krótka	TAK	TAK
Królowej Jadwigi	TAK	TAK
Księżycowa	TAK	NIE
Lokacji Powidza 1243 r.	TAK	TAK
Mielżyńskiego	TAK	TAK
Mieszka I	TAK	TAK
Nowa	TAK	TAK
Ogrodowa	TAK	TAK
Park Powstańców Wlkp.	TAK	TAK
Piaski	TAK	TAK
Plac Piaskowy	TAK	TAK
Polna	TAK	TAK
Radońskiego	TAK	TAK
Skośna	TAK	TAK
Słoneczna	TAK	TAK
Strzałkowska	TAK	TAK
Topolowa	TAK	TAK
Warszawska	TAK	TAK
Wąska	TAK	TAK
Widokowa	TAK	TAK
Witkowska	TAK	TAK
Władysława Łokietka	TAK	TAK
Wodna	TAK	TAK
Wojska Polskiego	TAK	TAK
Wojskowa	TAK	TAK
Powidz-Osiedle	TAK	NIE
Przybrodzin	TAK	TAK
Smolniki Powidzkie	TAK	NIE
Wylatkowo	TAK	NIE

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy Powidz

Jak wynika z tabeli gmina Powidz jest wyposażona w sieć wodociągową we wszystkich miejscowościach. W przypadku sieci kanalizacyjnej skanalizowane zostały miejscowości: Charbin, Powidz, Przybrodzin i Ostrowo (częściowo). Stan sieci kanalizacyjnej określa się jako dobry. W dalszej eksploatacji sieci kanalizacyjnej, wskazany jest dalszy rozwój tego typu infrastruktury. Wyposażenie w sieć kanalizacyjną przyczyni się do eliminacji zbiorników bezodpływowych, a jednocześnie wyeliminuje zagrożenie skażenia gleby ściekami. Sieć kanalizacyjna jest wskazana w miejscach, gdzie technicznie i ekonomicznie możliwe jest jej wybudowanie. W miejscowościach o rozproszonej zabudowie wskazane jest lokalizowanie kolejnych przydomowych oczyszczalni ścieków, wpływających na uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy.

4.3.SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

Na terenie gminy Powidz występuje pełne zaopatrzenie w energię elektryczną. Jednostką odpowiedzialną za zaopatrzenie jest ENERGA – OPERATOR SA. Na terenie gminy znajdują się 62 stacje transformatorowe SN/nn będące własnością ENERGA OPERATOR oraz 2 stacje nie stanowiące jej własności. Odbiorcy z terenu gminy zasilani są Głównymi Punktami Zasilania we Witkowie oraz Słupcy. Przez gminę przebiegają linie średniego i niskiego napięcia:

- linie średniego napięcia SN 15 kV:
  - linie napowietrzne o długości 52,88 km,
  - linie kablowe o długości 22,73 km;
- linie niskiego napięcia nN 0,4kV:
  - linie napowietrzne o długości 44,83 km,
  - linie kablowe o długości 74,96 km.

4.4.ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

Na terenie gminy nie istnieje scentralizowany system ciepłowniczy. Zaopatrzenie w ciepło następuje poprzez kotłownie lokalne, a głównym źródłem pozyskiwania ciepła są: węgiel, drewno i olej opałowy.

Wyposażenie mieszkań w centralne ogrzewanie w 2015 roku według danych GUS wyniosło 69,8%. Dla powiatu słupeckiego jest to wartość 70,0%.

4.5.SIEĆ GAZOWA

Sieć gazowa na terenie gminy Powidz nie występuje.

4.6.TELEKOMUNIKACJA

Gmina wyposażona jest w łączność telekomunikacyjną przewodową oraz bezprzewodową. W przypadku telekomunikacji bezprzewodowej, zasięg na danym obszarze zależy od operatora sieci. Na terenie gminy Powidz zlokalizowane są stacje bazowe telefonii komórkowej. Na terenie gminy dostęp do Internetu nie jest w żaden sposób ograniczony. Można korzystać z Internetu przewodowego, jak i bezprzewodowego.

4.7. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Teren gminy Powidz jest dość przeciętnie skomunikowany. Sieć drogową tworzą droga wojewódzka nr 262, drogi powiatowe i gminne. Droga nr 262 stanowi też najkrótsze połączenie gminy z drogą krajową nr 15 i drogą wojewódzka nr 263. Ponadto, stanowi dogodnie połączenie pomiędzy drogą krajową nr 25 i 92.

Przez gminę przebiegają następujące drogi, będące w administracji:

- Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich:
  - droga wojewódzka nr 262 relacji Gębice – droga woj. nr 263 – o długości na terenie gminy 4 km;
- Powiatowego Zarządu Dróg w Słupcy – drogi powiatowe – o łącznej długości na terenie gminy 28,5 km:
  - Nr 2161P – relacji Witkowo – Powidz,
  - Nr 2164 P – relacji Witkowo – Skubarczewo – dr. powiatowa nr 2169P,
  - Nr 3035P – relacji Szydłowiec – Anastazewo,
  - Nr 3036P – relacji Anastazewo – Budziszław Kościelny,
  - Nr 3040P – relacji droga wojewódzka nr 262 – droga powiatowa nr 3071P,
  - Nr 3041P – relacji droga powiatowa nr 2164P – Przybrodzin.

Ponadto na terenie gminy istnieje 52,03 km dróg gminnych, łączących okoliczne miejscowości. Wśród nich można wyróżnić drogi lokalne (długość 6,01 km) oraz drogi dojazdowe o łącznej długości 46,02 km. Dodatkowo sieć dróg uzupełniają drogi wewnętrzne, których łączna długość wynosi 95,1 km. Drogi gruntowe nieoznaczone na terenie gminy posiadają długość 73,6 km.

Stan techniczny dróg gminnych jest zły, ich parametry techniczne często nie odpowiadają wymogom i przepisom technicznym. Wzdłuż wielu odcinków dróg gminnych uwidacznia się brak rowów odwadniających, z powodu braku zgody właścicieli gruntów przylegających do drogi na poszerzenie pasa drogi. Często zaniżone są parametry szerokości dróg, pasy drogowe są zbyt wąskie. Również stan dróg powiatowych uległ pogorszeniu.

Na mapie poniżej została przedstawiona mapa sieci drogowej na terenie gminy Powidz.

Rysunek 6. Mapa sieci drogowej na terenie gminy Powidz
 Źródło: <http://powidz.e-mapa.net/>

W odległości 56 km od miejscowości Powidz znajduje się węzeł umożliwiający wjazd na Autostradę A2.

Odległości drogowe i średni czas dojazdu do poszczególnych miast powiatowych i wojewódzkich z miejscowości Powidz:

Tabela 16. Odległość w kilometrach i średni czas dojazdu do większych miejscowości

	Odległość w km	Czas dojazdu
m. Warszawa	264,0 km	2 h 40 min
m. Łódź	159,0 km	2 h 2 min
m. Gniezno	29,8 km	33 min
m. Poznań	84,5 km	1 h 13 min
m. Konin	46,2 km	48 min
m. Słupca	18,0 km	22 min

Źródło: Google Maps, opracowanie własne

Korzystne położenie gminy Powidz sprawia, iż czas przejazdu do największych miast wojewódzkich i powiatowych mieści się w granicy do 2 godzin, oprócz miasta stołecznego i Łodzi.

Z badań natężenia ruchu na drogach wynika, że liczba pojazdów w 2015 roku w stosunku do roku 2010 na odcinku drogi wojewódzkiej nr 262 zwiększyła się, co jest

związane ze wzrostem zapotrzebowania na podróże oraz zwiększoną ilością pojazdów na drogach.

Tabela 17. Dobowe natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej w 2010 i 2015 rok

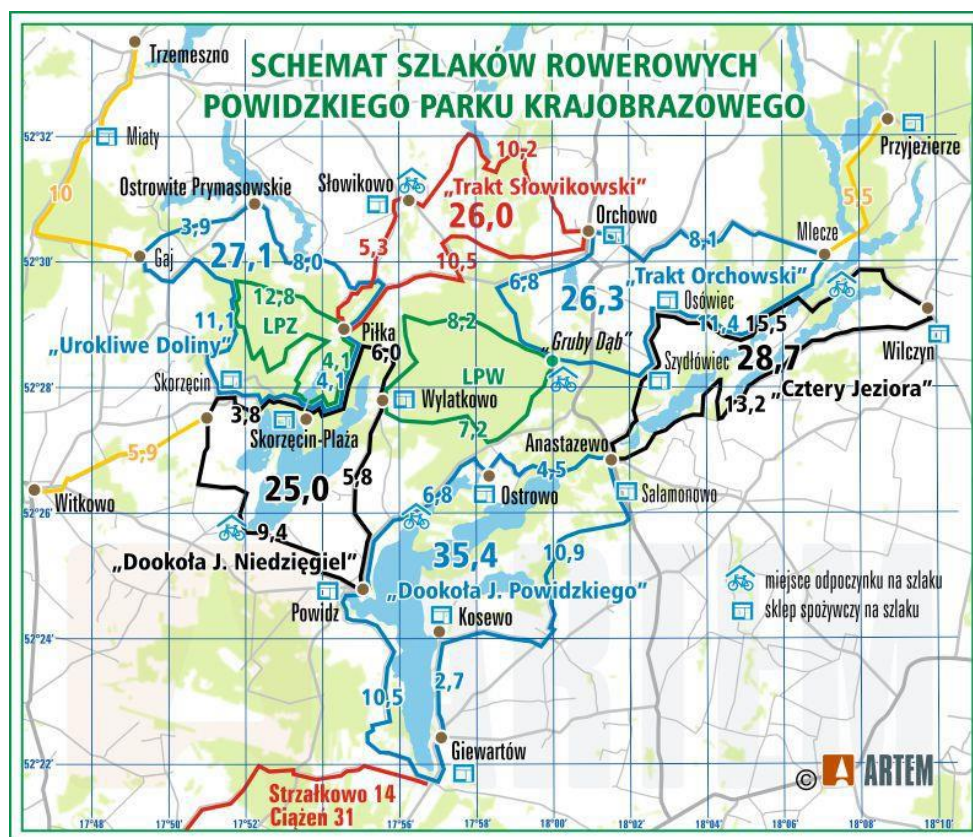
Badany odcinek	2010	2015	% wzrostu
dr. woj. nr 262 relacji granica woj. – Smolniki Powidzkie	1 566	1 659	5,9

Źródło: WZDW 2010 i 2015

Zwiększenie natężenia ruchu na drogach powoduje, iż stan techniczny ciągów komunikacyjnych ciągle ulega degradacji i wymaga ciągłych napraw oraz budowy nowych dróg.

Ścieżki pieszo-rowerowe

Przez teren gminy przebiegają przede wszystkim trasy pieszo-rowerowe należące do Powidzkiego Parku Krajobrazowego. Łączna długość tras wynosi ok. 40,8 km. Są to m.in. trasy: „Dookoła Jeziora Powidzkiego”, „Dookoła Jeziora Niedzięgiel” oraz „Leśny Ring”. Ponadto, na terenie gminy funkcjonuje szlak rowerowy „Cztery Jeziora” o łącznej długości trasy 30 km. Przebieg tras przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 7. Szlaki rowerowe Powidzkiego Parku Krajobrazowego

Źródło: www.kartografika.pl

Przebiegające przez teren gminy trasy w większości są nieutwardzone oraz wyposażone w niewystarczającą liczbę elementów małej architektury na trasie.

Ponadto wzdłuż jeziora Powidzkiego został wybudowany przez gminę ciąg pieszo-rowerowy. Pierwszy fragment o długości 922 m powstał w 2013 roku na odcinku: Łazienki – Dzika Plaża. Posiada on nawierzchnię z bruku klinkierowego. Całość uzupełnia oświetlenie parkowe oraz ławki, zamontowane w zatokach, utwardzonych kamieniem polnym.

Na terenie gminy znajduje się również fragment zielonego długodystansowego szlaku pieszego relacji Słupca – Marcewo – Mieczownica – Kochowo – Polanowo – Powidz – Charbin – Skorzęcin – Piłka – Gaj – Krzyżówka – Jankowo Dolne oraz krótkodystansowy szlak zielony relacji Kochowo – Powidz – Piłka – Gaj.

Kolej na terenie gminy

Przez gminę Powidz przebiega linia kolei wąskotorowej – Gnieźnieńska Kolej Wąskotorowa relacji Gniezno – Anastazewo. Stacje znajdują się w Powidzu i Ostrowie. Przewozy osobowe czynne są w okresie letnim oraz na specjalne zamówienia. Najbliższa stacja kolejowa regularnych połączeń kolejowych znajduje się w Słupcy w odległości ok. 22 km.

Komunikacja publiczna

Na terenie gminy Powidz komunikacja zbiorowa obsługiwana jest przez 3 przewoźników:

- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Gnieźnie Sp. z o. o,
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Koninie Sp. z o. o,
- EUROMATPOL Mateusz Czekalski.

Z miejscowości Powidz realizowane są kursy w kierunku: Gniezna, Przybrodzina, Słupcy. Natomiast z miejscowości Anastazewo w kierunku: Gniezna, Orchowa i Słupcy. Liczba przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządcą jest Gmina Powidz wynosi 17. Zlokalizowane są one w takich miejscowościach jak: Hutki, Ługi, Ostrowo, Powidz, Przybrodzin, Słoszewo, Smolniki oraz Wylatkowo. Utrudnioną sytuację w związku z podróżowaniem komunikacją publiczną m.in. w kierunku siedziby gminy ma sołectwo Anastazewo.

4.8. OCHRONA ZDROWIA

Mieszkańcy gminy Powidz mogą korzystać z jednej apteki zlokalizowanej w Powidzu przy ul. Park Powstańców Wielkopolski, natomiast opiekę zdrowotną zapewnia Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Powidzu.

4.9. DOSTĘPNOŚĆ SKLEPÓW

W gminie Powidz funkcjonują punkty handlowe i usługowe, głównie zlokalizowane w największych miejscowościach. W gminie nie występują centra handlowe. W pozostałych miejscowościach znajdują się najczęściej jeden lub dwa sklepy spożywcze. Ponadto na terenie gminy działają obiekty gastronomiczne, pocztowe, kosmetyczne, rzemieślnicze i inne.

4.10. DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI

Na terenie gminy Powidz znajduje się wiele obiektów zabytkowo – kulturowych o różnej wartości historycznej i artystycznej. W Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Powidz zostało odnotowanych 157 obiektów, niektóre z nich zostały ujęte w rejestrze zabytków.

Dobrami kultury wpisanymi do rejestru zabytków są:

- Zespół pałacowy w sołectwie Charbin:
  - pałac ok. 1869, 1920;
  - park ok. XIX w.
- Kościół parafialny pod wezwaniem św. Mikołaja, 2 poł. XIX w. w Powidzu:
  - Park dworski (pow. 4,33 ha) z 2 poł. XIX w.

Najlepiej zachowanymi i istotnymi z punktu widzenia turystyki kulturowej i krajoznawstwa są:

- Kościół pod wezwaniem Św. Mikołaja z XIX w., w którym do najcenniejszych zabytków należą: polichromia Kościoła, freski oraz rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem na lwie z końca XIV w., obecnie znajdująca się w Muzeum Diecezjalnym w Gnieźnie,
- Gródek Stożkowy tzw. Góra Stożkowa datowany na okres wczesnego średniowiecza położony w pobliżu Powidza,
- Wiatraki koźlaki w miejscowościach Powidz i Ostrowo Rusin,
- Zespół pałacowy w Charbinie z XIX w.,

- Zespół pruskiej strażnicy granicznej z 1900/1901r. w Anastazewie,
- Drewniana rosyjska strażnica graniczna z 1900r. w Anastazewie ,
- Zabytkowy dworzec kolejowy w Anastazewie z XX w.,
- Układ urbanistyczny z XIII w. w Powidzu,
- Zespół dworski z 1820r w Powidzu.

Dużą atrakcyjnością dla turystów mogą odznaczać się obiekty sakralne położone na terenie gminy, a także zespoły dworskie z zachowanymi dworami, towarzyszącymi zabudowaniami gospodarczymi, parkami i stawami będące przykładem budownictwa dawnych majątków ziemiańskich.

Liczba zabytków w poszczególnych sołectwach przedstawia się następująco:

- Anastazewo – 4,
- Charbin – 1,
- Ługi – 0,
- Ostrowo – 6,
- Polanowo – 2,
- Powidz – 44,
- Powidz-Osiedle – 2,
- Przybrodzin – 0,
- Smolniki Powidzkie – 2,
- Wylatkowo – 5.

Stan zachowania i stan techniczny obiektów zabytkowych jest różny. Zabytki sukcesywnie są remontowane i konserwowane. Potrzeba natychmiastowej interwencji i remontu w celu zachowania dziedzictwa uwidacznia się najbardziej w obiektach stanowiących własność prywatną. Istotne jest monitorowanie ich stanu oraz szybkie działanie w zakresie napraw.

4.11. ANALIZA INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ DOSTĘPNEJ W POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTWACH GMINY

Na terenie poszczególnych wsi sołeckich występują liczne obiekty infrastruktury sportowej w postaci boisk, a także obiektów rekreacyjnych dla najmłodszych mieszkańców w postaci placów zabaw. Służą one pobudzeniu aktywności fizycznej mieszkańców, ale również turystów odwiedzających gminę. Ważną rolę odgrywa w gminie Powidzki Ośrodek Sportu i Rekreacji Sp. z o.o. Na kompleks składają się z dwa pola namiotowe oraz dwa ośrodki wypoczynkowych „Łazienki” i „Na Skarpie”. Lokalizacja infrastruktury sportowej, służącej rozwojowi aktywności fizycznej została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 18. Analiza dostępu infrastruktury sportowej i rekreacyjnej dostępnej w gminie Powidz

Lokalizacja	Boisko sportowe/ plac zabaw, inne	Komentarz
Anastazewo	x	boisko sportowe
Charbin	x	plac zabaw
Ługi		
Ostrowo	x	park linowy
Polanowo		
Powidz:		
29 Grudnia		
Baldwina		
Bolesława Chrobrego		
Dąbrówki		
Dolina		
Henryka Pobożnego		
Jeziorna		
Józefa Bilskiego	x	kompleks boisk sportowych „Moje boisko- ORLIK 2012”, siłownia zewnętrzna, plac zabaw
Kazimierza Jagiellończyka		
Kazimierza Wielkiego		
Klonowa		
Kolejowa		
Kościelna		
ks. Ignacego Gepperta		
ks. Infulata Kazimierza Dorszewskiego		
Krótką		
Królowej Jadwigi		
Księżycowa		
Lokacji Powidza 1243 r.		
Mielżyńskiego		
Mieszka I		
Nowa		
Ogrodowa		
Park Powstańców	x	boisko sportowe

Wlkp.		
Piaski		
Plac Piaskowy		
Polna		
Radońskiego		
Skośna		
Słoneczna		
Strzałkowska	x	boisko sportowe przy strażnicy OSP
Topolowa		
Warszawska		
Wąska		
Widokowa		
Witkowska		
Władysława Łokietka		
Wodna		
Wojska Polskiego		
Wojskowa		
Wbudowanie		
Powidz-Osiedle		
Przybrodzin	x	boisko do piłki siatkowej, plac zabaw,
Smolniki Powidzkie		
Wylatkowo	x	boisko do piłki siatkowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z gminy Powidz

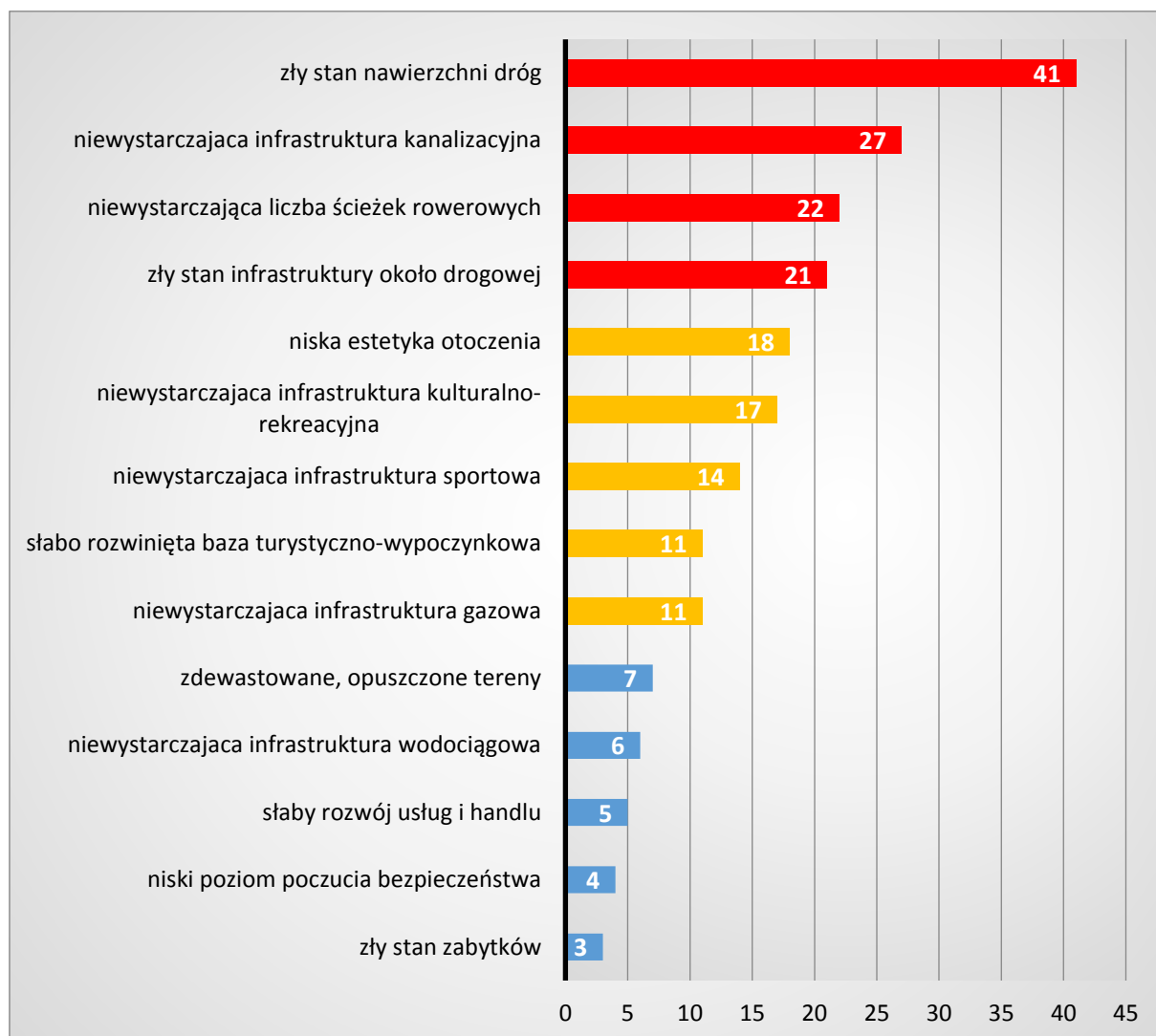
Dużą rolę w gminie w zakresie aktywizacji fizycznej, zarówno mieszkańców, jak i turystów odgrywa jezioro Powidzkie. Stanowi ono miejsce o bardzo dogodnych warunkach dla uprawiania sportów wodnych. Panują tu najlepsze wiatry zachodnie spośród wszystkich jezior w Wielkopolsce zdalnych do uprawiania np. windsurfingu. Nad jeziorem działa kilka szkół windsurfingu i żeglarstwa. Ponadto, w gminie funkcjonuje Klub Sportowy „Libero”.

Na terenie gminy Powidz mieszkańcy mogą skorzystać z różnych form wypoczynku. Najważniejszym obiektem sportowym jest kompleks boisk „Mój Orlik” przy ul. Józefa Bilskiego. Na terenie sołectw Powidz-Osiedle, Smolniki Powidzkie, Ługi oraz Polanowo nie występuje żadna infrastruktura sportowo-rekreacyjna.

4.12. BADANIE ANKIETOWE

Wyniki badania wykazały, że w sołectwie Powidz występują następujące problemy przestrzenno-funkcjonalne: zły stan nawierzchni dróg, niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna, niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych oraz zły stan infrastruktury około drogowej. Równie ważne okazały się problemy związane z niską estetyką otoczenia, niewystarczającą infrastrukturą kulturalno-rekreacyjną, niewystarczającą infrastrukturą sportową, słabo rozwiniętą bazą turystyczno-wypoczynkową oraz niewystarczającą infrastrukturą gazową. Rzadziej wskazywano na zdewastowane, opuszczone tereny,

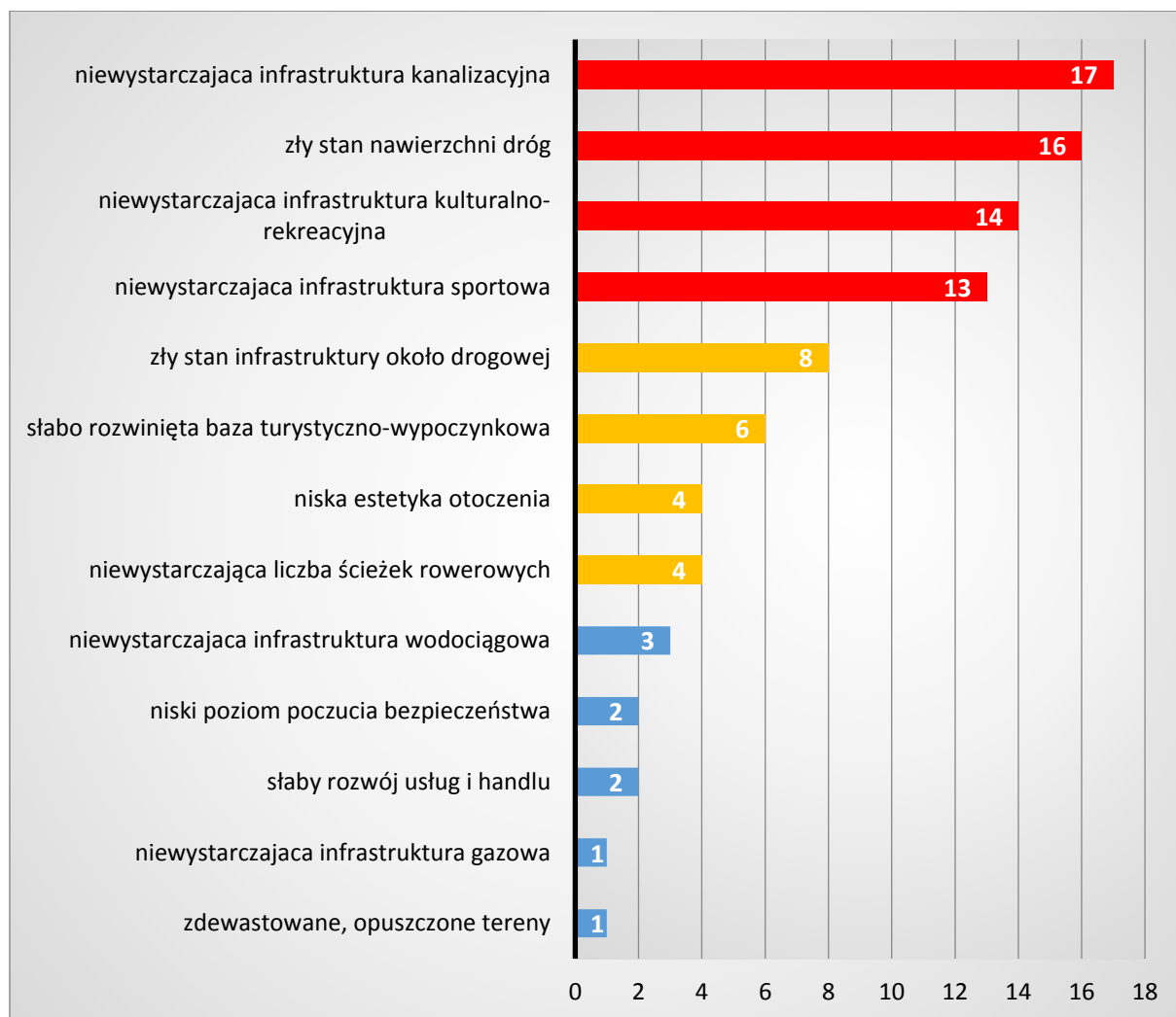
niewystarczającą infrastrukturę wodociągową, słaby rozwój usług i handlu, niski poziom poczucia bezpieczeństwa oraz zły stan zabytków. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w sołectwie Powidz przedstawia wykres poniżej.

Wykres 16. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Powidzu
Źródło: opracowanie własne

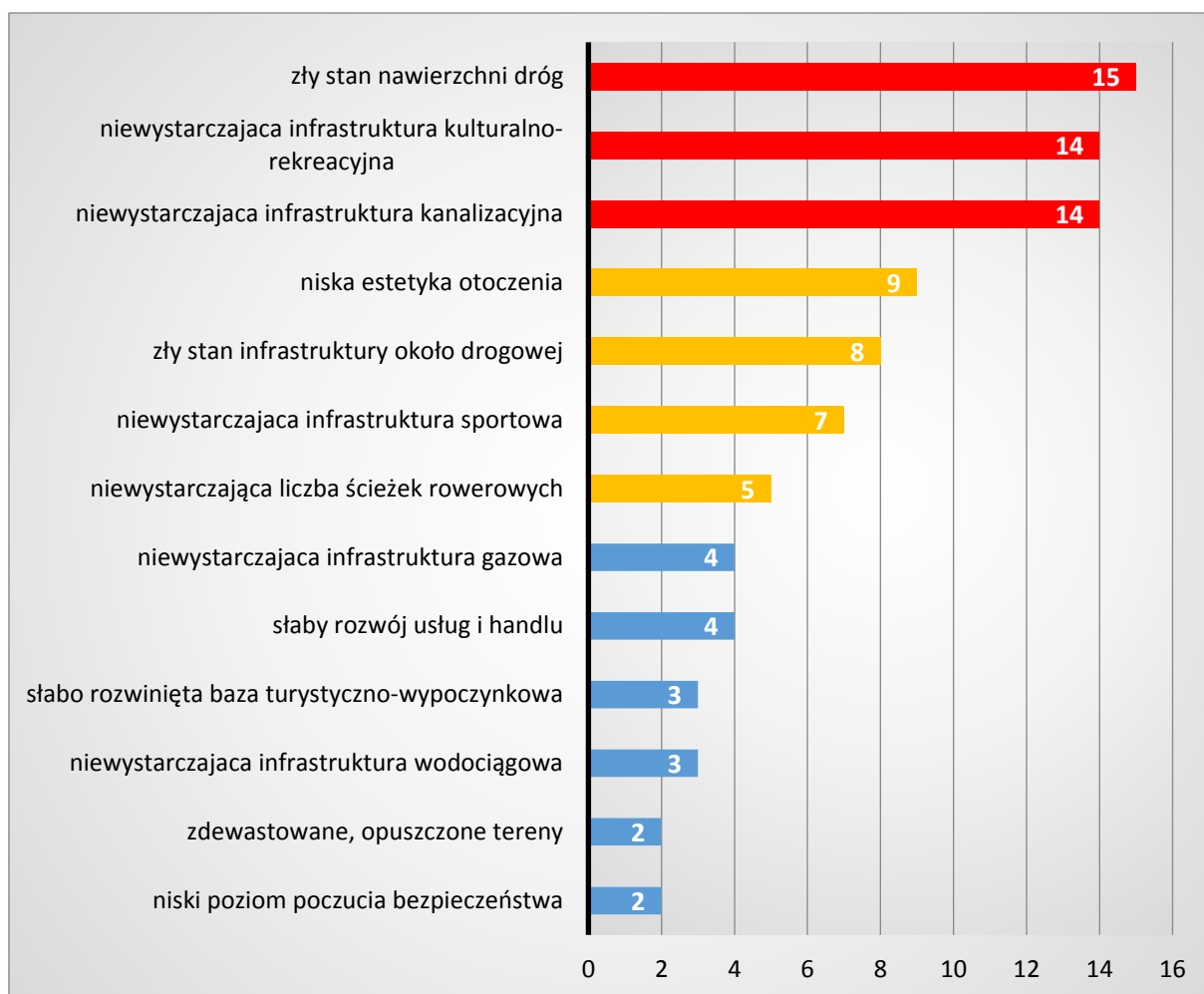
Wyniki badania wykazały, że w sołectwie Anastazewo występują następujące problemy przestrzenno-funkcjonalne: niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna, zły stan nawierzchni dróg, niewystarczająca infrastruktura kulturalno-rekreacyjna i niewystarczająca infrastruktura sportowa. Rządziej wskazywano na: zły stan infrastruktury około drogowej, słabo rozwiniętą bazę turystyczno-wypoczynkową, niską estetykę otoczenia oraz niewystarczającą liczbę ścieżek rowerowych. Pojedyncze problemy dotyczyły niewystarczającej infrastruktury wodociągowej, niskiego poziomu poczucia bezpieczeństwa, słabego rozwoju usług i handlu, niewystarczającej infrastruktury gazowej i zdeprawowanych,

opuszczonych terenów. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w sołectwie Anastazewo przedstawia wykres poniżej.

Wykres 17. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Anastazewie
Źródło: opracowanie własne

Natomiast w sołectwie Powidz-Osiedle największą uwagę mieszkańców zwróciły następujące problemy: zły stan nawierzchni dróg, niewystarczająca infrastruktura kulturalno-rekreacyjna oraz niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna. Rzadziej wskazywano na: niską estetykę otoczenia, zły stan infrastruktury około drogowej, niewystarczającą infrastrukturę sportową oraz niewystarczającą liczbę ścieżek rowerowych. Pojedyncze problemy dotyczą niewystarczającej infrastruktury gazowej, słabego rozwoju usług i handlu, słabo rozwiniętej bazy turystyczno-wypoczynkowej, niewystarczającej infrastruktury wodociągowej, zdeprawowanych, opuszczonych terenów oraz niskiego poziomu poczucia bezpieczeństwa. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w sołectwie Powidz-Osiedle przedstawia wykres poniżej.

Wykres 18. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Powidzu-Osiedle
Źródło: opracowanie własne

4.13. PODSUMOWANIE

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowano następujące problemy:

- zużycie wody w ciągu roku przez jednego mieszkańca kształtuje się na poziomie 76,3m³ i znacznie wzrosło w porównaniu z rokiem 2015;
- 93,6% ogółu ludności korzysta z instalacji wodociągowej, dla powiatu słupeckiego wskaźnik ten to 95,9%;
- wyposażenie mieszkań w centralne ogrzewanie w 2015 roku wyniosło 69,8%. Dla powiatu słupeckiego jest to wartość 70,0%;
- gospodarstwa domowe korzystają z indywidualnych źródeł ciepła, opalanych w znacznej mierze węglem, drewnem oraz olejem opałowym;

- gmina Powidz posiada dość przeciętnie rozbudowaną sieć dróg, którą tworzy droga wojewódzka, drogi powiatowe i gminne;
- w ciągu ostatnich 5 lat zaobserwowano zwiększenie natężenia ruchu na drodze wojewódzkiej, co może istotnie wpłynąć na jej stan techniczny;
- na terenie gminy Powidz brak sieci gazowej;
- infrastruktura pieszo-rowerowa wymaga modernizacji i doposażenia w elementy zwiększające komfortu użytkownika;
- stan dróg gminnych i powiatowych ocenia się jako zły, ich parametry techniczne często nie odpowiadają wymogom i przepisom technicznym;
- przez gminę Powidz przebiega jedynie linia kolei wąskotorowej, czynna sezonowo; najbliższa stacja znajduje się w odległości ok. 22 km od miejscowości Powidz;
- na terenie gminy skanalizowane są tylko cztery sołectwa (Charbin, Powidz, Przybrodzin i Ostrowo – częściowo);
- na terenie sołectw: Powidz-Osiedle, Smolniki Powidzkie, Ługi oraz Polanowo nie występuje żadna infrastruktura sportowo-rekreacyjna;
- zróżnicowany stan techniczny niektórych zabytków zlokalizowanych na terenie gminy, świadczących o zachowaniu kultury i specyfiki regionu;
- nagromadzenie obiektów zabytkowych najsilniej widoczne jest w sołectwach: Powidz, Ostrowo i Wylatkowo;
- obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków są objęte ochroną konserwatorską, w związku z czym obowiązuje priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich w kierunkach ich zagospodarowania, działania podejmowane w odniesieniu do tych zabytków wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- wyniki badania ankietowego wykazały, że w Powidzu do głównych problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej należą: zły stan nawierzchni dróg, niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna, niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych oraz zły stan infrastruktury około drogowej. W sołectwie Anastazewo są to: niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna, zły stan nawierzchni dróg, niewystarczająca infrastruktura kulturalno-rekreacyjna i niewystarczająca infrastruktura sportowa, natomiast w sołectwie Powidz-Osiedle: zły stan nawierzchni

dróg, niewystarczająca infrastruktura kulturalno-rekreacyjna oraz niewystarczająca infrastruktura kanalizacyjna.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej zdiagnozowano następujące potencjały:

- niektóre miejscowości w gminie Powidz zostały objęte Miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, szczególnie te o funkcjach turystycznych;
- w sieć wodociągową wyposażone są wszystkie miejscowości w gminie Powidz;
- 87,8% ogółu ludności gminy korzysta z instalacji kanalizacyjnej, dla powiatu słupeckiego jest to wartość 54,8%;
- sieć wodociągowa jest w dobrym stanie, wyjątek stanowi sieć w sołectwie Powidz;
- znaczna większość dróg gminnych jest utwardzona;
- czas przejazdu do największych miast wojewódzkich mieści się w granicy do 2 godzin, do miasta stołecznego 2h 40 min;
- w odległości 56 km znajduje się węzeł umożliwiający wjazd na Autostradę A2;
- na terenie gminy istnieje dostęp do usług telekomunikacyjnych – możliwość przyłączy telefonii stacjonarnej i korzystanie z telefonii komórkowej;
- na terenie gminy dostęp do Internetu nie jest w żaden sposób ograniczony.

5. SFERA TECHNICZNA

5.1. MIESZKALNICTWO

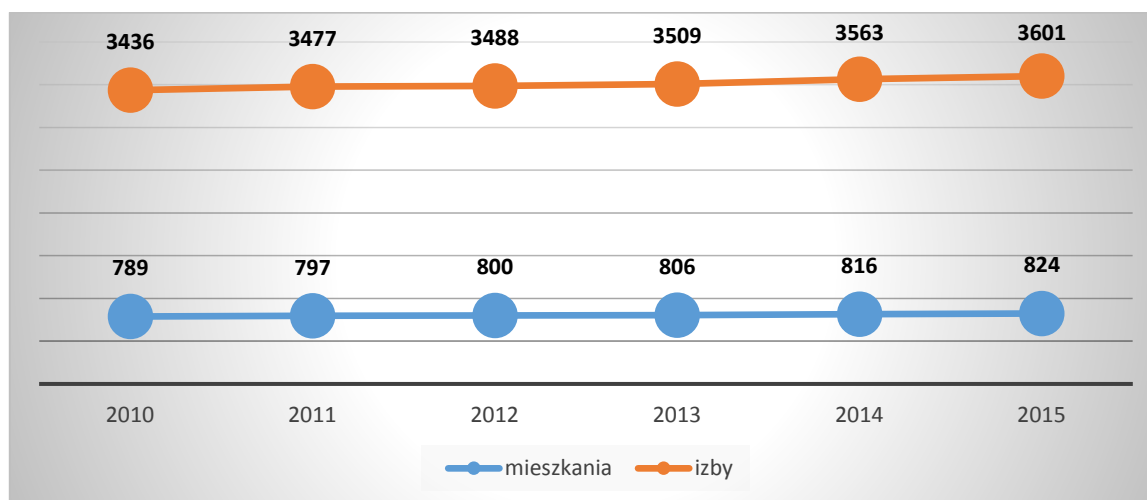
Na obszarze gminy Powidz odnotowano 3 budynki komunalne wybudowane przed rokiem 1918. Najwięcej budynków powstało w latach 1915-1944 i 1945-1970. Liczbę budynków wybudowanych w danych latach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Struktura wieku budynków komunalnych mieszkalnych w gminie Powidz

Wiek budynków	Data powstania	Liczba budynków
	Przed 1918	3
1918 - 1944	4	
1945 - 1970	5	
1971 - 1978	3	
1979 - 1988	0	
1989 - 2002	0	
2003-2013	0	
2013-2015	0	

Źródło: dane gminy Powidz

Liczba mieszkań na terenie gminy Powidz w 2015 roku wynosiła 824, a liczba izb 3 601. Powierzchnia użytkowa mieszkań była równa 73 565 m². Zasoby mieszkaniowe na przestrzeni lat przedstawia poniższy wykres. Uwidacznia się na nim tendencja wzrostowa.

Wykres 19. Zasoby mieszkaniowe gminy Powidz w latach 2010-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie gminy znajduje się również budownictwo wielorodzinne zlokalizowane w miejscowościach: Powidz, Powidz-Osiedle, Charbin, Przybrodzin, Ostrowo oraz Smolniki Powidzkie.

Na terenie gminy dominuje zabudowa siedliskowa, zauważa się rozproszenie struktury osadczej, koncentracja budynków występuje w większych miejscowościach gminy, dominująca jest zagrodowa zabudowa jednorodzinna wraz z budynkami gospodarczymi. Gmina Powidz posiada 62 mieszkania komunalnych o powierzchni ok. 3 308 m². Budynkami będącymi własnością gminy zarządza Urząd Gminy w Powidzu.

Liczba komunalnych zasobów mieszkaniowych została przedstawiona w tabeli poniżej. Najwięcej zlokalizowanych jest w miejscowościach: Powidz, Powidz-Osiedle i Przybrodzin. Budynki w sołectwie Powidz-Osiedle wymagają prac remontowych.

Tabela 20. Budynki komunalne mieszkalne na terenie gminy Powidz (stan na 2016 rok)

Lokalizacja	Liczba budynków mieszkalnych komunalnych	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 rokiem	Liczba lokali mieszkalnych
Anastazewo	0	0	0
Charbin	0	0	0
Ługi	0	0	0
Ostrowo	1	1	3
Polanowo	0	0	0
Powidz:	6	6	15
29 Grudnia	1	1	1
Baldwina	0	0	0
Bolesława Chrobrego	0	0	0
Dąbrówki	0	0	0
Dolina	0	0	0
Henryka Pobożnego	0	0	0
Jeziorna	0	0	0
Józefa Bilskiego	0	0	0
Kazimierza Jagiellończyka	0	0	0
Kazimierza Wielkiego	0	0	0
Klonowa	0	0	0
Kolejowa	1	1	1
Kościelna	0	0	0
ks. Ignacego Gepperta	0	0	0
ks. Infulata Kazimierza Dorszewskiego	0	0	0
Krótką	0	0	0
Królowej Jadwigi	0	0	0
Księżycowa	0	0	0
Lokacji Powidza 1243 r.	0	0	0
Mielżyńskiego	0	0	0
Mieszka I	0	0	0
Nowa	0	0	0
Ogrodowa	0	0	0
Park Powstańców Wilkp.	4	4	13
Piaski	0	0	0
Plac Piaskowy	0	0	0
Polna	0	0	0
Radońskiego	0	0	0

Skośna	0	0	0
Słoneczna	0	0	0
Strzałkowska	0	0	0
Topolowa	0	0	0
Warszawska	0	0	0
Wąska	0	0	0
Widokowa	0	0	0
Witkowska	0	0	0
Władysława Łokietka	0	0	0
Wodna	0	0	0
Wojska Polskiego	0	0	0
Wojskowa	0	0	0
Wybudowanie	0	0	0
Powidz-Osiedle	5	5	40
Przybrodzin	2	2	4
Smolniki Powidzkie	1	1	0
Wylatkowo	0	0	0
SUMA	15	15	62

Źródło: opracowanie na podstawie danych z gminy

Na terenie gminy 807 mieszkań wyposażonych jest w wodociąg, 769 w ustęp splukiwany, 726 w łazienkę i 575 w centralne ogrzewanie.

Według danych statystycznych przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania na terenie gminy Powidz wynosi 89,3 m². Jest to wartość większa aniżeli wynosi średnia dla powiatu słupeckiego – 86,1 m². Mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców jest również więcej w gminie Powidz (359,8) niż w powiecie słupeckim (307,1).

5.2. BUDYNKI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Na terenie gminy Powidz zlokalizowane są następujące budynki użyteczności publicznej należące do własności gminnej:

Tabela 21. Budynki użyteczności publicznej na terenie gminy Powidz

Rodzaj budynku	Stan techniczny	Zapotrzebowane na modernizację	Zakres prac
Urząd Gminy w Powidzu, ul. 29 Grudnia 24	dobry	średnie	dokończenie remontu wewnątrz budynku
Ośrodek Zdrowia, ul. Park Powstańców Wlkp. 25	dobry	średnie	wykonanie termomodernizacji
Kompleks budynków: Dom	dobry	brak	-

Kultury i Biblioteki GOPS, ul. Park Powstańców Wlkp. 25			
Szkoła w Powidzu, sala sportowa, ul. Park Powstańców Wlkp.	dobry	średnie	remont zaplecza gastronomicznego
OSP Ostrowo	dobry	średnie	termomodernizacja remont wewnątrz budynku,
OSP Wylatkowo, świetlica wiejska	zadowalający	średnie	termomodernizacja, remont wewnątrz
OSP Powidz, ul. Strzałkowska	dobry	średnie	rozbudowa obiektu, termomodernizacja, montaż instalacji opartych o energię słońca
Budynek OW Łazienki, ul. Bilskiego 7	zadowalający	średnie	remont obiektu
Budynek sanitariatu OW Łazienki, ul. Bilskiego 7	dobry	średnie	montaż instalacji opartych o OZE
Budynek OW Przybrodzin	dobry	średnie	termomodernizacja, montaż kolektorów słonecznych
Budynek mieszkalny, świetlica wiejska w Ostrowie	zadowalający	średnie	wymiana pokrycia dachowego, docieplenie ścian, odnowa elewacji
Przedszkole w Powidzu	dobry	średnie	rozbudowa, wymiana pokrycia dachowego
Budynek tzw. „Hangar”, Przybrodzin	dobry	średnie	remont wewnątrz budynku, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej
Budynek oddziału „0”, ul. Park Powstańców Wlkp.	dobry	średnie	rozbudowa, wymiana pokrycia dachowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych gminy

Stan techniczny większości budynków jest dobry. Niektóre z nich wymagają prac modernizacyjnych związanych głównie z dociepleniem budynków oraz modernizacją wnętrza budynków w zakresie m.in. wymiany stolarki okiennej. Większość budynków użyteczności publicznej ogrzewana jest przy wykorzystywaniu węgla kamiennego i miału. Ponadto, sanitariaty w Przybrodzinie oraz Powidzu nie posiadają ogrzewanych pomieszczeń.

5.3.ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Energia ze źródeł odnawialnych na terenie gminy Powidz obejmuje przede wszystkim energię słońca i wiatru. Wśród niektórych właścicieli prywatnych zastosowanie znalazły kolektory słoneczne, które energię słońca wykorzystują do przygotowania ciepłej wody użytkowej. Na obiektach będących w administrowaniu gminy lub jej jednostek nie ma

zlokalizowanych instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych (szkoła, sanitariaty w Przybrodzinie).

Energia wiatru

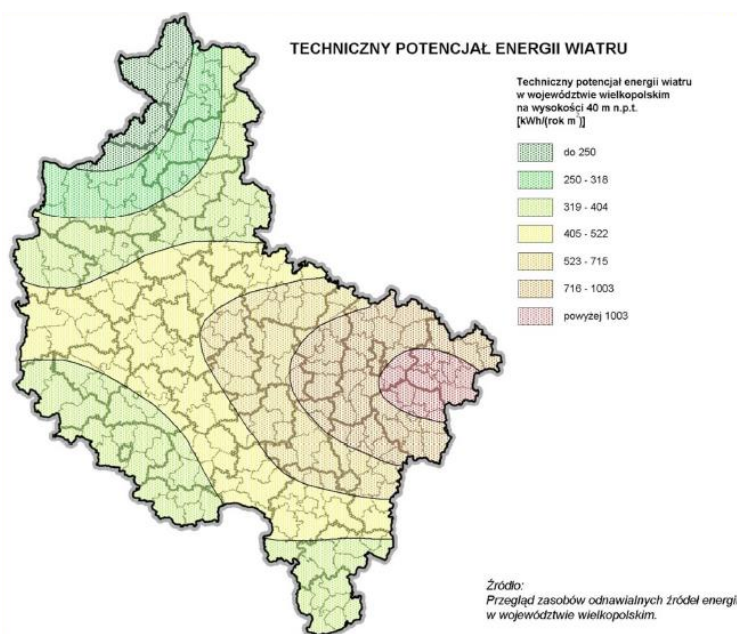
Potencjał gminy w obrębie odnawialnych źródeł energii nie jest wykorzystany. Gmina Powidz zlokalizowana jest na terenie o stosunkowo wysokiej prędkości wiatru w ciągu roku. Jak pokazują dane Ministerstwa Rozwoju dla typowych lat meteorologicznych dla stacji w Kole, średnia prędkość wiatru wynosi ok. 3,93 m/s.

Tabela 22. Średnie miesięczne prędkość wiatru dla stacji meteorologicznej w Kole

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Śr. rok
Średnia prędkość wiatru [m/s]	4,3	4,4	4,5	4,1	3,7	3,5	3,5	3,3	3,6	3,9	4,0	4,3	3,93

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MliR

Na tle Polski, gmina Powidz ma duże predyspozycje do wykorzystania energii pochodzącej z siły wiatru. Na rysunku poniżej widać, że gmina ta leży w bardzo korzystnej strefie energetycznej, którą mogłaby wykorzystać do produkcji energii.

Rysunek 8. Techniczny potencjał energii wiatru dla Wielkopolski i poszczególnych powiatów

Źródło: Energetyka odnawialna w Wielkopolsce uwarunkowania rozwoju, Poznań 2012

Obecnie na terenie gminy Powidz nie funkcjonują elektrownie wiatrowe. Tego rodzaju inwestycje nie są również planowane.

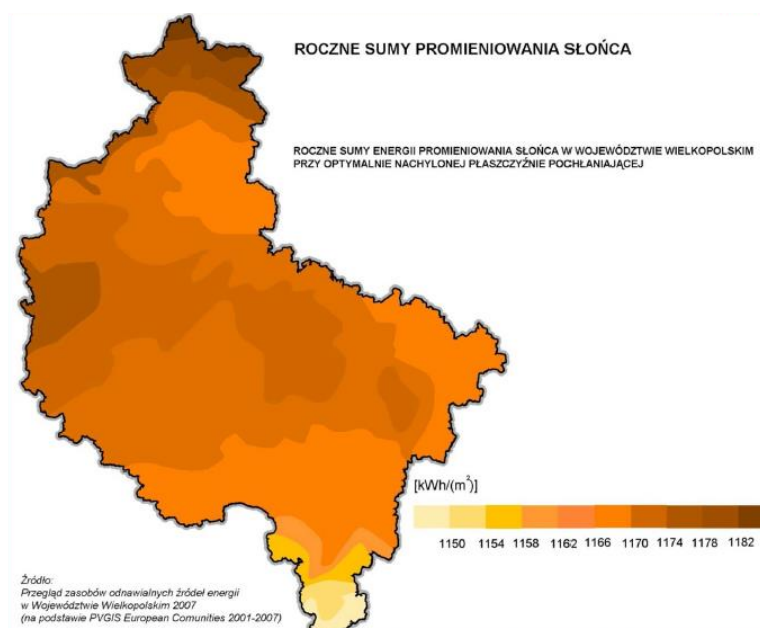
Energia słońca

Jak pokazują tabela i rysunek poniżej równie wysoki potencjał przejawia się w energii słonecznej. Gmina Powidz znajduje się w części wysokiego promieniowania słonecznego. Największe natężenie występuje w miesiącach letnich. Energia słoneczna może być pobierana przez instalacje kolektorów słonecznych, które będą wykorzystywać energię słońca do podgrzewania wody lub systemy PV, które z kolei wyprodukują energię elektryczną.

Tabela 23. Średnie miesięczne natężenie słoneczne ze stacji meteo w Kole

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Śr. rok
Natężenie słoneczne [kWh/m ²]	24,49	35,22	75,28	110,62	149,95	144,79	146,32	129,02	81,02	49,06	31,45	23,02	83,35

Źródło: Dane z okresu 1971-2000 wg: www.mir.gov.pl

Rysunek 9. Roczne sumy promieniowania słonecznego dla Wielkopolski

Źródło: *Energetyka odnawialna w Wielkopolsce uwarunkowania rozwoju*, Poznań 2012

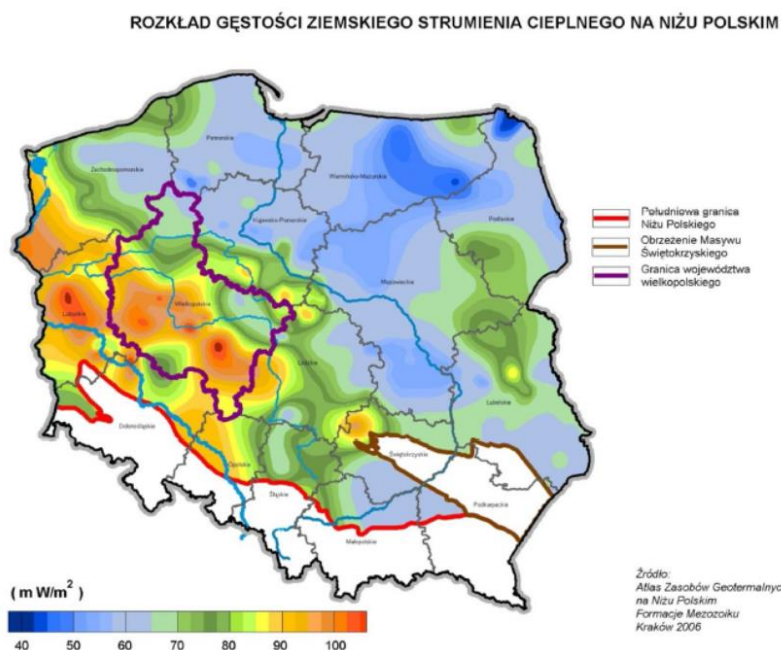
Potencjał energii słonecznej istniejący w gminie Powidz klasyfikuje się jako III stopień (w skali IV-stopniowej). Takie natężenie promieniowania słonecznego zapewnia ekonomiczne przetwarzanie promieni w energię użyteczną. Potencjał ten jest wystarczający do wykorzystania na potrzeby bytowe mieszkańców do podgrzewania ciepłej wody,

natomiast nie zaspokoi w pełni, ze względu na dużą zmienność dobową i sezonową, potrzeb grzewczych i przemysłowych.

Istnieje uargumentowana możliwość zainstalowania instalacji paneli fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych w gminie Powidz. Coraz więcej instalacji powstaje nie tylko na budynkach prywatnych i budynkach przedsiębiorców, ale i obiektach użyteczności publicznej.

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia pochodząca ze źródła ziemi, gdzie znajdują się rozległe masy gorącego strumienia ciepłego, który można wykorzystać poprzez np. instalacje pomp ciepła. Jak pokazuje mapa, gmina ta jest położona w obszarze o wysokiej temperaturze wód podziemnych, która sięga do 70°C, co rekomenduje montaż np. gruntowych pomp ciepła na terenie gminy.

Rysunek 10. Mapa gęstości ziemskiego strumienia ciepłego dla obszaru polski
Źródło: Energetyka odnawialna w Wielkopolsce uwarunkowania rozwoju, Poznań 2012

Biomasa i biogaz

Gmina Powidz o charakterze gminy wiejskiej ma duże predyspozycje do produkcji biomasy i biogazu.

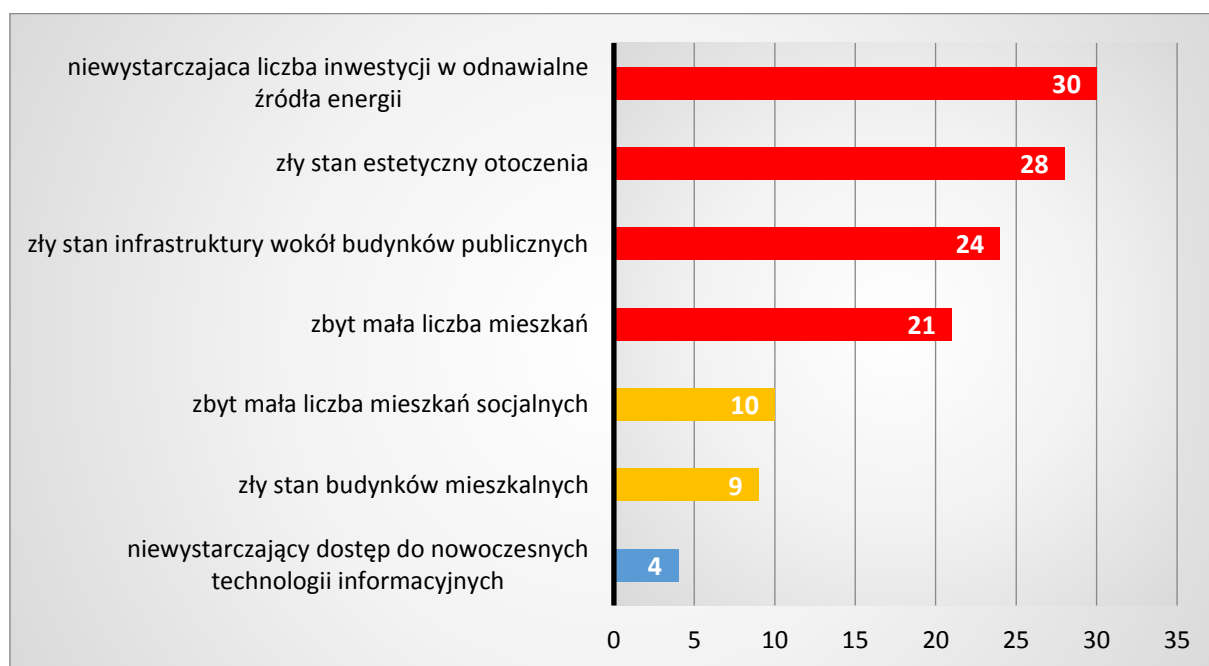
Należy zaznaczyć, że przetwarzanie związków organicznych zawartych w biomase może produkować również biogaz, który stanowi paliwo ekologiczne. Biogaz przeważnie uzyskiwany jest techniką fermentacji metanowej. Jest to paliwo coraz bardziej dostępne

z uwagi na zmiany technologiczne w rolnictwie i związaną z tym zmianę charakteru gospodarstw z małych rodzinnych gospodarstw na wyspecjalizowane kombinaty produkcyjne. Obecnie na terenie gminy nie funkcjonują biogazownie.

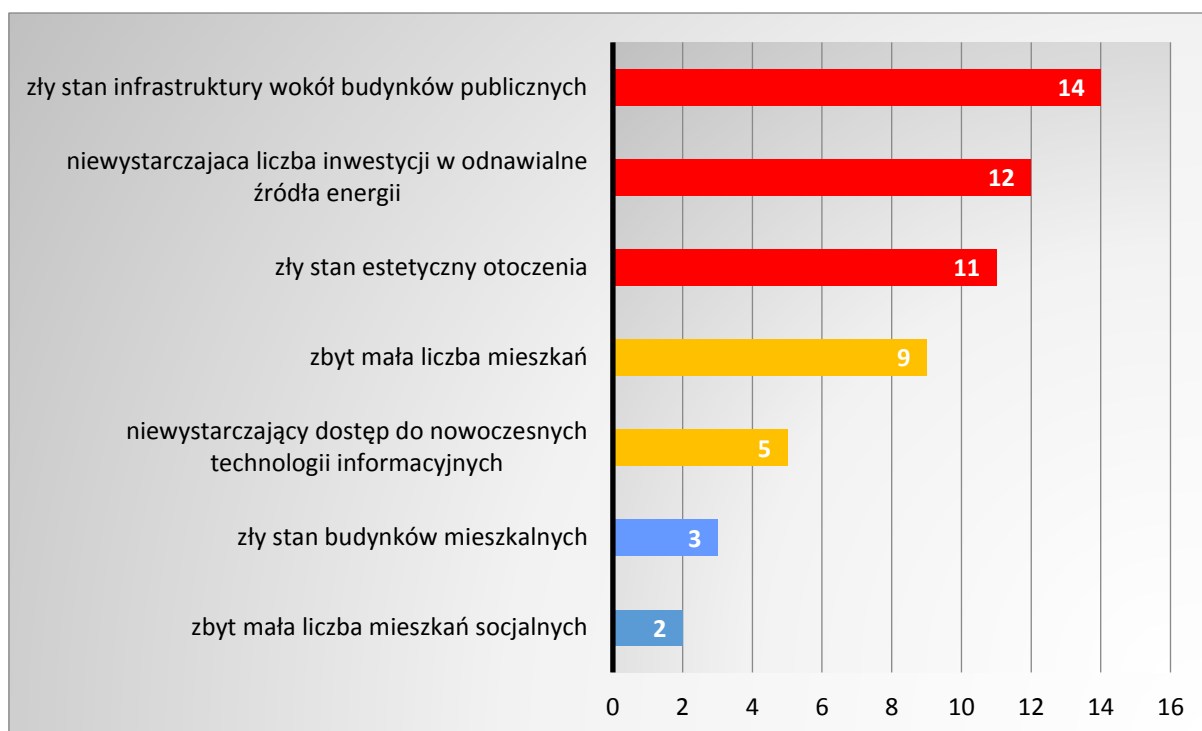
5.4. BADANIE ANKIETOWE

Wyniki badania wykazały, że w Powidzu występuje największe natężenie następujących problemów w sferze technicznej: niewystarczająca liczba inwestycji w odnawialne źródła energii, zły stan estetyczny otoczenia, zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych oraz zbyt mała liczba mieszkań. Mieszkańcy zwracają też uwagę na: zbyt małą liczbę mieszkań socjalnych oraz zły stan budynków mieszkalnych, a także niewystarczający dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych. Problemy techniczne w sołectwie Powidz przedstawia wykres poniżej.

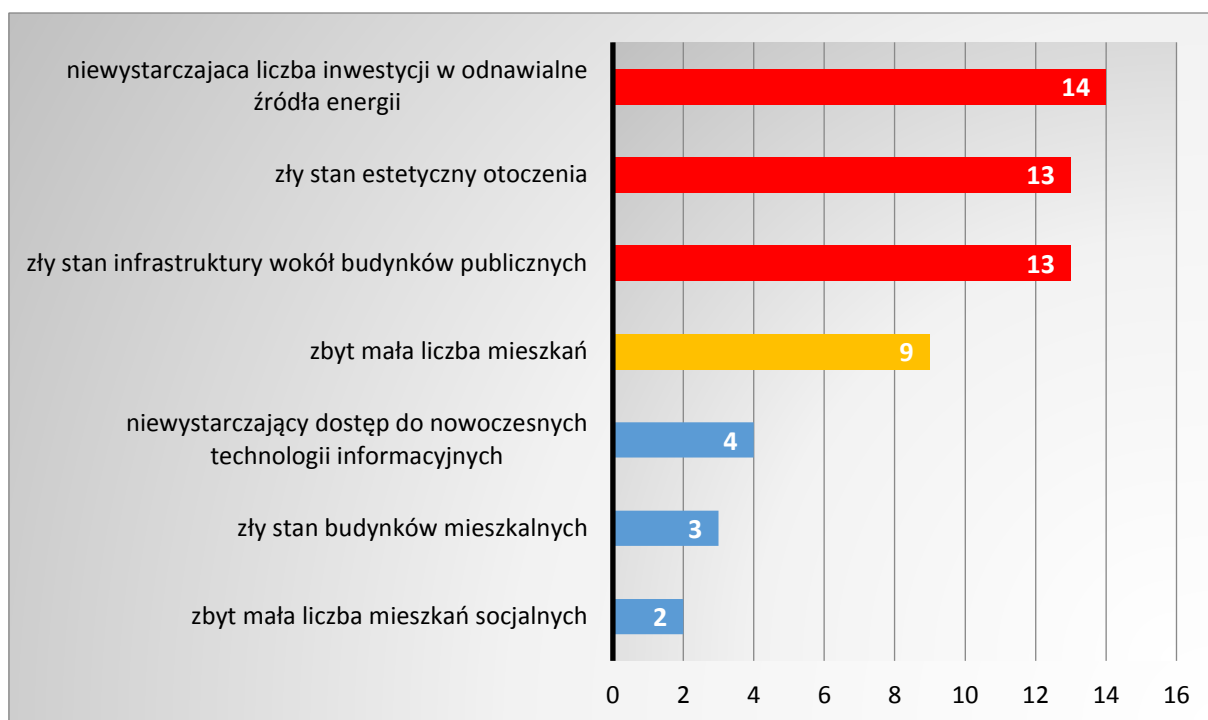
Wykres 20. Problemy techniczne w Powidzu
Źródło: opracowanie własne

W Anastazewie największe problemy według badań ankietowych są zauważalne w zakresie: złego stanu infrastruktury wokół budynków publicznych, niewystarczającej liczby inwestycji w odnawialne źródła energii oraz złego stanu estetycznego otoczenia. Rzadziej wskazywano na zbyt małą liczbę mieszkań, niewystarczający dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych, zły stan budynków mieszkalnych oraz zbyt małą liczbę mieszkań socjalnych. Problemy techniczne przedstawia wykres poniżej.

Wykres 21. Problemy techniczne w Anastazewie
Źródło: opracowanie własne

Natomiast w Powidzu-Osiedle według badań ankietowych największymi problemami dla mieszkańców są przede wszystkim: niewystarczająca liczba inwestycji w odnawialne źródła energii, zły stan estetyczny otoczenia oraz zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych. Rzadziej wskazywano na zbyt małą liczbę mieszkań, niewystarczający dostęp do nowoczesnych technologii informacyjnych, zły stan budynków mieszkalnych oraz zbyt małą liczbę mieszkań socjalnych. Problemy techniczne przedstawia wykres poniżej.

Wykres 22. Problemy techniczne w Powidzu-Osiedle
Źródło: opracowanie własne

5.5. PODSUMOWANIE

W sferze technicznej zdiagnozowano następujące problemy:

- znaczna część budynków komunalnych w gminie powstała w latach 1945-1970; większość z nich wymaga podjęcia prac remontowych;
- potencjał gminy w obrębie odnawialnych źródeł energii nie jest w pełni wykorzystany;
- mimo dobrych warunków wietrzności nie planuje się inwestycji w związku z wykorzystaniem energii wiatru;
- na terenie gminy nie występuje przewarżanie biomasy do produkcji biogazu;
- głównym źródłem pozyskiwania energii cieplnej przez te budynki są: węgiel i miąż;
- niektóre budynki użyteczności publicznej wymagają podjęcia procesów modernizacyjnych;
- w sołectwie Powidz do głównych problemów w sferze technicznej należą: niewystarczająca liczba inwestycji w odnawialne źródła energii, zły stan estetyczny otoczenia, zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych oraz zbyt mała liczba mieszkań. W sołectwie Anastazewo najczęściej wskazywano na: zły stan infrastruktury wokół budynków publicznych, niewystarczającą liczbę inwestycji

w odnawialne źródła energii oraz zły stan estetyczny otoczenia, tak samo jak w sołectwie Powidz-Osiedle.

W sferze technicznej zdiagnozowano następujące potencjały:

- na obiektach będących w administrowaniu gminy lub jej jednostek znalazły zastosowanie instalacje w oparciu o energię słoneczną;
- gmina Powidz zlokalizowana jest na terenie o stosunkowo wysokiej prędkości wiatru w ciągu roku. Na tle Polski, gmina Powidz ma duże predyspozycje do wykorzystania energii pochodzącej z siły wiatru;
- gmina Powidz znajduje się w części wysokiego promieniowania słonecznego. Potencjał energii słonecznej istniejący w gminie Powidz klasyfikuje się jako III stopień (w skali IV-stopniowej). Takie natężenie promieniowania słonecznego zapewnia ekonomiczne przetwarzanie promieni w energię użyteczną;
- gmina ta jest położona w obszarze o wysokiej temperaturze wód podziemnych, która sięga do 70°C, co rekomenduje montaż np. gruntowych pomp ciepła na terenie gminy;
- gmina Powidz o charakterze gminy wiejskiej ma duże predyspozycje do produkcji biomasy i biogazu.

6. SFERA ŚRODOWISKOWA

6.1. PODZIAŁ POWIERZCHNI GEODEZYJNEJ GMINY WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA

W gminie Powidz dominującą funkcją jest turystyka i rekreacja. Potwierdzają to kierunki wykorzystania terenu gminy przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 24. Kierunki wykorzystania powierzchni ziemi

Skład obszaru gminy:	Rok 2013		Rok 2014	
	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy w ogólnej powierzchni gminy	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy w ogólnej powierzchni gminy
Użytki rolne	2 382	29,52%	2 383	29,53%
Grunty leśne i zadrzewione oraz zakrzewione	4 150	51,43%	4 149	51,42%
Grunty pod wodami	785	9,73%	785	9,73%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	328	4,06%	330	4,09%
Użytki ekologiczne	0	0,00%	0	0,00%
Nieużytki	154	1,91%	154	1,91%
Tereny różne	270	3,35%	268	3,32%
Ogółem	8 069	100,00%	8 069	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z powyższej tabeli wynika, iż ponad 29% powierzchni gminy, która wynosi 8 069 ha, zajmują użytki rolne. W granicach administracyjnych gminy znajdują się zbiorniki wodne, w tym Jezioro Powidzkie, stąd powierzchnia gruntów pod wodami wynosi 785 ha i stanowi 9,73% ogólnej powierzchni gminy. Grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują 330 ha (4,09%) i w porównaniu z rokiem 2013, ich powierzchnia wzrosła o 2 ha. Lasy zlokalizowane są w północnej i południowej części gminy. Udział gruntów leśnych i zadrzewionych oraz zakrzewionych jest równy 51,42%. Na terenie gminy nie znajdują się użytki ekologiczne. Dość znaczną powierzchnie zajmują nieużytki oraz tereny różne, których udział w ogólnej powierzchni gminy wynosi Udział nieużytków i terenów różnych w ogólnej powierzchni jest niewielki i wynosi 5,23%. Porównując lata 2013 i 2014 obserwuje się niewielkie zmniejszenie powierzchni terenów różnych na rzecz gruntów zabudowanych i zurbanizowanych.

6.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I WARUNKI KLIMATYCZNE

Klimat gminy Powidz nie odbiega od klimatu całej wielkopolski. Ma cechy charakterystyczne dla klimatu umiarkowanego przejściowego, z przewagą wpływów oceanicznych. Występują tu stosunkowo małe roczne amplitudy temperatury powietrza, a także wczesna wiosna, długie lato oraz łagodna i krótka zima z mało trwałą pokrywą śnieżną. Średnia temperatura roku wynosi ok. 8,1°C. Zima trwa ok. 75 dni, a lato 94 dni. Charakterystycznym i niebezpiecznym dla miejscowych rolników zjawiskiem są przymrozki pojawiające się w okolicach Powidza w połowie maja. Roczna suma opadów atmosferycznych (obliczona na podstawie wieloletnich obserwacji) wynosi 450-550 mm.

Na terenie gminy Powidz zlokalizowane są obszary cenne pod względem przyrodniczym. Należą do nich:

- obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Pojezierze Gnieźnieńskie PLH300026 – obszar o całkowitej powierzchni równej 15 922,12 ha. W granicach obszaru znajduje się region charakteryzujący się wielkim bogactwem jezior. Są wśród nich jeziora będące największymi: Jez. Powidzkie i Niedzięgiel i często także najgłębszymi w Wielkopolsce: Jez. Powidzkie, Budziszawskie. Lasy, choć są od wieków użytkowane gospodarczo, to zachowały naturalne rysy. Przeważają drzewostany mieszane. Do najlepiej zachowanych kompleksów leśnych należą Lasy Miradzkie i Skorzęcińskie. W granicach PLH 300026 Pojezierze Gnieźnieńskie występują jeziora, w których występują najlepiej zachowane w Wielkopolsce formacje podwodnych łąk ramienicowych *Charetea*. Jeziora: Niedzięgiel, Budziszawskie, Czarne są jedynymi ostojami niektórych gatunków ramienic w skali Polski a nawet Europy. Jeziora ramienicowe stanowią aż 14,3% powierzchni Ostoi. Obszar ma ważne znaczenie dla zachowania podwodnych łąk ramienicowych w Polsce. Lasy (szczególnie kompleks Lasów Miradzkich) wchodzące w skład Ostoi cechują się także najlepiej zachowanymi w Wielkopolsce świetlistymi dąbrowami.
- Powidzki Park Krajobrazowy – został utworzony w 1998r. Jego całkowita powierzchnia wynosi 24 887,21 ha. Do celów ochrony Parku należy: zachowanie krajobrazu młodoglacjalnego o dużym zróżnicowaniu form, którego główny element stanowi zespół kilkunastu jezior polodowcowych, przeważnie o charakterze rynnowym (w tym największe jeziora regionu: Powidzkie i Niedzięgiel) ze

zbiorowiskami podwodnych łąk ramienicowych, licznymi gatunkami ryb i dogodnymi warunkami do bytowania ptaków; ochrona stanowisk rzadkich roślin wodno-błotnych, zachowanie naturalnych ekosystemów jezior i mokradeł oraz utrzymanie walorów kulturowych. Flora Powidzkiego Parku Krajobrazowego liczy prawie 1 000 gatunków, w tym 150 to gatunki rzadkie, a także podlegające ochronie. Wśród najcenniejszych roślin stwierdzonych na omawianym obszarze wyróżnić należy mięsożerną aldrowandę pęcherzykowatą. Bogata jest również populacja selerów błotnych. Spośród rzadkich zwierząt występujących na omawianym terenie większość to gatunki związane ze środowiskiem wodnym lub wodno-błotnym. Wody licznych jezior na omawianym obszarze stanowią środowisko życia wielu gatunków ryb, w tym chronionego piskorza i suma europejskiego.

- Powidzko-Bieniszewki Obszar Chronionego Krajobrazu – obszar został utworzony w 1986r. Jego całkowita powierzchnia jest równa 46 000 ha. Obszar stanowi bardzo atrakcyjny fragment Pojezierza Gnieźnieńskiego, zbudowanego z glin morenowych. W krajobrazie dominują uprawy rolne, ponieważ dobre gleby od dawna sprzyjały zagospodarowaniu tych ziem. W związku z tym zachowało się niewiele lasów. Atrakcyjnym urozmaiceniem obszaru są rynny jezior polodowcowych.
- pomnik przyrody – grupa 3 jędrlic zlokalizowanych na skrzyżowaniu dróg leśnych.
Lokalizację obszarów chronionych na terenie gminy Powidz przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 11. Obszary chronione na terenie gminy Powidz

Źródło: <http://powidz.e-mapa.net/>

Pod względem oceny jakości powietrza gmina Powidz należy do strefy wielkopolskiej. Według „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016” na terenie strefy wielkopolskiej stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM_{2,5} oraz pyłu PM₁₀, poziomu docelowego dla B(a)P oraz ozonu i zakwalifikowano ją do klasy C. Dla pozostałych substancji, czyli dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, kadmu, arsenu, niklu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, nie stwierdzono przekroczeń i w związku z tym strefę zaliczono do klasy A. Obecnie dla stref, w których stwierdzone zostało przekroczenie choćby jednego poziomu dopuszczalnego lub docelowego w odniesieniu do substancji podlegających ocenie jakości powietrza, sporządzony zostaje Program Ochrony Powietrza, którego celem jest osiągnięcie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji. Obecnie obowiązujący Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej został przyjęty uchwałą NR XXXIX/769/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2013 r. W dokumencie tym dla strefy wielkopolskiej szczególnej analizie poddano dwa zanieczyszczenia powietrza: pył zawieszony PM₁₀ oraz benzo(a)piren. Na terenie gminy Powidz nie odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężeń wyżej wymienionych zanieczyszczeń,

w związku z tym, gmina nie jest zobowiązana do realizacji działań naprawczych ujętych w szczegółowym harmonogramie rzeczowo-finansowym dla miast i gmin, w których wyznaczono obszary przekroczeń. Działania naprawcze polegają na obniżeniu emisji z indywidualnych systemów grzewczych w wyniku eliminacji niskosprawnych urządzeń na paliwa stałe (WpZSO) oraz obniżeniu emisji poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną – działania termomodernizacyjne ograniczające straty ciepła (WpTMB).

Na terenie gminy Powidz nie istnieje scentralizowana sieć dystrybucyjna ciepła. Na system ciepłowniczy gminy składają się lokalne kotłownie zlokalizowane na terenie całej gminy. Z badań ankietowych przeprowadzonych na potrzeby opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Powidz wynikało, iż głównym nośnikiem ciepła jest węgiel oraz drewno. Ilość i jakość spalanych paliw ma decydujący wpływ na stan czystości powietrza w gminie. Problemem występującym na terenie gminy jest niska emisja, będąca efektem spalania niskiej jakości paliw stałych w niskosprawnych urządzeniach grzewczych. Problem niskiej emisji dotyczy przede wszystkim terenów o zwartej zabudowie, gdzie utrudnione jest przewietrzanie. Wskutek niskiej emisji w powietrzu następuje wzrost stężenia takich substancji, jak: pyły zawieszone (PM10 i PM2,5), dwutlenek siarki, tlenki azotu, dioksyny oraz WWA.

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne. W przypadku gminy Powidz jest to droga wojewódzka nr 262. Źródło hałasu stanowią również drogi gminne i powiatowe, jednak ze względu na mniejszą przepustowość i natężenie ruchu pojazdów mają mniejsze znaczenie. W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu nie prowadził pomiarów poziomu hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Powidz. W 2015r. na drogach wojewódzkich i krajowych prowadzone były generalne pomiary ruchu. Średni dobowy ruch roczny (SDRR) dla odcinka drogi wojewódzkiej nr 262 granica województwa – Smolniki Powidzkie wyniósł 1 690 pojazdów/dobę, natomiast na odcinku Smolniki Powidzkie – Szyszłowo SDRR był równy 1 658 pojazdów/dobę. Do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach klasyfikowane są drogi po których przejeżdża ponad 3 000 000 pojazdów rocznie, czyli dla SDRR powyżej 8 200 pojazdów/dobę. Wobec powyższego droga wojewódzka nr 262 nie powoduje negatywnego oddziaływania akustycznego na znacznych obszarach. Na terenie gminy hałas

przemysłowy nie stanowi zagrożenia. Przeważają niewielkie zakłady, prowadzące działalność na małą skalę, w których wykorzystywanie maszyn i urządzeń emitujących hałas jest znikome.

Gmina Powidz należy do dorzecza Odry i regionu wodnego Warty. Gmina położona jest w granicach jednolitych części wód powierzchniowych płynących, jak: Dopływ spod Ostrowa Kościelnego, Kanał Ostrowo-Gopło do wypływu z Jez. Ostrowskiego, Mała Noteć, Mieszna do Strugi Bawół, Struga Bawół do Dopływu z Szemborowa.

Według oceny jednolitych części wód za rok 2015 z uwzględnieniem oceny spełnienia wymagań dla obszarów chronionych stan jednolitych części wód powierzchniowych jak: Dopływ spod Ostrowa Kościelnego, Mieszna do Strugi Bawół, Struga Bawół do Dopływu z Szemborowa został oceniony jako zły. JCWP jak Kanał Ostrowo-Gopło do wypływu z Jez. Ostrowskiego oraz Mała nie były objęte programem monitoringowym.

Gmina Powidz zlokalizowana jest w obszarze jednolitych części wód podziemnych:

- nr 43 o europejskim kodzie PLGW600043, charakteryzująca się słabym stanem chemicznym i słabym stanem ilościowym, zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych;
- nr 61 o europejskim kodzie PLGW600061, charakteryzująca się dobrym stanem chemicznym i dobrym stanem ilościowym, niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych;
- nr 62 o europejskim kodzie PLGW600062, charakteryzująca się słabym stanem chemicznym i dobrym stanem ilościowym, zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

W 2016 r. w granicach jednolitej części wód podziemnych nr 62, na terenie gminy Powidz monitoringiem został objęty punkt pomiarowo kontrolny nr 1182 i 1954. Oba punkty zlokalizowane są w miejscowości Smolniki Powidzkie. W obu punktach użytkowanie terenu stanowiły lasy. W punkcie pomiarowo-kontrolnym 1182 wody zostały zaklasyfikowane do klasy III – wody zadawalającej jakości, natomiast w punkcie 1954 do klasy IV – wody niezadawalającej jakości. W granicach JCWPd nr 43 w roku 2016 monitoringiem został objęty jedynie punkt pomiarowo-kontrolny nr 1952 w m. Łuszczewo, gm. Skulsk, powiat koniński. Użytkowanie terenu stanowiła zabudowa wiejska. Wody zostały zaklasyfikowane do klasy V – wody złej jakości. W granicach JCWPd nr 61 najbliższymi położonymi punktami pomiarowo-kontrolnymi względem gminy Powidz objęte monitoringiem w 2016r. były: 581 i 1912

zlokalizowane w mieście Gniezno. Użytkowanie terenu stanowią lasy. Wody zostały zaklasyfikowane do klasy III – wody zadawalającej jakości.

6.3. ZŁOŻA NATURALNE W GMINIE POWIDZ

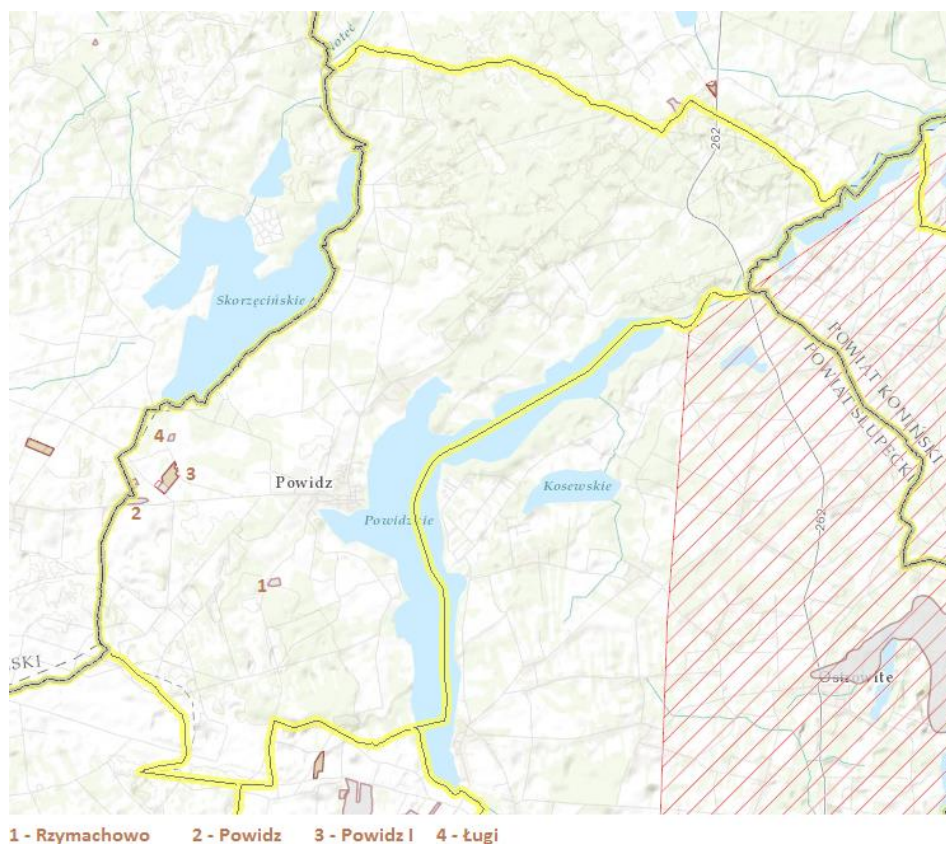
Według opracowanego przez Państwowy Instytut Geologiczny dokumentu prezentującego bilans zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na dzień 31.12.2016 r. na terenie gminy Powidz znajdują się 4 złoża kruszyw naturalnych. Stopień rozpoznania zasobów, stan zagospodarowania, wielkość wydobycia oraz powierzchnię złóż przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Wykaz złóż na terenie gminy Powidz

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby [tys. t]		Wydobycie [tys. t]	Powierzchnia złoża [ha]
		geologiczne	przemysłowe		
Ługi	Z	19	-	-	1,20
Powidz	Z	1 122	-	-	7,33
Powidz I	E	1 405	1 037	0	9,76
Rzymachowo	R	269	-	-	2,69

E – eksploatowane, R – zasoby rozpoznane szczegółowo, Z – zaniechane

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2016 r.

Rysunek 12. Złoża kopalin na terenie gminy Powidz

Źródło: m.bazagis.pgi.gov.pl

6.4. GOSPODARKA ODPADAMI

Według Planu Gospodarki Odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2022 wraz z planem inwestycyjnym gmina Powidz wchodzi w skład regionu VIII gospodarki odpadami. W regionie tym regionalną instalacją przetwarzania odpadów komunalnych jest Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Koninie oraz składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Koninie przy ul. Sulańskiej 13.

Na terenie gminy Powidz właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów:

- przeterminowanych leków i chemikaliów;
- zużytych baterii i akumulatorów;
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych;
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych;
- zużytych opon;
- odpadów zielonych;
- papieru i tektury;
- opakowań ze szkła;
- tworzywa sztucznego typu PET;
- tworzywa sztucznego typu plastik przemysłowo-gospodarczy;
- metali;
- odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;
- odpadów wielomateriałowych;
- zmieszanych odpadów opakowaniowych;
- popiołu i żużlu z palenisk domowych.

Na terenie gminy Powidz w miejscowości Ługi zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego można dostarczać przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, odpady zielone, papier i tekturę, opakowania ze szkła, tworzywa sztuczne typu PET, tworzywa sztuczne typu plastik przemysłowo-gospodarczy, odpady komunalne ulegające biodegradacji,

odpady wielomateriałowe, popiół i żużel z palenisk domowych oraz zmieszane odpady opakowaniowe.

Dodatkowy pojemnik na przeterminowane leki znajduje się w aptece w Powidzu, natomiast pojemniki na zużyte baterie znajdują się m.in. w Urzędzie Gminy, Bibliotece Publicznej Gminy Powidz, Domu Kultury w Powidzu, wybranych punktach handlowych oraz szkole.

Według złożonych deklaracji przez mieszkańców gminy Powidz nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2016r. objętych zostało:

- 820 gospodarstw, na których zamieszkuje 1985 osób;
- na nieruchomości niezamieszkałe złożono 1392 deklaracje.

Ilość zebranych odpadów komunalnych z terenu gminy w roku 2016 przedstawia poniższa tabela

Tabela 26. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Powidz w 2016r.

Rodzaj odpadów	Masa [t]
Zmieszane odpady komunalne	573,58
Opakowania z papieru i tektury	9,910
Opakowania z tworzyw sztucznych	127,612
Tworzywa sztuczne	5,288
Opakowania ze szkła	77,040
Zmieszane odpady opakowaniowe	35,650
Leki	0,120
Gleba i ziemia w tym kamienie	22,980
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	135,040
Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach (popiół)	77,220
Odpady wielkogabarytowe	24,70
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	2,84
Zużyte opony	2,68
Odpady ulegające biodegradacji	203,93
Zmieszane odpady oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	16,9
Suma	1 315,49

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi gminy Powidz za 2016r.

W 2016 r. osiągnięto na terenie gminy Powidz następujące poziomy:

- poziom recyklingu takich frakcji, jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło – 71%;
- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania – 0%;
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 77%.

Na terenie gminy Powidz w miejscowości Ługi zlokalizowane jest składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o powierzchni równej 12,13 ha. Składowisko zostało uruchomione w 2002r. Składowisko posiada status instalacji zastępczej, jednakże zaprzestano składowania odpadów. Decyzja wyrażająca zgodę na zamknięcie składowiska nie została wydana.

Wyroby zawierające azbest

Na terenie gminy Powidz w ramach opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Powidz” w roku 2013 została przeprowadzona inwentaryzacja obiektów budowlanych, w których są wykorzystywane wyroby azbestowo-cementowe. Inwentaryzacja została przeprowadzona w trakcie wizyt terenowych.

Na podstawie danych zgromadzonych podczas inwentaryzacji oszacowano, iż powierzchnia pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych wynosi 86 990 m². Ponadto stwierdzono występowanie płyt azbestowo-cementowych w elewacjach budynków o łącznej powierzchni 45 m². Na terenie Gminy Powidz nie są wykorzystywane rury i złącza azbestowe w sieciach wodociągowych i kanalizacyjnych, nie ma również dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest. Wyniki inwentaryzacji wyrobów azbestowo-cementowych z podziałem na poszczególne miejscowości przedstawia poniższa tabela.

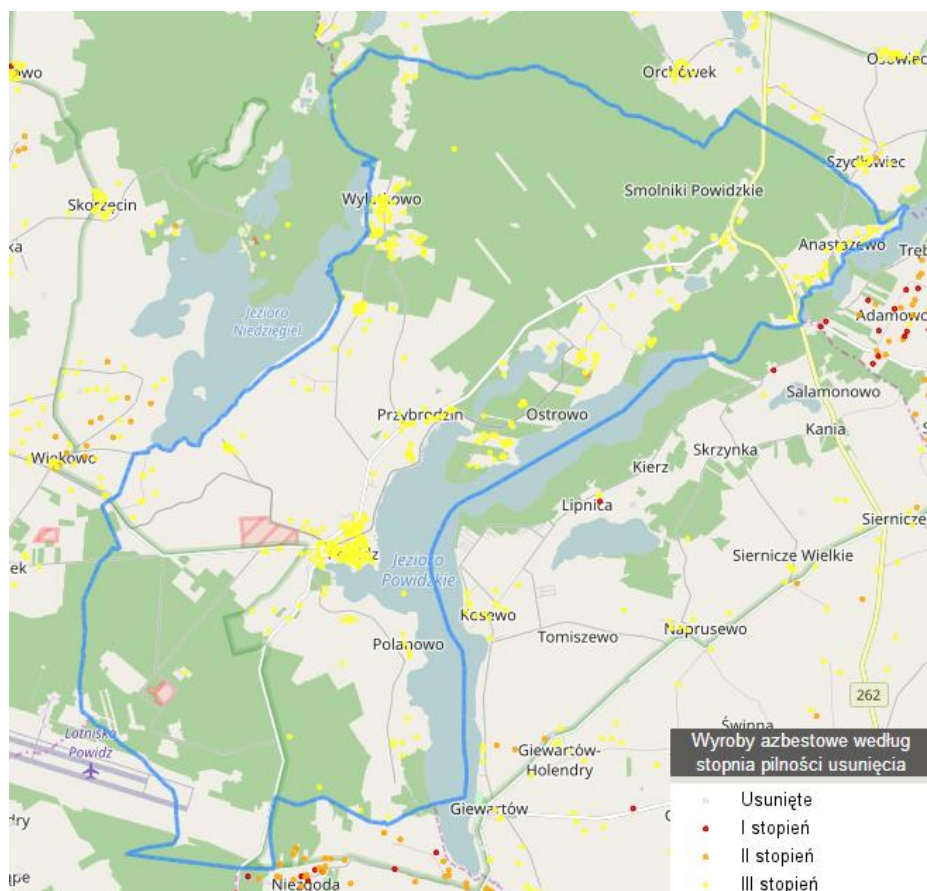
Tabela 27. Rozmieszczenie płyt azbestowo-cementowych w podziale na miejscowości gminy Powidz

Lp.	Miejscowość	Liczba obiektów	Powierzchnia płyt azbestowo-cementowych [m ²]	Masa płyt azbestowo-cementowych [Mg]
1	Anastazewo	99	7 305	80
2	Charbin	28	3 124	34
3	Dolina	19	3 040	33
4	Ługi	23	2 995	33
5	Ostrowo	156	10 982	121
6	Polanowo	46	7 550	83
7	Powidz	260	23 217	255
8	Powidz-Osiedle	16	370	4
9	Przybrodzin	62	8 392	92
10	Smolniki Powidzkie	43	3 729	41
11	Wylatkowo	174	16 331	180
Razem		926	87 035	957

Źródło: Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Powidz

Największą powierzchnię, a zarazem masę płyt azbestowo-cementowych zidentyfikowano w takich miejscowościach jak: Powidz, Wylatkowo oraz Ostrowo.

Poniższy rysunek przedstawia rozmieszczenie wyrobów azbestowych według stopnia pilności usunięcia.

Rysunek 13. Wyroby azbestowe wg stopnia pilności usunięcia
Źródło: esip.bazaazbestowa.gov.pl

6.5. EMISJA CO₂

Na terenie gminy Powidz w celu opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej przeprowadzono inwentaryzację zużycia energii elektrycznej i ciepłej, w tym paliw w takich sektorach, jak:

- budynki użyteczności publicznej,
- transport publiczny,
- oświetlenie uliczne,
- gospodarka wodno-ściekowa (oczyszczalnie ścieków, stacje uzdatniania wody, przepompownie),
- budynki mieszkalne,
- przemysł,
- usługi,

- transport prywatny.

Rokiem bazowym, dla którego zbierano dane niezbędne do przeprowadzenie inwentaryzacji emisji CO₂ był rok 2014.

Zgodnie z inwentaryzacją przeprowadzoną na terenie gminy Powidz, końcowe zużycie energii w roku bazowym, którym jest rok 2014, wyniosło 24 757,90 MWh. Z kolei całkowita emisja CO₂ do atmosfery w roku bazowym wyniosła 7 112,82 tCO₂.

Sektorem o największym zużyciu są budynki mieszkalne (16 078,74 MWh), których zużycie stanowi blisko 64,94% zużytej energii na terenie gminy Powidz. Na drugim miejscu znajduje się sektor usług, którego zużycie energii w ogólnym bilansie stanowi 18,81% ogólnej sumy zużytej energii. Struktura emisji pokrywa się w większości ze zużyciem energii w poszczególnych sektorach – największa emisja związana jest z mieszkalnictwem (4 442,89 tCO₂ – 62,46%) oraz z usługami (1 218,29 t CO₂ – 17,13%).

Nośnikiem energii dominującym w strukturze zużycia paliwa jest węgiel kamienny, którego zużycie w roku bazowym wynosiło 10 664,90 MWh energii, czyli 43,08%. Drugim nośnikiem, co do wielkości zużycia jest drewno i biomasa, której zużycie wynosiło 7 642,74 MWh energii, co stanowi 30,87% zużycia energii na terenie gminy.

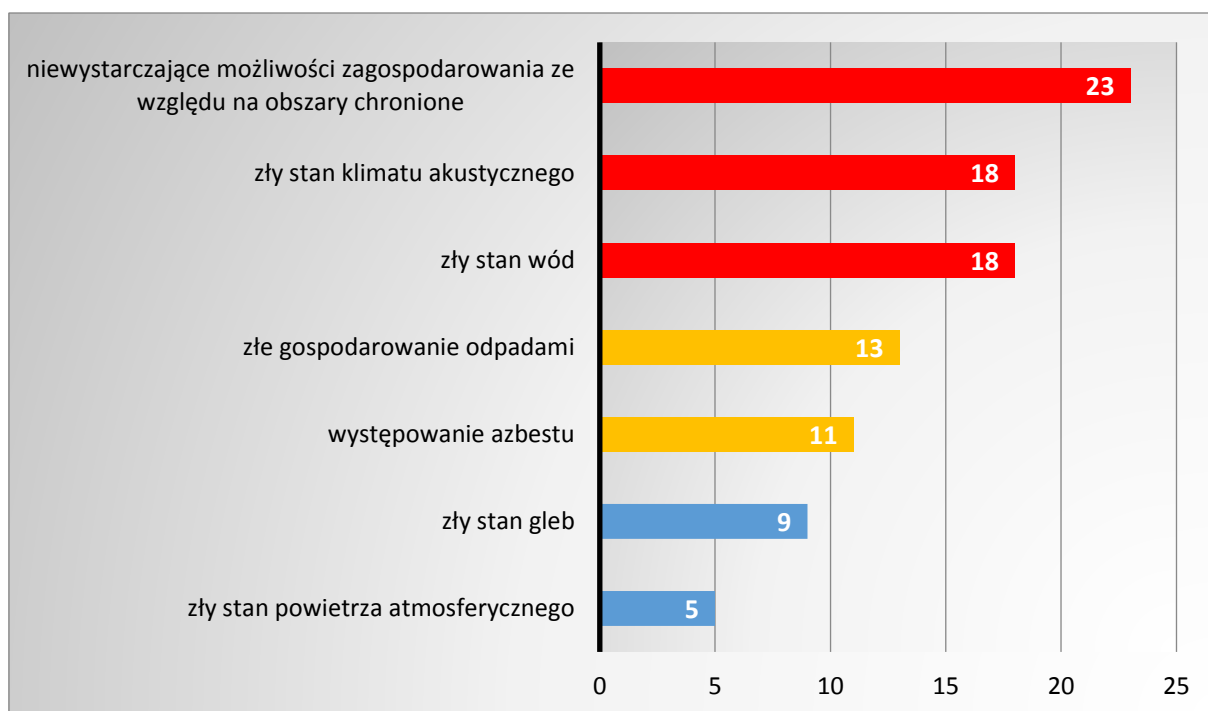
Największą emisję zanotowano przy wykorzystaniu węgla kamiennego, a mianowicie 3 636,73 tCO₂, co stanowi blisko 51,13% całkowitej emisji na terenie gminy. Na drugim miejscu znajduje się zużycie energii elektrycznej, której emisja wynosiła 2 644,02 tCO₂, czyli około 37,17%.

Na terenie gminy występują mikroinstalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii, które produkują zieloną energię, a tym samym są bezemisyjne. Wykazano, że w 2014 roku 580,38 MWh energii elektrycznej i ciepłej pochodzi ze źródeł odnawialnych. Produkcja 580,38 MWh przyczyni się do redukcji emisji o 197,91 tCO₂/rok.

10.6. BADANIE ANKIETOWE

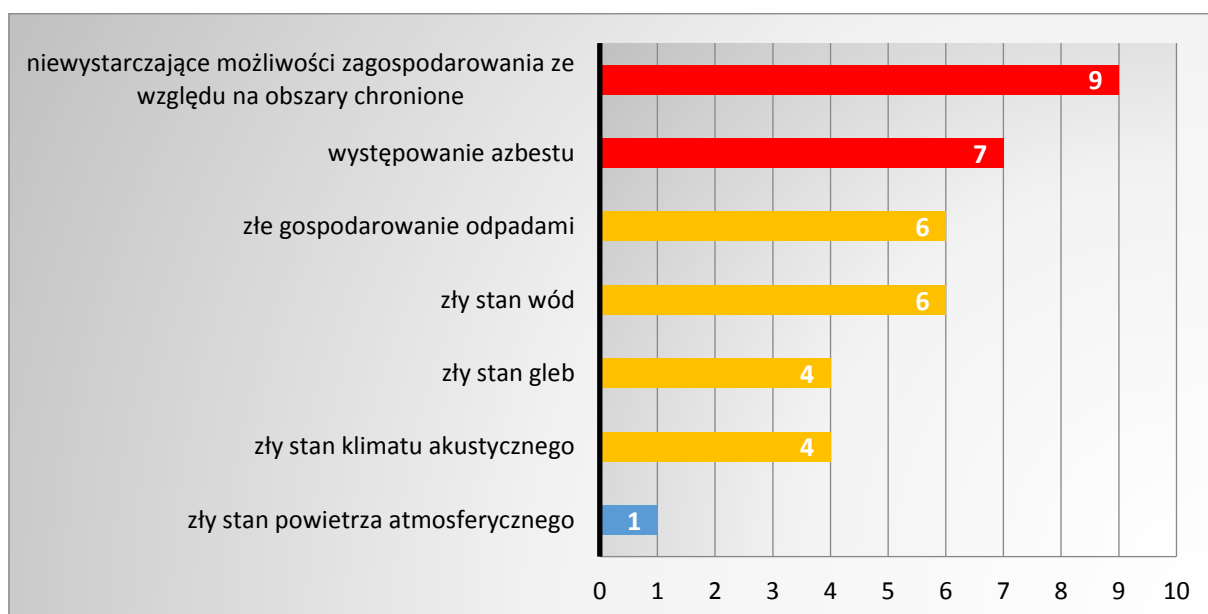
Wyniki badania wykazały, że w Powidzu występują następujące problemy w sferze środowiskowej: niewystarczające możliwości zagospodarowania ze względu na obszary chronione, zły stan klimatu akustycznego oraz zły stan wód. Źle oceniane były również: gospodarowanie odpadami oraz występowanie azbestu. W mniejszym stopniu mieszkańcy zwracali uwagę na: zły stan gleb oraz zły stan powietrza atmosferycznego. Problemy środowiskowe przedstawia wykres poniżej.

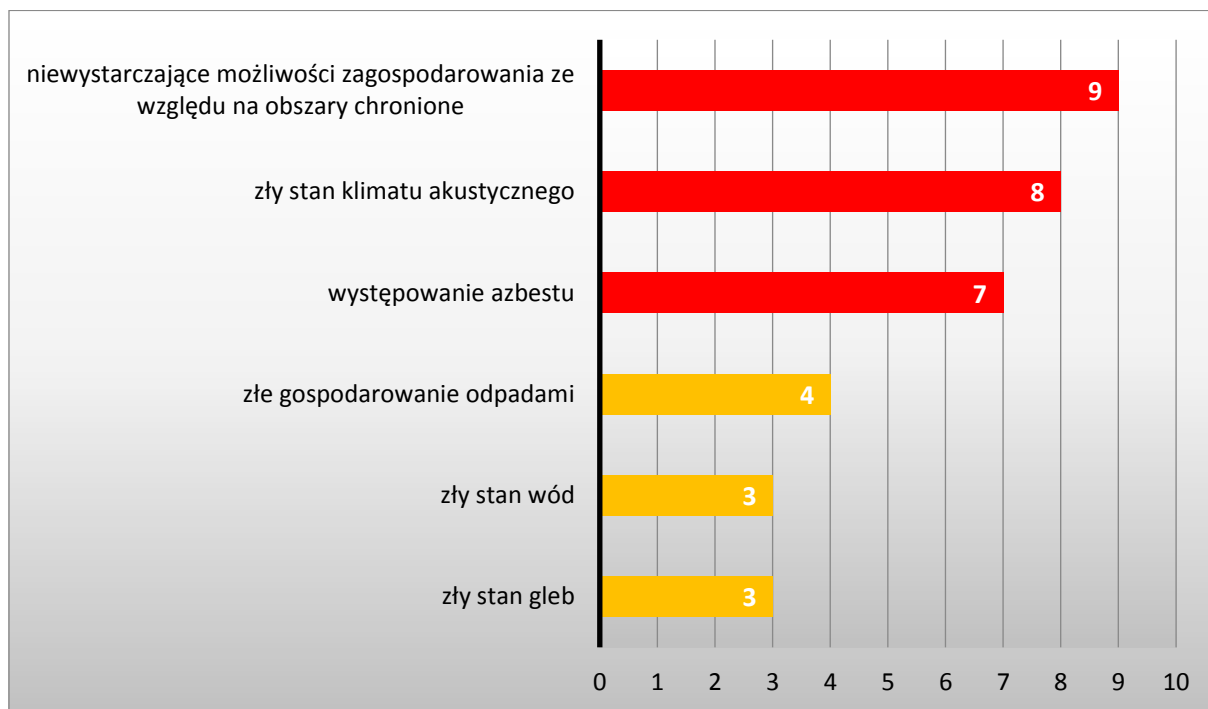
Wykres 23. Problemy środowiskowe w Powidzu
Źródło: opracowanie własne

W Anastazewie występują następujące problemy w sferze środowiskowej: niewystarczające możliwości zagospodarowania ze względu na obszary chronione oraz występowanie azbestu, a także w mniejszym stopniu: złe gospodarowanie odpadami, zły stan wód, zły stan gleb, zły stan klimatu akustycznego oraz zły stan powietrza atmosferycznego. Problemy środowiskowe przedstawia wykres poniżej.

Wykres 24. Problemy środowiskowe w Anastazewie
Źródło: opracowanie własne

Natomiast w Powidzu-Osiedle według badań ankietowych największymi problemami dla mieszkańców są przede wszystkim: niewystarczające możliwości zagospodarowania ze względu na obszary chronione, zły stan klimatu akustycznego oraz występowanie azbestu. W mniejszym stopniu wskazywano na: złe gospodarowanie odpadami, zły stan wód oraz zły stan gleb. Problemy środowiskowe przedstawia wykres poniżej.

Wykres 25. Problemy środowiskowe w Powidzu-Osiedle
Źródło: opracowanie własne

10.7. PODSUMOWANIE

W sferze środowiskowej zdiagnozowano następujące problemy:

- dominującym nośnikiem ciepła – węgiel kamienny;
- system ciepłowniczy oparty na lokalnych kotłowniach i indywidualnych paleniskach;
- występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy;
- zły stan wód powierzchniowych;
- niezadawalająca jakość wód podziemnych;
- gospodarstwa domowe sektorem o największym zużyciu energii oraz emisji CO₂;
- we wszystkich trzech sołectwach głównym problemem w sferze środowiskowej są niewystarczające możliwości zagospodarowania ze względu na obszary chronione. W sołectwie Powidz dodatkowo zwrócono uwagę na zły stan klimatu akustycznego

i zły stan wód, w sołectwie Anastazewo mieszkańcy wskazywali również na występowanie azbestu, natomiast w sołectwie Powidz-Osiedle na występowanie azbestu i zły stan klimatu akustycznego.

W sferze środowiskowej zdiagnozowano następujące potencjały:

- występowanie obszarowych form ochrony przyrody;
- gminny system gospodarki odpadami komunalnymi opiera się na zorganizowanej zbiórce odpadów;
- występowanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy;
- osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu takich frakcji, jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło oraz przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania;
- na terenie gminy Powidz według Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej nie odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

11. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Powidz na tle powiatu słupeckiego	5
Rysunek 2. Plan gminy Powidz	6
Rysunek 3. Rozkład największej liczby osób bezrobotnych w Powidzu według ulic	18
Rysunek 5. Rozkład przestrzenny rodzin pobierających zasiłki wg ulic w Powidzu	21
Rysunek 4. Ulice w Powidzu z największą liczbą zawieszonych podmiotów gospodarczych ..	41
Rysunek 5. Mapa sieci drogowej na terenie gminy Powidz	54
Rysunek 6. Szlaki rowerowe Powidzkiego Parku Krajobrazowego	55
Rysunek 7. Techniczny potencjał energii wiatru dla Wielkopolski i poszczególnych powiatów	70
Rysunek 8. Roczne sumy promieniowania słonecznego dla Wielkopolski	71
Rysunek 9. Mapa gęstości ziemskiego strumienia ciepłego dla obszaru polski.....	72
Rysunek 10. Obszary chronione na terenie gminy Powidz	80
Rysunek 11. Złoża kopalin na terenie gminy Powidz	83
Rysunek 12. Wyroby azbestowe wg stopnia pilności usunięcia	87

12. SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności w gminie Powidz (stan na 31.12.2016 r.)	10
Tabela 2. Urodzenia, zgony, zameldowania i wymeldowania w gminie Powidz w 2016 roku	13
Tabela 3. Bezrobocie w gminie Powidz w 2016 roku	16
Tabela 4. Bezrobocie ukryte w gminie Powidz (stan na 2016 r.)	17
Tabela 5. Pomoc społeczna w gminie Powidz w 2016 roku	20
Tabela 6. Uzależnienia w gminie Powidz.....	22
Tabela 7. Przestępstwa i wykroczenia w gminie Powidz w 2016 roku	23
Tabela 8. Liczba uczniów w placówkach oświatowych w gm. Powidz w latach 2010-2015	24
Tabela 9. Wychowanie przedszkolne w gminie Powidz w latach 2010-2015	25
Tabela 10. Podmioty w gminie Powidz według prowadzonej działalności gospodarczej w 2016 roku	37
Tabela 11. Aktywne, zawieszony i wykreślony podmioty gospodarcze w gminie Powidz w 2016 roku	39
Tabela 12. Ujęcia wody na terenie gminy Powidz.....	48
Tabela 13. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Powidz w latach 2013-2016	49
Tabela 14. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Powidz w latach 2013-2016	50
Tabela 15. Wyposażenie w sieć kanalizacyjną i wodociągową na terenie gminy Powidz (stan na 2016 rok)	50
Tabela 16. Odległość w kilometrach i średni czas dojazdu do większych miejscowości	54
Tabela 17. Dobowe natężenie ruchu na drodze wojewódzkiej w 2010 i 2015 rok	55
Tabela 18. Analiza dostępu infrastruktury sportowej i rekreacyjnej dostępnej w gminie Powidz	59
Tabela 19. Struktura wieku budynków komunalnych mieszkalnych w gminie Powidz	66
Tabela 20. Budynki komunalne mieszkalne na terenie gminy Powidz (stan na 2016 rok)	67
Tabela 21. Budynki użyteczności publicznej na terenie gminy Powidz.....	68
Tabela 22. Średnie miesięczne prędkość wiatru dla stacji meteorologicznej w Kole	70
Tabela 23. Średnie miesięczne natężenie słoneczne ze stacji meteo w Kole	71
Tabela 24. Kierunki wykorzystania powierzchni ziemi.....	77

Tabela 25. Wykaz złóż na terenie gminy Powidz	83
Tabela 26. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Powidz w 2016r.....	85
Tabela 27. Rozmieszczenie płyt azbestowo-cementowych w podziale na miejscowości gminy Powidz	86

13. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Powidz na przestrzeni lat 2010-2016.....	7
Wykres 2. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem w latach 2010-2016	8
Wykres 3. Przyrost naturalny, migracje wewnętrzne i migracje zagraniczne w gminie Powidz w latach 2010-2015	9
Wykres 4. Liczba bezrobotnych w gminie Powidz w latach 2010-2016.....	15
Wykres 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Powidz w latach 2010-2016.....	15
Wykres 6. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w gminie Powidz w latach 2010-2015.....	19
Wykres 7. Powody korzystania z pomocy społecznej w gminie Powidz w 2016 roku.....	19
Wykres 8. Liczba czytelników księgozbioru bibliotek w gminie Powidz w latach 2010-2015	27
Wykres 10. Miejsca, które powinno się zrewitalizować według mieszkańców gminy Powidz	29
Wykres 11. Problemy społeczne w Powidzu	30
Wykres 12. Podmioty gospodarcze w gminie Powidz na przestrzeni lat 2010-2016	38
Wykres 13. Turystyczne obiekty noclegowe w gminie Powidz w latach 2012-2016.....	42
Wykres 14. Problemy gospodarcze w Powidzu.....	43
Wykres 15. Problemy gospodarcze w Anastazewie	44
Wykres 16. Problemy gospodarcze w Powidzu-Osiedle	45
Wykres 17. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Powidzu.....	61
Wykres 18. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Anastazewie	62
Wykres 19. Problemy przestrzenno-funkcjonalne w Powidzu-Osiedle	63
Wykres 20. Zasoby mieszkaniowe gminy Powidz w latach 2010-2015	66
Wykres 21. Problemy techniczne w Powidzu.....	73
Wykres 22. Problemy techniczne w Anastazewie	74
Wykres 23. Problemy techniczne w Powidzu-Osiedle	75
Wykres 24. Problemy środowiskowe w Powidzu.....	89
Wykres 25. Problemy środowiskowe w Anastazewie	89
Wykres 26. Problemy środowiskowe w Powidzu-Osiedle	90